

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ସ୍ତମ୍ଭ—୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ରାମକୃଷ୍ଣ ବନ୍ଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟ, ବୃକ୍ଷେନ୍ଦ୍ରକୁମାର
ବୋଷ, ଶରତଚନ୍ଦ୍ର, ଦୋଷାଳ, ସୁମନ୍ଦ,
ମହାନ୍ତି ।

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।

ରାମକାନ୍ତଚରଣ ଦାସ, ଦୁରଦାସ ମୁଖୋ-
ପାଧ୍ୟାୟ, ମୁରଲୀମୋହନ ଜାୟନ୍ତ, ସତ୍ୟବାଦୀ
ସେନାପତି ।

୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଉପେନ୍ଦ୍ର, ନାଥ ରାୟ ।

ଭେଙ୍କାନାଳ ୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଦେବମୋହନ ଦାସ, ସୁପ୍ରେମ୍ଭର ମିଶ୍ର, ସଦା-
ନନ୍ଦ ହିନ୍ଦୁ ।

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ

ସ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ସାହୁ*,

୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।

ସତ୍ୟବାଦୀ ପ୍ରଧାନ, ମଧୁସୂଦନ ପୁଷ୍ପା ।

ସମ୍ବଲପୁର ୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଶିଳାପତି ସେନ *

ମଦନମୋହନ ପ୍ରଧାନ *

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ

ଶ୍ରୀଧର ମହାନ୍ତି, ବୃନ୍ଦାବଳୀ ହିନ୍ଦୁ ।

ବାମନା ଗଜକୁମାର ଦାଲ ସୁଲ

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଗେ ଚନ୍ଦ୍ର ରାଘବ ରାଠ ।

ବାଙ୍କାଭଞ୍ଜ ୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ

ପ୍ରଭୁସୁଦନ ଗଜପତି ।

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ

ଅବଦୁଲ ମଲିକ ଶା, ସୁଜାତା, ବନ୍ଦ୍ୟୋପା-
ଧ୍ୟାୟ, କୁମାରନାଥ ବୋଷ, ବାସୁଦେବ ହିନ୍ଦୁ ।
ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷକବୃତ୍ତ ବୋଷଦାସ ଶିକ୍ଷକ, ଅକ୍ଷୟକୁମାର
ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ, ଅନେରଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ*, ନିଧାନ୍ତରଣ
ଦାସ* ସୁମନ୍ଦ, ଧଳ, ମଉଜାଲ ଗଙ୍ଗୋପାଧ୍ୟାୟ,
କବିରାଜ ମହାନ୍ତି, କର୍ମଦାସ ବାଲିକା,
କୁଳମଣି ମହାନ୍ତି, ବରକାନ୍ତ ମିଶ୍ର, ଦରଦାସ ମିଶ୍ର
ପିଣ୍ଡ, ଲୋକନାଥ ମିଶ୍ର, କମଳେଶ୍ଵର ନନ୍ଦ
ଶିକ୍ଷକ, କୃଷିପ୍ରସାଦ ପଣ୍ଡା, କେଶବଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନା-
ୟକ, ଦମୋଦର ଶରପଥୀ, ସତ୍ୟବାଦୀ
ହିନ୍ଦୁ ।

୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ

ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର, ରାମକାନ୍ତ ପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର ଶିକ୍ଷକ

* ଚିହିର ଶିକ୍ଷକଙ୍କେ କ୍ରମରେ ଉଦ୍ଦୀଷ୍ଟ
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ପାଦ ।

କଲିକତାଗେଜେଟ ।

ଢ଼ଟକର ୫ ଅକ୍ଟୋବର ସପ୍ତକଳ ବାବୁ ସପ୍ତକଳାଧି
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମାପେ ଶକ୍ତିକାଳ ଅକ୍ଟୋବର ସପ୍ତକଳ
ହେଲେ ।

ସମ୍ବଲପୁର ସପ୍ତକଳ ବାବୁ ଉପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦଲ ବନ୍ଦ ସମ
ସମାପେ ଢ଼ଟକର ଅକ୍ଟୋବର ସପ୍ତକଳ ହେଲେ ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ସଦା ସମ୍ବଲପୁର ମନସଫ ବାବୁ ପ୍ରସନ୍ନ
ପୁମାର ଗ୍ରନ୍ଥ ଅନ୍ୟ ଅଦେଶ ଚର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଗେର ସପ୍ତକଳ ମାନ
ଅନ୍ୟ ଅଦେଶ ଚର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଖାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଅକ୍ଟୋବର ସପ୍ତକଳ
ହେଲେ ।

ବାବୁ ରାମଶେଖର ମହାନ୍ତି ସମ୍ବଲପୁର ମନସଫ ହେଲେ
ମାନ କର୍ତ୍ତମାନ ସମାପେ ବାବୁ ପ୍ରସନ୍ନପୁମାର ଗୁପ୍ତକଳ ଅଲ୍ପ
ପଞ୍ଚିତ କାଳରେ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ରହିଲେ ।

ଶିଖରୀନଗର ସମ୍ବଲପୁର କଲେଜରେ ବାବୁ ଉପେନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ
ସିଂହ ସମ୍ବଲପୁର କଲେଜ ସଦର ମହାମନ୍ତରେ ଅବସ୍ଥାପିତ
ହେଲେ ।

ଗଡ଼ ମଇ ମସ ତା ୧୧ ଉପେ ଶେଷ ହେବା ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତରେ
ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗୁରୁକାଳ ଦର ରାଧ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ
ସମାନ ସଦ ।

ଗଡ଼ ମଇ ମସ ତା ୧୧ ଉପେ ଶେଷ ହେବା ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତରେ
ଗୁରୁକାଳ କ ୧୧ ମ ପୂର୍ବର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ ।

ଗୁମାସ୍ତ ସମ୍ପାଦ ।

ଏ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତରେ ଏକକରେ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରଦାନ ମେଘସୁଧା
ଓ ସାମାନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ଝଡ଼ ହେଉଥିବା ଜଗନ୍ନାଥ
ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର କର୍ମନିକ ସାହେବ ବାଲେଶ୍ଵର ଗସ୍ତ ହେଉ ଯେଉ
ଅସ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ଦେଶୀ ପାତାଘର ଗ୍ରାମ୍ ଶେଷ ହୋଇଅଛି
ଦକ୍ଷିଣୀ ଅଧ୍ୟ ଅନଳ ଅସି ଚନ୍ଦ୍ରାବଳରେ ଦକ୍ଷୟ ହେଇଅଛି
ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଗୁମ୍ ଦେବ ଦେବ ସମାପେ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
କାଳ ଯାଏ ବରଦେବ ।

କଲକତାର ବାବୁ ଚିତ୍ତରାଜ କେଶରୀ ୫ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ମୋଟ
ଏ ନଗରରେ ପାଇଥିବାରୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଦେଶସ୍ତ୍ରୀରେ ସଦେ-
ହରେ ଦାଉଲେଟରେ ସୁଲଗଣ୍ୟା ଧରାହୋଇ ଅସି ଏଠା
ରୁଜରରେ ଆଇ ମହେମ ବରଣ ହେଇଅଛି ।

ବାଉଁଶ ଚନ୍ଦ୍ରାଘର ମହେମାଦେ ଢ଼ଟକଆରା ଉପକ
ହେଉଥିଲେ ଓ ନଗର ବାଉଁଶ ପାଟ ଓଢ଼ର କ ୧୦
ଗୁନକ ହୋଇ ହାତରେ ଅଛନ୍ତି । ସୁଲଗଣ୍ୟ ଧରଣ ଅଛି ।

ଏକମାସକାଳର ପ୍ରାପ୍ତ ମହା ଓଢ଼ର କ ୧୦
ରାମି ଯେଠାକାର ହେଉଥିବାକୁ ବୋଷିବ ଗୋରୁ ଚରୁ
ସକାଳାରୁ ସେଇକର ଚରୁଥିବା ଅଦେଧର ସୁଲଗଣ୍ୟ
ଧରଣ ହେଇଅଛି ।

ହରିହରପୁର ପ୍ରକାଶ ପଲ୍ଲୀପୋଲର ସଦର ସମ୍ବଲପା
ସାମାନ୍ୟ ଏ ନଗରରେ କେଶରୀକର ଚରୁ ସାମାନ୍ୟ ଚରୁ
ଅଛନ୍ତି । ସେଠାକାର କଲ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ସୁ ଅକ୍ଷୟକର
ମହାନ୍ତି ନିକ ଦେବ ସମାପେ ନିକ ବାସୁଦେ ବହୁ ଦର ଓ
ଶିଖରୀ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଦେଶରେ ହେଉଥିବା ଶିକ୍ଷକ ଗୁମ୍ ଓ
ଅଧ୍ୟାପକ ବା ଦେଠାରେ କ ୧୧ ଦେବ ଦେବ କାଳ
ସକାଳୁ ଦେବିକା ବୋରୁ ଓ କେଶରୀ ଉପେ ହୋଇଅଛି
ଅନଳ ବର୍ଣ୍ଣ ହେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଝଡ଼କ ସମ୍ପାଦ ।

ଏସାଲରେ ଅ ଢ଼ଟକ ଶେଷ ହୋଇଅଛି । ଗୁମ୍ ପ୍ରମା,
ମୁଗ୍ ଗାଦୁଅପେ, ୫ ୧୦ ମଇ କାମର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର
ସାହାଯ୍ୟ ଯେ ଅ ଶୋ ଅସିପକ ଅନଳମାନ ଗ୍ରାମ୍
୫ ୧୦ ମ ଦେଶସ୍ତ୍ରୀ ମୋଟିସ ବାବୁ ନେଇ ଦେଶୀ

ମାନ ଗୁମ୍ ହେଉ ଢ଼ଟକରେ ଗୁମ୍ ହେଉ ଗାଉଁସପତି,
ପଦା ହେଲେ, ଏବେ ଦେଶସ୍ତ୍ରୀ ମାଟି କଲେ ସହରେ
ପ୍ରମା ଦେବେ ବନ ?

ଦେଶସ୍ତ୍ରୀ ଦେଶସ୍ତ୍ରୀ ସମାପେ କେବେ ଅଧିକା ବସବା-
ଦେଶସ୍ତ୍ରୀ ନିକ ପଦାମରେ କେ ଅଧି ସସ୍ତ୍ର ବଦେବ ।
ଏତ ତା ୧୧ ଦେଶ ସୁକାର ସହରେ ଦେଶେକ ସୁପ୍ତଦେବ
ପାହାଚ ସରେ ପତି ଗୋଷାଏ ରୁ ଗୋଷା ଦାହା
କେଶରେ ଦି ନାଗବାହା ଦାହ ମାଦେବୀର ବାହା
ସଦେ ପଦେବ ଦେଶସ୍ତ୍ରୀ, ଅପାତ ଧରରେ ଦୋଷିଏ
ନୋଷାରେ ବନବ ୫ ୧୦ ଟା ସଦ ।

ଦେଶ ସୁକାର ଶ୍ରୀଦେବକର ଉପେସାଗା ଶେଷ ହେଉ
ସୁସ୍ତରୀର କଲ ଦୋଷ ଅଧି ଓ ଅପଦାଧ୍ୟ ଦୋଷାଦ୍ୟ
ମାତ୍ର ମଦେବୀରୁ ୫ ୧୦ ଟା ମୁଲ୍ୟରେ ନିମ୍ନ ବଦାଉ
ଅଛି ।

ଝଡ଼କ ବାବୁ ଦେବ ନାମକ କେବେ ଦେଶସ୍ତ୍ରୀର ଓ
ଦେଶସ୍ତ୍ରୀକର ବାସୀ ଏ କମ ଓ ଅନ୍ୟ ଦେଶେକଦେବ
କର ପୋଷାକ୍ରମାଦ୍ୟୁ ଏଠାରେ ଗୋଷାଏ ସୁକ୍ତ ଦେଶରେ
ଓ ସୁଅ ଦେଶସ୍ତ୍ରୀରେ, ଏକ ଅଧି ନ ଦେବୀରୁ ଦୋଷାଦ୍ୟ
୧୧୦୦ ବାବୁ ବସିଥିଲେ, ସଦା ନ ଶ୍ରୀ ଦେବୀର ବାସ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମାନ ଉପାଦ୍ୟ ଶ୍ରୀଦେବକର ବସୁ ଓ ପଦା
ସ ଧରାଛନ୍ତି । ମଲ ସୁକା ଦିନ ଅଛି ।

କନ୍ୟାଗତ ସମ୍ପାଦ ।

ଗଡ଼ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତରେ ହ ୨ ମ ମାତ୍ର ଦକ୍ଷି ହୋଇଅଛି । ଧାନ
ରୁଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଧରିଅଛି । ସାଧାରଣ ସାମାନ୍ୟ ଉପେ । ଅନ
ଧାରରେ ସେ ୨୦ ଓ ଗୁରୁକାଳ ସେ ୧୦ ମିଳୁଅଛି ।

ଗଡ଼ ମସ ତା ୨୨ ଉପେ ଗୁରୁକାଳ ଏ ଦେଶସ୍ତ୍ରୀ ଉପେସୁଦ
ନଦ ସା ଜନେକ ସମ୍ପ୍ରଦାନ ଏକକାଳୀନ ଉପେଶୋଷି ପୁତ୍ର କାଦ
ହୋଇ ଦେଶସ୍ତ୍ରୀର ଏକକାଳୀନ ଓ ଏକକର ଉପେ ଅପା
ଧୁନିଗୋଷି ମୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରକାଶ ଏହି ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତରେ ପୁର (ଦେବୀ) ଦେବ ଦେବ
କୋଳ ଦେବେ ପୁରୁ ଶାଦଧାନ ହୋଇ ମାମୁରୁ ଧାନ ଅନ
ଠା କର ଧାଉଅଛନ୍ତି ।

ଏ ଦେଶର ସୁଲଗଣ୍ୟ ଗୁମ୍ ଦେଶସ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟ
ପ୍ରକାଶ ଏ ଦେଶର କେଳିକାଳରେ ସୁଲଗଣ୍ୟ ବସିବା ଅସମ-
ଗତକରି ଓ ଦେଶୀକୂଳା ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ସୁଲଗଣ୍ୟ
ମୁଲ୍ୟରେ ଦେବ ହେଇଅଛି । ଝଡ଼କ ଝଡ଼କ ଏ ଦେଶର ଚରଣ
ମିନକ ବାବୁ ହେଇଅଛି । ପାଖମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ସକାଶ ଶାଳେ,
ସୁଲ ଶାପିତ ହୋଇ ସମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ବସାହାଅଛି ।

ଏ ଦେଶର ମହା ମାନଗାୟ ଶ୍ରୀ ସଦା ଓ ସୁଲଗଣ୍ୟ ସୁଲଗଣ୍ୟ
ଦେଶସ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ବୋଷାଦ୍ୟ ମହାନ୍ତ ମହୋଦୟ
ମୁଖାଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରକାଶମାନେ ସୁଲଗଣ୍ୟ କାଳାଦପାଦ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଗୁମ୍ ପ୍ରକାଶମାନେ ହେ ନିମିତ୍ତ ସକାଳ ଧାନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
କାର୍ଯ୍ୟକେ ନେ ବା ସୁଲଗଣ୍ୟ ଧାନ କରଣ ବସାହାଅଛି ଏକ
ସେହି ପ୍ରକାଶମାନେ ସୁଲଗଣ୍ୟକର ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ କମ
ସୁଲଗଣ୍ୟ (ସୁଲଗଣ୍ୟ ଝଡ଼କ ସୋଷାଦ୍ୟ ସପ୍ତକ୍ର) ଝଡ଼କ କରଣ
ଦେଶସ୍ତ୍ରୀରେ ଏକ ଧାନେ ନୁହନ କର କିପ୍ରାଣ ପ୍ରକାଶ ଓ
ସୁଲଗଣ୍ୟ ସୁଲଗଣ୍ୟମାନେ ସକାଳର କାର୍ଯ୍ୟ ଧରିଅଛି ।

ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦ ।

ହରିହରା ହାଉସୋଟିର ଦେଶସ୍ତ୍ରୀ ଗୁମ୍ ଦେଶସ୍ତ୍ରୀ
ଦାସ ମହାଦୟ କୁଣି ନେଇସବାରୁ ଦାହ ଧାରରେ ବାବୁ
ଧନସ୍ତର ଗୁମ୍ ସାମାନ୍ୟ ସହରେ ଧନସ୍ତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ନେଦକଳାରେ ଲୋକ ସର୍ବଣ ସୋଷେ କ ୧୦
ଦେବ ପଦ ଏକ ଦେଶସ୍ତ୍ରୀର ଅପଦ ହୋଇଅଛି
ସମ୍ପାଦ ମଲ୍ଲ ।

କଲକତାରେ ଶ୍ରୀମତୀ ରୁଣ୍ଡାଦେବୀ ଦେବ ନାମା କେବେ
କିନ୍ତୁ ହେଲା ପରଦେବ ଧନ ନଦେବୀରୁ ସର୍ବର୍ଥ ଝଡ଼କ
କାମୁରେ ଦାହର ଶ୍ରୀକ ହୋଇପାଇସକା ଏକ ନାମା ଦେବ

5

ଦେଶର ପରିଚାଳନା ଉପରେ କିଛି ପ୍ରଭାବ ଦେଇ ସ୍ଵାଧୀନ ସ୍ଵାଧୀନ ମିଳଇ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶୁଣି କର୍ମକ୍ଷମତା ପରିଚାଳନା କରାଯାଇ । ସ୍ଵାଧୀନ ସ୍ଵାଧୀନ ବାବୁ ସମାଜର ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ମହାତ୍ମ୍ୟ ସମାଜର ଅନ୍ତରା ଏବଂ ତାହାର କର୍ମକ୍ଷମତା ଶୁଣି । ସମସ୍ତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦେଖା ଦିଆଇ ।

ଉପରୋକ୍ତ କର୍ମକ୍ଷମତା ଉପରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିବା ବାବୁଙ୍କୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇଲା । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ କର୍ମକ୍ଷମତା ଉପରେ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ।

ପଞ୍ଚମ ପ୍ରକାଶନ ଯୁକ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ—ଦୟାକରି ପଞ୍ଚମ ପ୍ରକାଶନ ହୋଇ ନ ଥିବ । ଶ୍ରୀମାତୃକା ଦେଶର ଉପରୋକ୍ତ କର୍ମକ୍ଷମତା ପରିଚାଳନା କରାଯାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ।

ଉତ୍ତର—ଧର୍ମ ସମାଜର ସମାଜର ଉପରେ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ।

ଶ୍ରୀ କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ଚନ୍ଦ୍ର—ଶ୍ରୀମାତୃକା ଉପରେ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ।

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ପଞ୍ଚମ ପ୍ରକାଶନ ମହାତ୍ମ୍ୟ ଉପରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ।

The Editor of the Utkal Dipika Sir,

You are well aware of the fact that the publication of Govt. letter No. 7026 dated 20-11-08 to the D.P.I. in the Utkal Dipika of the 5th Decr. 1908 regarding the award of the Law scholarships sanctioned by Govt. for the graduates of the Ravenshaw College, gave rise to a wide-spread discussion throughout Orissa as to who is an Uriya, within the meaning of the said letter. After two months' discussion of the question in the several local newspapers of the Province, it was thought desirable by the members of the Orissa Association that the unhealthy discussion should be set at rest. As a preliminary to the final meeting of the Orissa Association eight Uriya speaking Pleaders with Babu Gokulananda Choudhuri at their head and 7 bengalee speaking Pleaders of the permanent settlers in Orissa headed by Babu Ramsankar Ray discussed the question threadbare for about 4 hours at an informal meeting on 15-2-09 at the lodging of the latter when almost all the authorities, rules and notifications bearing on the subject were considered. It was unanimously settled:—

- a. That it is indispensably necessary that there should be a definition of the term "Uriya."
- b. That those permanent settlers of Orissa whose fore-fathers settled in Orissa and adopted it as their home before the British Conquest of the Province ought to be included in the term "Uriya."

c. That henceforth the Bengalee speaking community of such permanent settlers ought not to be called as domiciled Bengalees, nor the members of the Uriya speaking community as genuine Uriyas.

That on 16-2-09 in a largely attended meeting of the Orissa Association where most of the leaders of Cuttack were present and where the telegrams from the leading men of Balasore, Puri, Jajour and Bhadrakh were read, it was resolved after some discussion that those whose families have permanently resided in Orissa since before the British advent thereto ought to be deemed as "Uriyas" within the meaning of the aforesaid Govt. letter.

It was also resolved that a deputation consisting of some of the members should present a memorial, on the subject to the Lieutenant Governor or through the Divisional Commissioner. Now that the members of the deputation have delayed presenting the memorial so long, the mischief which the Association wanted to avert has been done. For, the Principal of the Ravenshaw College did not accept the applications of two deserving graduates of the Bengalee speaking Community of the permanent settlers on the ground that as 16 graduates of the Uriya speaking Community had already applied for the scholarships there is no chance of their success under the conditions of the said Govt. letter. Will you not, Mr. Editor, take up the case of these disappointed graduates and ask the members of the deputation to move Government in the matter, before the scholarships are actually disposed of? Will not our worthy Divisional Commissioner, through whom the applications are, I hear, going to be sent, take pity on the disappointed graduates and get the question settled once for all, taking into consideration the several arguments advanced in the local news papers from December to February last, and the proceedings of the leading Association of Orissa?

Cuttack } Yours truly
3-6-1909 } A STUDENT.

To the Editor of Utkal Dipika, Sir.

It is gratifying to note that our old and worried Vice-Chairman of Municipality has, after a long and meritorious service, been relieved of his duties which he most prudently performed being entirely guided by his mania and without giving the slightest pain to his legs. His place has been filled up by an energetic young man of high and noble aristocracy and we have every reason to expect good work from him.

The blind method has, after all, come to an end. The lustre of activity has now gleamed through the atmosphere of indolence. The young and energetic men have now taken up the yoke of public duty and the old and sluggish who lulled themselves in the lap of supremacy have now been disappeared from the arena.

But most of the members who have occupied the seats of Commissioners belong to bar. Generally the young men of law hanker after wealth, will they resist the temptation of sweet sound of coins and sacrifice a portion of their valuable time for public purpose? The ordeal of their good and bad services is not too far; let them take precaution from the very beginning of their entering into public life not to prove themselves unworthy of the position which they have with much difficulty purchased by sacrificing a portion of their earning.

Cuttack } An observer.
27-5-09 }

To The Editor of the Utkal Dipika. Sir,

We really felt some relief to read in 'the Star of Utkal' of the 22nd May about the Oriyas being "an alien people with whose views our own views are not always on four." But consistency or propriety is not among the faults of our evil star. In the issue of the 29th we are painfully surprized to find its again posing itself as the adviser of young Orissa. Verily in his anxiety for this alien people, our good friend has known no sleep of late. But to set his anxiety at rest we may be allowed to tell him once for all that he need no longer fish in troubled waters, as we have discovered him and his motives; that we are too backward to profit by his same advice, follow the politics or take part in the political movements he may have in view; that we are too simple (or stupid if he likes) to suspect sinister motives in every thing that a paternal Government may be doing or our leaders advising; that we cannot see any mendicancy in asking with impressive humility our Governors for a due share of their attention and patronage; that we have not learnt nor want to learn how to compel compliance by coercion, and so on. As we are, so ought our leaders to act. But why revile them beyond all bounds of decency? Why in the name of God, religion and humanity allow personal or racial antipathy to play so important a part in these writings, while warning others against the same? We donot know how to sufficiently characterise these unworthy and unholly attempts at mischief. But we ought to enter our protest against such abuses in as strong and emphatic a form as possible. We may also tell our leaders who are so grievously injured "with all your faults, mother Orissa loves you still, and over ridden with false, treacherous friends ever designing, ever combining and ever ready to thwart her feeble attempts to speak out her wants and needs, charges you to lay them before our paternal Government without caring for what calumniators may say."

The star becomes a nuisance. It casts a wrong light on things vitally important to us. It attempts to set the Bengalees, Telangas, and Mohrattas against the Oriyas. It is intent on mischief for its own sake, if not from worse motives. It seeks notoriety and living by ministering to the evil designs and passions of men-It improperly and maliciously reviles the leaders, and as improperly and meanly flatters the people whom at another moment it would class with quadrupeds. Insolence and obsequiousness never go bitter together. If Oriyas disapprove of these things, they owe it to themselves, to their leaders, and to their mother country to testify their disapproval in some signal shape-consider whether it is not an abuse of the support and patronage of the public.

But mark the ingenuity-Oriyas in wishing to become united are ill advised by their so called leaders to break away from their enlightened brothers-the Bengalees, Telangas and Mahrattas. They are ungrateful. Let them have no sympathy, but opposition from all quarters—because they are running so mad as to endanger neighbours. How?

Again-it is bad enough for other provinces to be partitioned, because it is intended to break their solidarity and their influenec, and injuriously affect their collective voting strength among sister provinces in some uncertain future. As for the Oriyas (any such thoughts are out of the question and they would be ridiculed for wishing for possible privileges which other communities enjoy or fight for)-who are now scattered as small and unimportant minorities under more advanced and infinitely large communities, union among themselves is not good even for the purpose of their being tended together as a distinct community under measures specially suited to them! To wish for such a consummation is ingratitude, and hatred of others; How are these others injuriously affected? This is sophistry, pure and simple. If not for any thing else, Oriyas would be thankful for being led away from political ideas smelling disloyalty.

Yours sincerely

2-6-09 An Oriya in the Moffasil

ପ୍ରକାଶପତ୍ର ଶ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ମତେ-
ଦୟା ଉଦାର ଚରଣେଷୁ-

ମହାଶୟ !

ଏହି ଶ୍ରେଣୀରେ ଶେଷେଗୁଡ଼ିଏ ମଠ ଅଛି ସେଗୁଡ଼ିଏ ପୂର୍ବକାଳରୁ ପ୍ରାପିତ । ଧାର୍ମିକ ଲୋକମାନେ ଏହି ମଠମାନଙ୍କ ତଳେ ଅନେକାକେତ ନିସର ଭୃଷଙ୍ଗ ଓ ଛିଦ୍ରେ ଦେଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିମାନଙ୍କର ଅଧିକାରୀ ସେବା ଏବଂ ଦରଦ୍ର ସେବା ଓ ବ୍ୟବସାୟ ଓ ନିଗମ ସଫାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟିତ ହେବାଦ୍ୱାରା ମଠ ପ୍ରାପକକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର

ଦୃଢ଼ ଭବେଷ୍ୟ, ଅଳ୍ପକାଳ ଉପରେକ୍ତ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ଭବେଷ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟରେ ବସନ୍ତ ସାଧକ ଦେଉଅଛନ୍ତି ବାଦା ଅପଣମାନେ ଦେଖି ପାରୁଥିବେ ମଠଧାରୀ ମଦନ୍ତ-ବୋସାଇଁ ଏବଂ ମସଜିଦ୍ ମୁକବ୍ବିମାନେ ତା' କାର୍ଯ୍ୟ ନିରନ୍ତର, ବସନ୍ତ ଅବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟୟ ବସନ୍ତମାନୁ ଦୋଇମଠ ସମ୍ପତ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଦୁସ୍ତାନ୍ତର କରୁଅଛନ୍ତି, ବାଦା ଅପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୟାମୟ ଗର୍ଭସ୍ତମେଷ ଏ ସମସ୍ତ ମଠ ମସଜିଦ୍ମାନଙ୍କର ଗଢ଼ାବ୍ୟାଧର ଭାବ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦେଇଅଛନ୍ତି । କୌଣସି ମଠ, ମସଜିଦ୍ମାନଙ୍କର ମଦନ୍ତ ଓ ମୁକବ୍ବି ବାଦାର ଅଧିକାରୀ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ନ ଲଗାଇ ଅପନ୍ୟାୟକଲେ, ଅମ୍ଭେମାନେ ବାଦା ଗର୍ଭସ୍ତମେଷକୁ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅଣିପାରିବା । ଏ ବସ୍ତୁରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ଷମତା ଅଛି କିମତେ କରଣମେଷକୁ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲେ ସେ ବାଦାର ଉପସ୍ତୁତ ବ୍ୟୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରନ୍ତେ, ଏଥିରେ ଲେଖମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଯଦ୍ୟଦି କେହି ଅଧିକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଉତ୍କଳ ଜଗତରେ କିଛି ଦୋଇଆଅଛି, ଯଦ୍ୟଦି ଦରଦ୍ରମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦୟତା ଦେଖିବାଦାର ଦୃଢ଼ତା ବଦାରିତ ଦେଖିଥାଏ ଏବଂ ସେବେ ଉତ୍କଳର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷାର ଅବସ୍ଥା ପରବର୍ତ୍ତନ କରି ଦେଇ ମୁଖୋକ୍ତ କରିବାର ଉଚିତ ବୋଲି କେହି ବୋଧ କରୁଥାନ୍ତି ତେବେ ଅସମ୍ଭୁ । ଅମ୍ଭେ ଅନେକ ମଠ, ମସଜିଦ୍ ଭୃଷଙ୍ଗମାନଙ୍କ ମଦନ୍ତ, ଅଧିକାରୀ, ମୁକବ୍ବିମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟାୟରୂପେ ବ୍ୟୟ ଦେଉଥିବା ବସ୍ତୁର ଗୋଲସାରୁପେ ଟିପ୍ପଣୀ ଟିପି ରଖିଅଛୁ ।

ମଠ ମସଜିଦ୍ମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାରୀ କିମତେ କରଣ ସୁଦ୍ଧା ସେପରି ଅପନ୍ୟାୟକ କରୁଏ ବାଦାର ଉପାୟ ଅବଧାରଣ କଲେ ଦେଶର ଉପସ୍ତୁତ ବ୍ୟୟ କେବେ ତାହି କି ? ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଦୃଢ଼ ସମ୍ପତ୍ତିର ଧନ ଅକାୟାସରେ ବ୍ୟୟିତ ଦେଉଥିବାର ଦେଖାଯାଉଅଛି । ଇତି । ୧୯୦୯

। ୧ । ଯୋ: } ଅପଣଙ୍କର
ରୁକନେଶ୍ୱର } ଦାତମ ସେଖ ଓ ଧାନେଶ୍ୱର
। ୧ । ପୁଷା } ସେନାପତି ସବ କଟକ

ମହାଶୟ !

ଅପଣଙ୍କର ଭଲଚରଣ ବା ୧୯ ରଜ ପତ୍ତି-
ନୀରେ ଉତ୍କଳବାସୀ ନାମକ ପତ୍ତିକାର ଗ୍ରହଣ ମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଦେବା ପରେ ଉପାସୀକତା ଯୋଗୁଁ ବଳ ଚକ୍ର କ ଥିବାରୁ ବାଦା ବନ କରି ସେ ବନା ଅତ୍ୟା କୌଣସି ଦେଶ ହରତର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରିବାର ଉଚିତ ଏଥିର ପୁରୁଷର ଉଚ୍ଚ ପତ୍ତିକାର ସମ୍ପାଦକ ଲେଖ-

ଧିବର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ ଅପଣ କହୁଅଛନ୍ତି କି "ସମ୍ପାଦକରେ ଯେଉଁ ଅର୍ଥ ଓ ପରସ୍ତମ ବ୍ୟୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ବାଦା ବ୍ୟବସାୟ ଓ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶରେ ବ୍ୟୟ ଦେଲେ ଅଧିକାର ଉପକାର ଦେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ" । ଏହା ଯେ ଅତି ସଦୃଶଦେଶ ହେଲେ ଲେଖମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରାପକ ଓ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକଦ୍ୱାରା ଦେଶରେ ଶିକ୍ଷା ବସ୍ତୁର ଦୃଢ଼ ଓ ଚଢ଼ିରେ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ହୁଏ । ମାତ୍ର ଏ ସମସ୍ତରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶରେ ବସନ୍ତ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରୟୋଗନ ? ଅମ୍ଭର ସ୍ତୁତି ରୂପରେ ଅମ୍ଭେ ମନେ କରୁ "ଏହା ପାଠ ପଢ଼ା ପୁସ୍ତା ସିସ୍ତମେ ଚଢ଼ି ହୁଅନ୍ତି" ଅର୍ଥାତ୍ ଅର୍ଥାନ୍ତର ଶିକ୍ଷା ଯହିଁରେ କି ଉପସ୍ତୁତର ସମ୍ପାଦକର ପାରେ ଏପରି ଶିକ୍ଷାର ଏତେବେଳେ ବଳ ଅବଧାରଣ ଦୋଇଅଛି । ଅବଦନ ଅମ୍ଭ ବିବେଚନାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କୌଣସି ହରତର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଥ ବ୍ୟୟ କଲେ ବୋଧହୁଏ ଉଚ୍ଚା ଦେଶର ଉପକାର ହୋଇ ପାରିବ ।

୧ । ଏହି ବସ୍ତୁ ନିଗମରେ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁର ବ୍ୟବସାୟର ଉପସ୍ତୁତର ସମ୍ପାଦିତ ଦେବାର କଥା ଚକ୍ର ଅଛି । ଯେବେ ବାଦା ଦୃଢ଼ ତେବେ ସେ ବ୍ୟବସାୟରେ ଶିକ୍ଷା କରାଯାଇ ରୁଦ୍ଧି ଦେଇ ଶୁଣ ପଠାଇବା ଓ ସେ ଶୁଣ ବସ୍ତୁର (ଲୁଗାବୁଣିବା) କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୁଦେଶରୁ ବାଦା ଉପସ୍ତୁତ ପାତ୍ର ଓ ଚକ୍ର ଅବଧାରଣ ସହ ମାନ ଚଢ଼ି ଦେବା ଓ ସେ ଯେ ହେ ରୁଦ୍ଧି ବାଦା ବସ୍ତୁ ଦେବାର ପୁସ୍ତା କରଦେବା ।

୨ । ଏହି ବସ୍ତୁ ନିଗମ ବ୍ୟବସାୟରୁ ମଠରେ ଯେ ସରକାରୀ କୃତ୍ରିମେଷ ଅଛି ତହିଁରେ ଉପକାର ଉପାୟରେ କୃଷକର କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କରାଯାଇ ଉପସ୍ତୁତ ରୁଦ୍ଧି ଦେଇ ଶୁଣ ପଠାଇବା ଓ ବାଦାର ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତି ଦେଲେ ବାଦା ନିମି, ବଦନ ଓ କୃତ୍ରି ଯଦ୍ୱାକ ବନା ଦେବା ।

୩ । ଅପଣ ପ୍ରଦେଶରେ ଏଣି ଯୋଗଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ରେସମ ଚାଷରେ କରଣର କୁଳପତ୍ର ଲକ୍ଷ ହୁଏ । ଏ ଯୋଗ ଗବସ୍ୟ ଖାନ୍ତି ଓ ସ୍ତ୍ରୀ-ଲୋକମାନେ ଏହାକୁ ପ୍ରତିପାଳନ କରନ୍ତି । ସମ୍ଭବତଃ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଏଣି ଉପସ୍ତୁତ କୋଇ ପାରିବ, ବାଦାଦେଲେ ଅନେକ ବସ୍ତୁ ଥିବାର ଗାବତା ନିଷାଦର ବୋଟିଏ ପୁରୁଷ ଉପାୟ ଦେବ ଅବଦନ ସେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ କରିବାରେ ଦେଶର ଅନେକ ଉପକାର ଦୋଇ ପାରିବ ।

ଏହିପରି ଅନେକ ଉପକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ଯହିଁରେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କଲେ ପାଣିରେ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମନରେ ଦେଶର ଉପସ୍ତୁତ ଉପକାର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକାଳୟ ନିବାସୀ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟବାଦ ମହାନ୍ତି ଓମେରଜ୍ଞ ଯଜ୍ଞବା ଦୁର୍ଘା ପୁସ୍ତକ କରନା ସଦାଶେ ନିଶେ ମାନେଜର ଅବଶ୍ୟତ । ଦେ ବତ ମାସିକ ଟ ୪୦୯ କା । ଜମିଦାରୀପଂକ୍ତିରୁ ବସତ୍ତୁ ବୁଝିବାର ଲାଭଧୁବା ବାଳି ବାସ୍ତବ୍ୟ । ସେହିମାନେ ପ୍ରାଥୀ ଦେବୀକୁ ଯଜ୍ଞତ ସେମାନେ ନିଜ ପ୍ରାପ୍ୟପତ୍ର ସହ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୁସରକା- ବକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନେକଦିନ ପତ୍ର ଅଳଙ୍କୁ ଦୁଇ ପ୍ରସାଦ ମଧ୍ୟରେ ପଠାଇବେ ।

ବା ୧୨/୨/୦୯ } ଶ୍ରୀ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ଚୌଧୁରୀ
 ଚକ୍ର }

ଉତ୍କଳବାସିନୀ ।

ଓଡ଼ିଶାରୁ ପ୍ରବେଶିତା ପଦ୍ମାରେ ଉତ୍କାଣ୍ଡି ହୋଇଥିବା ଗତ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକାଶିତ ଚାଲି- ବାଲ ଭ୍ରମବଶତଃ ଶୁଭ ହୋଇଥିବା ନିମ୍ନଲି- ଶିତ ତାମ୍ରାତ ଯୋଗଦର ପଠିବାକୁ ଦେବ ।

କଟକ ମିସନ ସ୍କୁଲ ।

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ

ଏଇ, ଏହି ମିତ୍ର ଚପଟକୁ କରମ

ବାଲେଶ୍ଵର ଶ୍ରୀକ୍ଷୁଦ୍ର ସ୍କୁଲ ।

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।

ସମେତଭୃତ୍ୟ ଗପ୍, ଅକାଶଚକ୍ର ଦାସ, ଚନ୍ଦ୍ରନାଗପୁତ୍ର ଦାସ ।

ଗତ ବା ୨୯ ମସିହାରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତା- ହରେ ଗୁରୁତରେ ପେଇଶ ଶେଷରେ ୨୩୧୧ ମୂଲ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ ବହିମଧ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟ ୧୫୦୯ ସଦାଶେଷା ଅଧିକଥିଲା । ଏଥି ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହର ମୂଲ୍ୟ ୩୨୯୨ ଥିଲା । ପ୍ରାୟ ସକଳ ପ୍ରବେଶରେ ଶେରର ଦୋଷ ଜଣା ହୋଇଅଛି ।

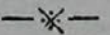
ଗତ ବା ୨୯ ମସିହାରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତା- ହରେ ପୂର୍ବଦଳ ୨୯୦୩, ବଜ୍ର ୮୫୭୫୩, ଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ୩୨୨୯୩ ମଧ୍ୟସ୍ତଦେଶ ୮୯ ଏବଂ ବମ୍ବେରେ ୨୫୨ ଗାଏ ୧୨୫୦୮୫ ଜଣ ଦୁର୍ଘଣ୍ଟ ସାଦାଶ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ବହି ପୂର୍ବସପ୍ତାହ ଅବ- ୧୨୩୫୫ ଥିଲା । ବଜ୍ରରେ କପେଶ ଓ ଯୁକ୍ତ- ପ୍ରଦେଶରେ ସାମାନ୍ୟ ଦୁର୍ଘଣ୍ଟ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଦ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ।

ଗୌରୁମି ବର୍ଷକାଳ ଅଭବ୍ୟସାନରର ଦକ୍ଷିଣ ଗୁମରେ ଏହି ମାସ ବା ୨ ମସିହାରେ ଅଭୟ ହୋଇ ଶୁଭରର ପଞ୍ଚମ ଉପକୂଳରେ ସହଜ

ଦୁର୍ଘଣ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ବହିଉତ୍କଳ ବର୍ଷର ବଳ ବହିଅଛି । ଏ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଏ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକୃତ ବର୍ଷକାଳ ଅଭୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ମହା- ଦତ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ବହିଅଛି ଓ କାଠଯୋଡ଼ି ବହି ଯଥାଳ ହୋଇଅଛି । ଏବର୍ଷ ବର୍ଷକାଳ ବହି ଶୀଘ୍ର ଅଭୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ଶୁକର ଉପକାର ହେବାର ଜଣାଯାଏ ।

ମଧ୍ୟସ୍ତଦେଶରେ ଗତ ବର୍ଷ ଜ ୧୦୧ ଶ ବାଦ- ଦାସ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ବହି ୧୫୬ ଗୋଡ଼ାଏ ବାଦ ଜ ୧୧୮ ଲୋକକଳ ମୂଲ୍ୟଥିଲା । ଯୁକ୍ତ ଗଜ୍ୟରେ ଦେଖାଏ ମନୁଷ୍ୟ ମାତ୍ରବାକୁ ଅଭୟ କରଅଛି ଏମନ୍ତ କ ଏକା ବଲେଚି ଷ୍ଟେସନ ନିକଟରେ ଦେଖାଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜ ୧୨ ଶ ମନୁଷ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ପଞ୍ଚାବ ପ୍ରଦେଶରେ ବାଦଠାରୁ ସାପର ଦୌରା ଅଧିକ । ସେ ଅଧ- ଲରେ ଗତ ବର୍ଷ ଜ ୧୫୩ ଶ ହୁଏତ ଜନୁ- ବର୍ତ୍ତମାନ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ବହି ମଧ୍ୟକୁ ଜ ୧୨୫ ଶର ମୂଲ୍ୟ ଦାନଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ଗତ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ବା ୧୦, ୧୨ ଓ ୧୩ ର- ଥରେ ବଲିଦତା ଦାନଦୋର୍ତ୍ତର ଅଧିକ ବହିର- ରେ ଅନୁବାଦ କାର୍ଯ୍ୟର ଯୋଗ୍ୟତା ବସତ୍ତୁରେ ଯେ ପଦ୍ମା ହୋଇଥିଲା ବହିର ଫଳ ବାଦର ଅଛି । ଶ୍ରୀ ଉମାହାନ୍ତ ମଦାପାତ୍ର ବ, ଏ ଏବଂ କୁଟ୍ଟବଦାସ ମଦାନ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରାଣରେ ଉତ୍କାଣ୍ଡି ହୋଇଅଛି । ଦାନଦୋର୍ତ୍ତରେ ଓଡ଼ିଆ ଅନୁ- ବାଦକର ପଦ ଶାଲି ହେଲେ ଏମାନେ ବସତ୍ତୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ବବେତନାରେ ଯୋଗ୍ୟ ବବେତନ ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ ପାରିବେ ।

ମେଢ଼କମ୍ପାନୀର ବମ ମୋଡ଼କମ୍ପାନୀରେ ପ୍ରଧାନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକା ପୁଲ୍ଲପତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟର ଦୋଷ ଦେଖାଇ ସାନ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ମାନ୍ୟବର ମହୋଦୟ ଜଳ ମାତ୍ରେଷ୍ଟ ଓ ଏଷ୍ଟନ ସାଦେକ, ନିଏଷ୍ଟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଜେଲ ସପ୍ତଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶକର ଦୋଷ ଦେଖାଇଅଛି ଏବଂ ସରକାର ପକ୍ଷରୁ ମୋଡ଼କମ୍ପାନୀ ତଳାଭବା ଅଭିଗ୍ରହେଟ ଜେ- ଭର ଶିବାର ସାଦେକ ବାରିଷ୍ଟରଙ୍କର ମଧ୍ୟ ବୁଝି ଦେଖାଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମାନଙ୍କ ସମ୍ବଳ- ରେ ସାଦା ଲେଖିଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାପଦ ଅଟେ । ଅଥା ବହି ଏ ମୋଡ଼କମ୍ପାନୀ କଟକ ପଢ଼ି ଅନେକ ଦ୍ଵାକମ୍ପ, ଉତ୍କଳ ଓ ବାରିଷ୍ଟର ଶିକ୍ଷା ଲଭି କରବେ । ଏ ମୋଡ଼କମ୍ପାନୀ ଗୋଟିଏ ହୁଣ୍ଡିଣୀୟ ମୋଡ଼କମ୍ପାନୀ ଅଟେ । ମନୁଷ୍ୟମେଧ ଏଥିରୁ ବୁଝି ପାରିବେ ଯେ କଠୋର ଅଭଳ ପ୍ରଣୟନ କରନା ଏବଂ ଜଳ

ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଦାନରେ ଅଥା ସମତା ଦେବା ନିଗ୍ରହ ନୁହେଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ସାଦାଶ୍ୟ କରନା ଦାନଶ ଜୁକ୍ତ ବସିବାର ଅଭଳରେ ବସ୍ତୁ ଅଭେଦେ ବହିରେ ବସି କାର୍ଯ୍ୟ କରନାକୁ ଲୋକେ ହେ ମଗନ୍ତି ତାହି ଏବଂ ଏଠାରୁ ବଲିଦତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ବହିରୁ ପାଇ ପାରିବା ନାହିଁ ତେଣୁ କରନ୍ତି । ଅଭିଦେବାରେ ବଲିଦତରେ ତେଣୁ ଅଭିଦେବାକୁ ନିମ୍ନରେ ବସି କାର୍ଯ୍ୟ କରନା ଦାନଶ ସମତ ହୋଇଥିଲା । ଅଭିଦେବା ମହାଶୟ ବହିରୁ ଗସି ମିବା କାରଣ ଅଧିକ ବହି ଉପାୟ ନ ପାଇ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବଚନ ଅଭଳରେ ସ୍ଵପରଭର ଅଭ- ଲୋଗାମାନେ ପାଳ ଏବଂ ଅଭିଦତ ବୋଲି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଇଲେ । ସେ ଅଭ- ନିତି ଅଦ୍ୟାପି ରଦ ହୋଇ ନାହିଁ । ସୁରସ୍ୟ ସେ ଜୁରରେ ବସିବା ଦାୟର ବସି ଗଲେ । ସେହି ଦେଶରେ ଅଭଳୟ ଗୋଟିଏ ନୁହୁଣ୍ଡୁ ବଦ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ପରଗଣିତ ଏବଂ ସେହିଠାରେ ଅଭିଦେବା ସ୍ଵ ଗୁଣରେ ସମକର ଉତ୍କଳ ସମ୍ପ- ଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ତଳବତଳ ହେଉଅଛି ସେ- ଠାରେ ଅଦ୍ୟାପି ଉପସେକ୍ତ ଅଭଳ ବଦ ନ ଦେବା ଅସ୍ଵର୍ଣ୍ଣର ବସତ୍ତୁ ଅଭଳ ।

କଲିକତାରେ ଗୋରୁମାନେ ତରବାକୁ ନ ପାଇ ବଦାଶ୍ୟ ବକ୍ତା ହୋଇଥିବାର ବସ୍ତୁ ଦେଖି ବାଦା ନିବାସିନୀଦେଶରେ ଦୁଃଖିଆ ଗୋରୁମାନଙ୍କୁ ଉପକୃତ ପ୍ରାଣରେ ବର୍ଷି ତର- ବାକୁ ଦେବା କାରଣ ବାକୁ ଦାସାତନ ବର୍ଷି କାଶ୍ୟପଞ୍ଚାଠାରେ ପ୍ରକାଶ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୫୦୦ ଏକର ଭୂମି ଦେଇ ଗୁହାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୂର୍ବକ ଗୋରୁ ଗଣା ଇଥିଲେ । ମାତ୍ର କଲିକତା ୮ ମ ମାଇଲ ଦୂର ଥିବା ଯୋଗେ ଅସୁବିଧା ଦେବାରୁ ସେ ବର୍ତ୍ତ- ମାନ ଲକ୍ଷ୍ମଣଠାରେ ଗୁହାଳ ଅଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନା କାରଣ ମନୁଷ୍ୟମେଧରେ ଅନେକକ କରଅଛି ଏବଂ ସେଥି ସତ୍ୟାପେ ଟ ୪୦୦୦ କା ମଧ୍ୟ ଉଠାଇ ଅଛି । ଗୋରୁକର ଏହି ବସ୍ତୁର ଦଥା ବାକୁ ମହାଶୟ କଲିକତା ମିଲିକପିଆଲିଟର ତେଣୁର- ମାନ ଓ ଶେଟଲଟ ମହୋଦୟକୁ ଜଣାଇଥିଲେ ଦୁରପୁତ୍ର ଶେଲେଟ ସର ପ୍ରେଜିଡ ମହୋଦୟ ୧୯୦୭ ପାଲରେ ବହିର ଅନୁସନ୍ଧାନ କର ସେହି ଉପୋକ୍ତ ପଠାଇଥିଲେ ସେ ବସତ୍ତୁରେ ମିତ୍ତଳ- ବିଗାଲିଟ ଅବଧ ବହି ତେଣୁ କର ନାହାନ୍ତି । ଦାସାତନ ବାକୁକ ତେଣୁ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଣାସନୀୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଦତ୍ତ । ଗୁରୁମାନଙ୍କର ଏ ଦଥା ତନ୍ତ୍ରା କରନା ଉଚିତ ।

ଦୁଇପୁରର ଜଣେ ବଦ୍ଧଲୋକ ଲେଖି-
ଛନ୍ତି ଓ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନେକ ଶ୍ରୀ ମୋସୁର
ମଞ୍ଜୁରୁ ଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତ ଅମୃତଦ୍ୟା ବରୁଅଛନ୍ତି । ଗତ
ଦୁଇମାସରେ ବ୍ୟାଧିକ ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ରାଣ ଦତ୍ତ ଏବଂ
ବନୋଧର ବହୁ ଚିତ୍ରାଣରେ ଅଭେଦ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ-
ଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଦମାସୁର ଗଞ୍ଜାଳ କଞ୍ଚା-
ଦେବା ଓ ଚାହାରି ବାନ୍ଧରେ ସେ ଛନ୍ଦ ଦେଖା-
ପରେ ଚାହାକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବାର ବ୍ୟାପ୍ତା କର-
ବା କରଣ ସେ ଗବଶ୍ଚିମେଞ୍ଚକୁ ଅନୁଭେଷ
କର ଅଛନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ରସଙ୍ଗେ ଏ ଚିତ୍ରା ମଧ୍ୟ କହିଅ-
ଛନ୍ତି ଯେ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର ବଞ୍ଚୁ ଦେବା
ଭୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟାଶିକ୍ଷା ନ ଦେବା
ଏବଂ ଦସବର୍ଷ ବନ୍ଦୀ ବେଳୁ ଚିତ୍ରା ଶିକ୍ଷରରେ
ଦୃଢ଼ରୂପେ ଅବକ କର ଜଣିବାର ତେଣୁ
ଦେଲୁ ଅମୃତଦ୍ୟାଦି ନାନା ପ୍ରକାର ଅନିଷ୍ଟ
ଦାୟକ ଅଛି । ପସପ୍ତେ ରଜକର ଏହି ଶେଷ କଥା
ସଂପାଦିତ ଦେଖୁଅଛୁ । ଦୂର୍ବଳା ଓ କଠୋର
ବ୍ୟବହାର ନାନା ଅପର୍ତ୍ତର ମୂଳ ଗାଣେ । ସମାଜ
ସେବେକକ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା ଶିକ୍ଷାଦାନ ଏବଂ
ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ମନୁଷ୍ୟେଶର ବ୍ୟବହାର
କରବାରେ ଅବଦେଶା କରଣ ଭେଦେକାଳ
ଅମୃତଦ୍ୟାଦି ଅନିଷ୍ଟମାନ ଲକ୍ଷଣ ଦେବ ନାହିଁ ।
ଅମୃତଦ୍ୟାଦି ଉପସ୍ଥ ଅନେକ ଅଛି । ସରକାର
ହେବେ ଜରିବେ ? ଅବଦାନ ଲୋକମାନଙ୍କର
ଶ୍ରୀଶିକ୍ଷା କଥା ସାମାଜିକ ସମ୍ପାଦକର ଏକାନ୍ତ
ମନୋଯୋଗୀ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ଲକ୍ଷଣ । ଜିନିଷ
ଉପକରଣ ତେଣୁ ଅପେ ନ ଉଲ୍ଲେ ଅବ୍ୟ
ଚାହାତ ସାହାଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦ ଦେବ ନାହିଁ ।

କରବେ ଲକ୍ଷଣ ଦେବକରେ କାରକ
ସନ୍ତୁକକ ଲିଡ଼ି ଗୋଟିଏ ଅଲକର ଶେଷ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ଶ୍ରୀ ଗର୍ଭବଗ ସୁବା
ସମୟରେ ଅଧିକା ସମ୍ଭାବ ପ୍ରସବର ଅବ୍ୟବହାର
ପରେ ବିଭବକର୍ତ୍ତା କିନ୍ତୁରେ ସନ୍ତାନର
ପିତାର ଦାନ ଜଣାଇବା ଓ ସେ ବିଷୟରେ ଅପର
ଥିରେ ଦର୍ଶାଇବା ଦାରଣ ପିତାକୁ ବ ୧୪ ବ
ମିଥ୍ୟାରେ କୋଟିସ ସାଧିବା ଓ ସନ୍ତାନ ଚାହାରି
ସୁବା ପ୍ରମାଣ ଦେଲେ ଚାହାରି ସମ୍ପର୍କର
ଉତ୍ତରାଧିକାର ଦେବାର ନିୟମ ଦୋଇଅଛି ।
ଗର୍ଭବାସ ସମୟରେ ଏକ ଲିଲ ଜନ୍ମ ଦେବା ପର
ମା ୧ ସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିତାଠାରୁ ଗୋରାଣ ଅଦାୟ
ଦୋଇ ଅଧାକର ବର୍ତ୍ତୁକ ଶ୍ରୀକୁ ଦାୟିତା ଏବଂ
ପିତା ବ ୧୨ ଓ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିତାକୁ ଗୋରାଣ
ଦେବାର ମଧ୍ୟ ବିଧି ଦୋଇଅଛି । କରବେର
ଭିମଶୀମାନଙ୍କ ସହରୁ ଏକଲ ଗୋଟିଏ ଅଲକ
ଅମର ଦେବା ପରମ ପ୍ରୀତିରେ ଅପେ । ସେଉଁ
ଚାହୁଁମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପର ଶ୍ରୀର ଗର୍ଭ ଦେବାଦ୍ୱାରା

ପୁଣ୍ୟଦ୍ୟା, ଶିଶୁଦ୍ୟାଦି ନାନା ପ୍ରକାର ପାପ
ସଂପତ୍ତି ଦେଇଅଛୁ ଏମନ୍ତ ଗୋଟିଏ ଅଲକଦ୍ୱାରା
ସେ ଚାହା ଏକାବେଳେକେ ନିବାରଣ ଦେବ
ଏମନ୍ତ ଅଶାକରଣ ଦୁର ଶା ନୁହେଁ । ଅପରାଧର
ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ କରଣଠାରୁ ଅପରାଧ ନିବାରଣର
ଉପାୟ ପରଗୁଣେ ଶ୍ରେୟସୁର ଏବଂ ଅନେମାନେ
ଏକଲ ଗୋଟିଏ ଅଲକ ଏକଦେଫରେ ପ୍ରଚ-
ଳିତ ଦେବା ହସ୍ତମେନାଦ୍ୟରେ ତାମକକରୁଁ
ଶାସ୍ତ୍ରାନୁଯାୟୀ ଏକଲ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ
ଦୋଇ ନ ପାରନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଦେବା ବାନ୍ଧନମୁ ନୁହେଁ
ମାତ୍ର ବନ୍ଦୀପ୍ରସ୍ତ ଦେବାଶାସ ଚାହାରି ପ୍ରତିପାଳନୀ
ଓ ପିତାର ଗୁର ପିତା ଉପରେ ପଞ୍ଚବାର
ଉଚିତ ।

ମେଘନାଥର ବସ ମୋକଦମାର ଅସୀମା
ମାନେ ମୁକ୍ତିଲକ୍ଷ କରଥିବାର ସମ୍ଭାବ ପାଠ୍ୟମାନକୁ
କର ସମ୍ଭାବରେ ଦେଇଅଛୁ । ଉଲ୍ଲ ମୋକଦ-
ମରେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ନଦା ସୁଲକ୍ଷର ଗୋବନ୍ଦା
ଥିଲ ଏବଂ ବରୁର ସମୟରେ ସେ ଅପରାଧ
କଥା ଠିକ ନ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟରୂପ କହିବାରୁ ଚାହା
ପ୍ରତି ମିଥ୍ୟା ସାକ୍ଷୀ ଦେବା ଅପରାଧରେ ବ ୪ ଓ
କାଗଦଗ୍ର ଓ ନ ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦୋଇଅଛି ।
ଅସୀମା ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚ୍ଚିକରେ ଅପର କରଥିଲ ଏବଂ
କମ ମୋକଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି ପରେ ବିଚ୍ଚିକପର ଦୁର୍ଗୁଣ୍ୟ
ମନୋଦୟ କହିଲ ସେ ପ୍ରକାଶ କର ଅସୀମା
ଦଲେତ ନେଇଥିବାର କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନ
ଥିବାରୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ କାଟି ଦେଇ କାଗଦଗ୍ର
ଅଧିକ ଦୋଇଥିବା ବିବେଚନାରେ ଚାହାକୁ
ସାକ୍ଷୀ ଛାଡ଼ିବର୍ତ୍ତୁ କସମ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହି
ଗଣାଲ ସୁଲକ୍ଷର ଜଣେ ବେଞ୍ଚକଲୋଗୀ
ଗୋବନ୍ଦା ଥିଲ । ଏହାର ଏବଂ ଏହା ସଙ୍ଗେ
ବେଞ୍ଚକଲୋଗୀ ଗୋବନ୍ଦା ଅବଦୂର ରତ୍ନମାନର
ସକ୍ଷିତ ଦେବା ମତେ ବମ ମୋକଦମା ଉପସ୍ଥ
ଦୋଇଅଛି । ପ୍ରଧାନ ବିଚ୍ଚିକପର ଲେଖିଅଛନ୍ତି
ଯେ ଗଣାଲ ଜଣେ ମତୁଅ ଏବଂ ତୁଷରଣ ଲୋକ ।
ଏବଦୂର ରତ୍ନମାନ ଜଣେ କଂସେଇ, ପଛକୁ ସେ
ବ୍ୟବସୟ ଶକ୍ତି ନୁପାପଟା ପେର ତର ବନ୍ଦୀ
କରୁଥିଲ । ସେ ମଧ୍ୟ ବଦ୍ଧ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ
ନାହେ । ଗଣାଲ ମିଥ୍ୟା ସାକ୍ଷୀ ଦେଇଥିବାର ଜିଜ୍ଞେ
ସ୍ତାକାର କର ପଞ୍ଚକଦାସ ପ୍ରସବଦ ଦେଲ ଏବଂ
ପ୍ରଧାନ ବିଚ୍ଚିକପର ଚାହାକୁ ଉପମରୂପେ ଚିହ୍ନି
ସେ ଦଣ୍ଡ ଲାଭକ କର ଦେଲେ ଏହାଲ ଚାହା-
ଲର ନିରପେକ ବିଚ୍ଚିକର ଉଲ୍ଲିଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ।
ସାକ୍ଷୀ ଦେଉ ଗଣାଲ ବିଚ୍ଚିକପର ପଲ ପାଇଲ
ଭଲ କଥା । ଅବଦୂର ରତ୍ନମାନ ମଧ୍ୟ ଚାହା ପର
ଅନିଷ୍ଟ ଉତ୍ପାଦ ସାକ୍ଷୀ ବସ୍ତୁରେ ନ ଅଧିକ

ଚାହାରି ବସାଳ ଗଣ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ।
ସେ ସୁଲକ୍ଷରେ ମିଥ୍ୟା ସମ୍ଭାବ ଦେବା ଦୋଷରେ
ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିଲେ ଭଲ ଦୋଇଆନ୍ତା ।

ଅନେମାନେ ଚାହାଡ଼ା ଗଣ ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର
ପ୍ରାଣ ମଧ୍ୟରେ ପରମଶିତ ଥିବାରୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା
ସଂଗ୍ରହେ ଯେଠାରେ ତତ୍ତ୍ୱବାଚକରୁ ନାନା ପ୍ରକାର
ଦେଖା ଦୋଇ ଅସୁଅଛି । ବିଚ୍ଚିକମ ସେଠା
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିବରଣୀରେ ଏଥିର ପଲ
ଏରୂପ ଲେଖାଅଛି ଯେ ସକ ୧୮୭୯ ମସିହାର
ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେଠାର ଦାସଦାସ
ମନୋ୍ୟ ଜୀବନ ୮୩ ବର୍ଷ ଥିଲ ମାତ୍ର ୧୯୦୧
ମସିହାରେ ଚାହା ୮୭ ବର୍ଷକୁ ଉଠିଅଛି ।
ଅସୁ ବୃଦ୍ଧି ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁକୃତି ଦେବା
ଅବ୍ୟାସୀଗା । ସୁଲକ୍ଷ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଦ୍ୱାରା
ସେ ବିଶେଷ ଉପକାର ଅଛି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ । ଏହି ନଟକଣା ଦେଲୁ ସୁଲକ୍ଷରୁ ବନ୍ଧୁ,
ପୁଣ୍ୟ ଏବଂ ଓଲକ୍ଷଠା ଲକ୍ଷ୍ୟକ ସେମାନ
ବିଚାଡ଼ିତ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ସେଠା ଲୋକଙ୍କର
ଅସୁ ବୃଦ୍ଧି ଦୋଇଅଛି । ସେଉଁ ସହର ବା
ଗ୍ରାମରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପ୍ରତି ଲୋକ ବା କୁର୍ତ୍ତୁପକ୍ଷକର
ଦୃଷ୍ଟି ଦାହିଁ ସେଠାରେ ଲୋକେ ପରପର
ଦୋଇ ଉପକେଳୁ ଗେମଦାସ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ
ବଦାୟ ଦୁଅନ୍ତି । ଗ୍ରାମଦାରୀ ଲୋକଙ୍କର ଏମନ୍ତ
ମନସ୍ତର ବସେ ଠିକ ଗ୍ରାମପୁଣ୍ଡରେ ଚାହାରିକୁ
ବସିବେ ଏବଂ ସେଠାରେ ଛାଡ଼ାଦାଣ୍ଡି ଉପାଦ
ମରଦା ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ପଠାଇବେ ଏପର କ ମୋ-
ଟିଏ ଗ୍ରାମଜିବନରେ ଗୁଲିସିବା ପଥକପ୍ରତି ଅସ-
ମ୍ଭବ । ଏ ସବୁ ଦୂର କରବା କୁର୍ତ୍ତୁପକ୍ଷକର
କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେଦେଁ ଲୋକଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଚିତ୍ତେ ଅଟେ ଏବଂ ଅପରା ଗରଦ୍ୱାର ପର-
ସାଧ ଲକ୍ଷିବା ସେଉଁ ଚାରିଗରୁ ଅବଶ୍ୟକ
ଗ୍ରାମ ପରସାଧ ଲକ୍ଷିବା ମେହ କାରଣରୁ ପ୍ରସ୍ତା-
କନାସ । ଗ୍ରାମ ପରସାଧ ନ ଲକ୍ଷିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରର
ଦୂର୍ଗତ ବାସୁ ପରସ୍ତର ଗରକୁ ମଧ୍ୟ ଦୂର୍ଗତ
କରବ । ଅନେମାନେ ଏ ବିଷୟ ପ୍ରତି ଲୋକ-
କର ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଅବର୍ତ୍ତନ କରୁଅଛୁ ।

ଏଠା ଲକ୍ଷ ବୋଲିକର ଗତ ଅଧିବେଶନରେ
ଅତ୍ୟାଧ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ତତ୍ତ୍ୱବାଚକର ଚିତ୍ରାଣ
ସକ୍ଷିତ ସଂଗ୍ରହେ ଜମି ଗରଦ ତରକାର ମୁଲ
ଟ ୧୯୨୦ ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର ଦେବାର କଥା ପର-
ଥିଲ । ପ୍ରକାଶ ସେ ସରଦାସ ପୂର୍ବକଲଗଦାସ
ଏହି ସକ୍ଷିତ ନିର୍ମାଣର ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରଥମେ ଦୋଇ-
ଥିଲ ମାତ୍ର ବଦା କ ଦାଦିବା ଦେଲୁରେ ସେ
ବିଚ୍ଚିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ କାସ୍ତି କରବାରେ
ଲକ୍ଷ ବୋଲିକରୁ ସେହି ସକ୍ଷିତର ପ୍ରସ୍ତାବ

ଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ । ଯହିଁରେ ସମାଜର ପ୍ରସାର
ଦେବ ଓ ଭାବୁଗୁଣ ବଢ଼ିବ ତାହା ହରବା
ନିହାନ୍ତି ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସମାଜ ପୁଞ୍ଜା ଓ ଦେଲେ
କୌଣସି ଉନ୍ନତ ସାଧକ ଦୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।
ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସମାଜ ସଂସ୍କାର ବସସ୍ତୁ
ବିବେଚନା କରିବାକୁ ଅନୁମୋଦନ ପୁଣ୍ୟ ଦାକ୍ଷିଣୀ
ସମିତିକୁ ପୁରସ୍କାର ଅନୁରୋଧ କରି ଅସୁଅଛୁ ।
ଭରସାବରୁ ସଂଗଠି ଏଥିର ଅନୁମୋଦନା କରି-
ବାକୁ ଅପଣା ବିଳମ୍ବ କରିବେ ନାହିଁ ।

ଭାରତୀୟ ବଞ୍ଚନକମ୍ପାନୀ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଦେସନଜି ସେତ ମହାଶୟ ଅନେ-
କଦା ଓ ଜାପାନରେ ଶିକ୍ଷାଲାଭପୂର୍ବକ ସ୍ୱଦେଶକୁ
ପେର ଅତି ବଞ୍ଚନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପୁସ୍ତକାବଳୀ
ପ୍ରକାଶ କରିବା କାରଣ ଶୀର୍ଷକିତ ନାମରେ
ଅଭିଭାବୀବଠାରେ ଗୋଟିଏ ସୀମାବଦ୍ଧ ଦାୟିତ୍ୱ
(Limited) କମ୍ପାନୀ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା କାରଣ
ସେହି ଅନୁଷ୍ଠାନଦ୍ୱୟ ବାହାର କର ଅଛନ୍ତି ତାହା
ହୁନ୍ଦ୍ରାକ ମଇତ୍ତ ନାମକ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଅଛି । ସେନ ମହାଶୟଙ୍କର ଉକ୍ତ ଅନୁ-
ଷ୍ଠାନଦ୍ୱୟରେ ବେତେ ଗୁଣବତ୍ତ ସାରଗର୍ଭ କଥା-
ମାନ ରେଖା ସ୍ୱକାରୁ ତହିଁର କେତେକାଂଶ
ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁ । ସେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି—
ଅନେ ଜାପାନରେ ଥିବା ସମୟରେ ସେଠା
ଲୋକେ ଅପଣାକୁ ପୁସ୍ତକର ପରବର୍ତ୍ତନ ଅବସ୍ଥା
ଅଧିକରୁ କିବୋଲିତ ବୈଜ୍ଞାନିକସୂଚ୍ୟ ସଙ୍ଗେ
ଉପଯୋଗୀ କରିଥିବାର ଦେଖି ଅସ୍ପର୍ଯ୍ୟାକୃତ
ହେଲୁ ଏବଂ ତହିଁର କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ
କରି ବୁଝିଲୁ ଯେ ଅପଣାର ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି
ସେମାନଙ୍କର ବଦାନ୍ତ ଅନୁଗ୍ରହ ଜାପାନର ଉତ୍ତ-
ର ପ୍ରଧାନ ଉପାଦାନ । ସେଠାରେ ସାଧାରଣ
ଲୁଇ ଓ ଅଳ୍ପ ବୟସ ବାଳକ ବାଳିକାମାନେ
ସହଜରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଶବ୍ଦମାନ ବୁଝି ପାରନ୍ତି
ଏବଂ ମୁହଁ ଦୋହାଳମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଦ୍ରବ୍ୟ
ପ୍ରାୟ ଛାତ୍ରମାପକ, ମଲିଭର ବଳିମାପକ ଯନ୍ତ୍ର-
ମାନ ଏବଂ ଛକ୍ତି ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥାନିକ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ
ସହଜରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଏଥିର
କାରଣ ସେମାନେ ଅପଣାର ମାତୃଭାଷାରେ
ବଞ୍ଚନ ଶିକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଜାପାନୀଭାଷାରେ
ବଞ୍ଚନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଘେଟୁ ପୁସ୍ତକମାନ ଗୋଟି-
ଠାରେ ହରକୃତ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ବକ୍ତିତ
ହେଉଅଛି ଯେ ତାହା ଚିତ୍ରି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଞ୍ଚନ
ଘେଟେଦୂର ଉପଲବ୍ଧତ କରିଅଛି ତାହା ସଦ୍-
କରେ ସମସ୍ତେ ଜାଣି ପାରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା
ଦେଖି ଅମ୍ଭେ ଅତି ପିତୃମଲ । ଇଂରାଜୀ, ଫରାସି
ଓ ଜର୍ମାନୀ ଭାଷାରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପୁସ୍ତକମାନ
ସେତେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବସ୍ତୁ ହୁଅଇ ଜାପା-

ନରେ ବହିରୁ ଅଧିକ ବକ୍ତିତ ହୁଏ । ନିଜଗ୍ନୀ
ଖାରେ ବଞ୍ଚନ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକାଶ କଲେ ଦେଶର
ଅବସ୍ୟ ଉପକାର ସହ ଏବଂ ତଦାତ୍ମ ବଦେଶର
ମଧ୍ୟ ଅପଣାର ନ ଦୁଏ ବାରଣ ବସ୍ତୁତା ବୁଝିଲେ
ଉନ୍ନତ ପୁସ୍ତକମାନ ସଜଳନ କରିବାର ସ୍ୱତ୍ୱା
ବଢ଼ିବ । ଜାପାନ ଦେଖି ଅମ୍ଭେ ଏହି ବ୍ୟାପ
ନନ୍ତି ଅଛି ଯେ ମାତୃଭାଷାରେ ଉତ୍ତମଜ୍ଞାନ ଲାଭ
ନ କଲେ ଅନୁମାନକର ଜାଗାକୁ ଉନ୍ନତ ଦେବ
ନାହିଁ ଏବଂ ଏ ମତ ବଞ୍ଚନ, ପିନ୍, ବାଣିଜ୍ୟ
ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁରେ ଉନ୍ନତ ମାର୍ବଦେଶ
ଦେଖି ଦୂରୀକୃତ ହୋଇଗାଛି । ସେଠାରେ କି
ଉପାୟରେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟା ଲୋକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆ
ଯାଇପାରେ ଏବଂ ପ୍ରତି ଛ ମାସରେ ନୂତନ
ଭାଗ୍ୟୁତ୍ତ ଅବସାର ଦୋଇ ପାରେ ତାହା ଦେଖି
ଗଲ । ମାର୍ବଦେଶରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବସ୍ତୁ
ଦେଖି ଅନେକ କୁଞ୍ଜାଣ ଅଛି । ସେମାନେ ସବ୍-
ସାଧାରଣଙ୍କୁ ସରଳଭାଷାରେ ନୁହନ ନୁହନ
ବୈଜ୍ଞାନିକ ବସ୍ତୁମାନ ବୁଝାଇବା ସଦାଶେ
ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ବ୍ୟବସାୟ କରି
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସମ୍ପାଦକସମ୍ପ୍ରଦାୟ
ଲୋକଙ୍କୁ ଅତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେତେ ବୈଜ୍ଞାନିକ
ଅବସାର ଦେଉଅଛୁ ସେମସ୍ତ ଜଣାର ରଖି
ଅଛନ୍ତି । ଅନେ ରସାୟନ, ପିନ୍, ପଦାର୍ଥ, ତୁ-
ରୀ, ପ୍ରାଣୀ, ଦୃଶ୍ୟ, ଉଦ୍ଭିଦ ଗଜଜୀବ ବ୍ୟାପୀମାନ
ଅଧ୍ୟୟନ ପୂର୍ବକ ତାହା ଦେଖାଯିବାପାଇଁ ଶିକ୍ଷା
ଦେବା କାରଣ ମଦସ୍ତ କରି ହିନ୍ଦୁଭାଷାରେ ରସା-
ୟନ ଶାସ୍ତ୍ର ଲେଖିଅଛୁ ଏବଂ ତାହା ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଲେ
ଦେ ସମସ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଓ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଉଦ୍ୟାଦ ଭବ୍ୟ
ରସାରେ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ ନ ହେଲେ ବହୁ
ଲୋକଙ୍କର ପିନ୍ ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେଥି
ନିମ୍ନେ ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ବେତେ ଦେଇ ବହୁତ ଲୋ-
କଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକାଳୟ ରଖିବା
ଅବଶ୍ୟକ । ସୁତରାଂ ସେଥି ସଦାଶେ ଏହଲକ୍ଷ
ଟକା ପ୍ରୟୋଜନ । ତାହା ଟ * ଲା ମୂଲ୍ୟର
୨୦୦୦ ଅଂଶରେ ବହିକ୍ତ ହୋଇଅଛି ।--
ସେନ ମହାଶୟଙ୍କ ଉଦ୍ୟମ ସାଧୁ ଏବଂ ଯୁକ୍ତି
ଅତୀତ୍ୱା ସୁବା ବସ୍ତୁରେ ସନେକ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃ-
ତରେ ମାତୃଭାଷାରେ ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ଓ ଦେଲେ
ଶିକ୍ଷାର ଫଳ ସହଜରେ ଏବଂ ବସ୍ତୁାନୁରୂପେ
ଦିଲ ନ ପାରେ । ଜାପାନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ
ଇଂରେଜୀ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟଭାଷାରୁପେ ପଠିତ ହୁଅଇ ମାତ୍ର
ଅନୁମାନଙ୍କ ଦେଶରେ ଇଂରେଜୀ ପ୍ରଥମ ଓ ମାତ୍ର
ଭାଷା ଦୁଇୟ ପ୍ରକରେ ପଢ଼ାଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ
ଅନୁମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତର ଗଠ ଶିଥିତ ହୋଇଅଛି
ଅନୁମାନଙ୍କ ଦେଶର ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକେ ଶବ୍ଦ
ଶୁଣିଲେ ନିଂଶ ମାତୃଭାଷାକୁ ଚାହୁଣି ଏବଂ

ଅକର୍ମଳ ଇଂରାଜୀ ବକ୍ତିତା କରିପାରନ୍ତା ପୁଲେ
ମାତୃଭାଷାରେ ଦୂରପଦ ଯୋଗ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।
ଭରସା କରୁ ସେନ ମହାଶୟଙ୍କ କଥାଗୁଡ଼ିକ
ଦେଖି ଲୋକଙ୍କୁ ମାତୃଭାଷାରେ ଉନ୍ନତ ଅଦୃ-
ତପର୍ବଣ କରିବ । ବଞ୍ଚନ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତ ।
ଦେବାଯାଏ ଦେଶର ଉନ୍ନତ ନାହିଁ ଏବଂ ମାତୃ
ଭାଷାରେ ସେ ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟାପନ ନ ହେଲେ ନି-
ସାଧାରଣ ତାହା ଶିକ୍ଷି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ
ବାଦ ପର ଏଠାଲୋକେ ଦେଖାଯିବାପାଇଁ ବଞ୍ଚନ
ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ ସଦାଶେ ଅଗ୍ରତର ହେବେ କି ?
ସାମୟିକ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କରେ ବଞ୍ଚନ ସମ୍ପର୍କୀୟ
ପ୍ରବନ୍ଧମାନ ବାହାରଲେ ଅନେକ ଉପକାର
ଦେବ ।

ପୂର୍ବ ଓ ପଶ୍ଚିମ ।

ବଗତ ମନମାସ କ୍ରିତୀୟ ସପ୍ତାହରେ ବଲ-
ଭରେ ରମ୍ଭେଲ ଏସିଆଟିକ ସୋସାଇଟି ନାମକ
ସରୁର ବାର୍ଷିକ ଅଧିବେଶନ ଓ ଲୋକ ଅଭିମୁଖ
ସହକାରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ପାଦକ ମିଲର
ଏ ଅଧିବେଶନରେ ମାନ୍ୟ ଉତ୍ତମପୂର୍ବ ଗବର୍ଣ୍ଣର
ଲର୍ଡ୍ ରେ ମହୋଦୟ ସରୁପତ୍ତର ଅଧିକ ପ୍ରଦର୍ଶ
କରିଥିଲେ । ଲର୍ଡ୍ ରେ ମହୋଦୟ ସଦାନୁକୃତ୍ତ-
ପୂର୍ବ ଶାସକଦର୍ଶି ଥିଲେ ଏବଂ ସେହନର
ବିଚ୍ଚିତାରେ ସେ ସମ୍ଭାଷଣରେ କହଲେ କି ଆଜି-
କାଲି ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ତ୍ତରେ ସେହି ଅନୁଲୋକ ଲାଗି-
ଅଛି ତହିଁରୁ ସମ୍ଭା ଦେବାଯାଉଅଛି ଯେ
ଗୁରୁତ୍ୱବାସୀଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ବ୍ୟାପ
ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ଅନୁମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ
ହେଉଅଛି । ଗୁରୁତ୍ୱବାସିକ ସହଚ ଅନୁମୋଦନ
ଏକତାକ୍ରମିତ ହେବାରୁ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଅନୁ-
ମାନଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ଏବଂ ଅନୁମାନଙ୍କଠାରୁ ସେମା-
ନଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣ କରିବା
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଭାବନାରେ ପୂର୍ବଦେଶର
କୁସମ୍ଭାରମାନ ବର୍ଣ୍ଣ କରି ବାଧା ଦିଅୁ ଅଭିତମ
କରିବା ଓ ପରସ୍ପର ଜଗାଜଣି ଦୋଇ ପରସ୍ପରକୁ
ଜ୍ଞାନ ଦେବା ଉଚିତ । ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ତ୍ତ ସହଚ ବ୍ୟା-
ସାୟ କରିବା ଅନୁମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେ
ମାତ୍ର ଗୁରୁତ୍ୱବାସିକ ଗୁଣ ଓ ଚରଣ ସହଚ
ଅନୁମାନଙ୍କର ଗୁଣ ଓ ଚରଣ ମିଳାଇ ଦୋଷ-
ମାନ ବହୁରତ କରି ପରସ୍ପରର ଉନ୍ନତ ସାଧକ
କରିବା ପରମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ଏହି ସରୁତ୍ୱାତ୍ତ
ପୂର୍ବ ଗର୍ଣ୍ୟର ପ୍ରାପ୍ୟକ ପାଷାତ୍ୟ ଲୋକେ
ଜାଣିବା କାରଣ ସକ୍ଷେପ ଯହିଁ ଦେଉଅଛି
ଏବଂ ତହିଁର ସରମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦ୍ରୁତ
ହୋଇ ରହିବାର ସେ କାମନା କରିନ୍ତି ।
ସାପାକଦୂର ଏ ସରୁରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏବଂ
ସେ କହଲେ ଜ୍ଞାନ ଓ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନକଲରେ

of his society. He has the audacity to assert also that the political, religious and social ideas of the Oriyas are furnished by the Bengalees and others. Whether his assertions are correct or deliberate misstatements, is to be seen later on. But this much is certain that the contemptible political dogmas and dastardly actions said to be disturbing the so-called political atmosphere elsewhere have failed to defile the sacred lands of Orissa by their loathsome presence. The Oriyas are always alive to the immense good done by the British Government and their well-founded political faith is and will remain firm and unshaken for ever. The Editor has avoided naming the ideas political &c, which according to him, are furnished to Oriyas by Bengalees &c. But he knows very well that the Oriyas once ruled over a large portion of his mother country and Madras in addition to Utkal. Even now-a-days the Raja of Puri as descendant of the Oriya sovereigns is described somewhere as lord of Carnatic Utkal and Gour and his then vassalchiefs are now the feudatory chiefs and princes of Orissa and Ganjam - a thing perhaps unknown to Bengal. The Editor cannot deny also that, practically speaking, the Oriyas retained their independence till the advent of the British Lion whom they regard as a God send to save them from the chaos which was then gaping wide before them. He cannot therefore deny the historical truth that the national character of the Oriyas had not fallen into that depravity which is met with in some races that had been ruled as subject nations by high handed and oppressive conquerors changing hand from time to time for centuries together before the enlightened and generous British Government came in. The present peculiar position of the Oriyas is not the afore said depravity but it is the combined effect of (1) the Mahratta depredations and recurring famine, (2) of their coming in contact with the western civilisation and education long after their brethren elsewhere, (3) of the system of temporary settlement of revenue instead of permanent Settlement, (4) of the want of such institutions as Presidency, Medical and engineering Colleges &c, manned by distinguished European scholars, (5) of the absence of advantages due to the proximity of the head-quarters of the Local and Imperial Government.

It is for you, reader, now to say whether under the above circumstances, the observations of some superficial writers as to the comparative intellectual capacities of the Oriyas are just, proper and sound.

(5) The Editor has managed to smoothly forget the fact that the leading classes of the Uriya society had, since time immemorial, achieved those

important social reforms which their brethren in Bengal are now striving arhd to introduce into their society. The abolition of Early marriage and the performance of the Sradha on the 10th day may be mentioned here among other instances of such reforms. Even in the 18th century, the Karans and Brahimins of Orissa used to exercise high political functions.

(6) In his zeal for calumniating the Oriyas, the Editor has blinded himself to important historical events and facts connected with their religious ideas. For the present purpose it is sufficient to mention only these: (1) the temple of Lord Jagarnath makes Puri the most sacred shrine of the Hindus throughout India. (2) Chaitanya the greatest Hindu religious preacher of modern times was an Uriya Brahmin and made Puri his abode where to spend his life in teaching the people the high doctrines of Hinduism. (3) Vaisnamism the superior order of Hinduism is the religion of the Oriyas and (4) that Christianity Mohomedanism succeeded very little in converting the Uriya Hindus.

(7) The famous temples at Bhubaneswar and Kanarac and the remarkable filgree work of Cuttack demonstrate the superiority of the Oriyas in fine arts. There is also no question as to the excellence and superiority of the Uriya language which is said to be "in an older stage of grammatical development than even the classical Sanskrit and can only be compared with the ancient Sanskrit spoken in the vedic times". It has been described as "comprehensive and poetical with a pleasant sounding and musical intonation" almost without "slurred consonants and broken words which make Bengali so difficult to the foreigners". In respect of the character of the Oriya, it has been stated authoritatively that "they were not so prone to litigiousness and deceit"..... and their uprightness in office of much responsibility beset with great temptation has placed them in the first rank of our native subjects for trustworthiness and honesty". Is the Editor really unaware of these things? Is it worthy of an Editor with pretension to knowledge of History, to calumniate unreservedly a nation whose past and present record credits them with all these things? No amount of ignoble attempt on his part to lower them in the eyes of the authorities and the public will expunge them from the record. True it is, that in respect of modern education and wealth the Oriyas are in a disadvantageous position. But the superiority of one and the inferiority of the other in these respects cannot be traced to the existence or want of any intrinsic merits in the one or the other respectively.

In conclusion, the Editor is requested to enlighten the public as to where the stream of philanthropic sympathy flowing from their brethren was dammed by the so-called Uriya leaders and to tell us whom he means by leaders.

Yours truly
Self defence

ମାତ୍ୟବର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟର ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ସହ ମନୋହର ସମ୍ପାଦନା ।

ମଦ୍ୟସ୍ୟ !

ଅଳକାଳି ଅବଧରେ ଓଡ଼ିଶାର ଦାମୁଡ଼ି ଗୋକୁଳକବିତା ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନକୁ ଶୁଭକ ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ଏହି ଉତ୍କଳର ଲୋକମାନେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ବସତ, ଗାଈ ପ୍ରଭୃତିକୁ ନିଃସାଧକୁ ବନା ଅପତ୍ତରେ ବକ୍ତୃତ୍ତ୍ୱ କରି ସେହି ବକ୍ତୃତ୍ତ୍ୱ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅର୍ଥକୁ ନିଜର ସମ୍ଭାରଣର ଶକ୍ତିରେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଏମନ୍ତ କି ଏପରି ହୁଏ ଏହି ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କର କେବଳ ବ୍ୟବସାୟ ହଜା ଗୋରୁ, ଦାମୁଡ଼ି, ଗାଈ ପ୍ରଭୃତି ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ବୁଲି କୃଷ୍ୟ କରି ବାଦାକୁ ନିଃସାଧକୁ ବକ୍ତୃତ୍ତ୍ୱ କରି ତହିଁର ମୁକାଫା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିପାଳିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଯେବେ କେହି ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳର ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ବୁଲି ଏହି ବକ୍ତୃତ୍ତ୍ୱ ଅନୁସନ୍ଧାନ କେବେ ଏସ୍ତର ବୁଲି ବୁଲି ପ୍ରମାଣ ସେ ଅକ୍ଳେଷରେ ସାର ପାରିବେ ।

ଯେବେ କେହି ଲୋକ ଶୁଭକଥାଗଣ ରେଳ ହେବନକୁ ବୁଲିବକ୍ତୃତ୍ତ୍ୱ ଯାଇ ଅନୁସନ୍ଧାନ କେବେ କେବେ ସେ ଦେଖିବେ ସେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତି ଦଶହଜ କିମ୍ବା ପରଲ ବସ, ସମସ୍ତ ସମସ୍ତ ଲୋକ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନରେ ପର ପର ଗୋରୁ ବେଲି- କେ ବୋଧାତ ଦୋର ବସ୍ତ୍ରାଣ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଗୋଜାତର ରସା କରନ୍ତେ ଅଳକାଳି ସମସ୍ତ ଭାବରେ ହୁମ୍ନାକର ବୁମ୍ନୁଳ ଅନୋଳକ । ସ୍ତାନେ ଗୋରୁସଣୀ ସର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୋର ସକେଳ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଗୋରୁ ଅବଶ୍ୟେ ଅସ୍ତୁ ନିରାପଦରେ ବଦାନ୍ତଅଛୁ । ବଥାତ ଦୃଶର ବସ୍ୟ ସେ ହୁମ୍ନାକର ଅବଧ ବଚ୍ଚପ୍ରଭ ଅସ୍ତ୍ରା ନାହିଁ ।

ପୂର୍ବରେ ଉତ୍କଳରେ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରମାଣ୍ଡରେ ଦିଅ, ଦୁଧ ମିଳୁଥିଲ, କଳ୍ପ ଅଳକାଳି ଗାଦା ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକା ପକ୍ଷରେ ଗୋରୁ ଦେଖିବା ଦୃଶର, ଦିଅ ଦୁଧ ବସା ବୁରେ ଥାଉ । ଗୋରୁ ବହୁ ପରମାଣ୍ଡରେ ନ ପ୍ରବାସୁ ଗୋମୟଦ୍ୱାରା ଶେଷରେ ସାର ଦେବାକୁ ଗୋମୟ ଅପ୍ରାପ୍ତ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପସର ଦାନ ଦେଉଅଛୁ ଏ ବସ୍ୟ ଲୋକେ ଜାଣି ଶୁଣି ମଧ୍ୟ ନିଃସାଧକୁ ବନାକୁ ବକ୍ତୃତ୍ତ୍ୱ ବରବାରେହୁଏ ବରୁ କାଦାନ୍ତି ।

NOTICE.

Wanted a graduate Head Master, strong in English and Mathematics for the Khurda High School (District Puri) on a year's probation on a salary of Rs 70 to be raised to Rs 75 on confirmation. Family quarters free. Apply sharp to the Secretary before the 28th instant.

Pulin Chandra Pain
Head Master for Secretary

Wanted for the Public Works Department of the Bonai Tributary State a fully qualified Overseer on a salary of Rs. 80 per mensem plus Rs. 15 a horse allowance and free quarters. Applications, with copies of testimonials, should be sent to the undersigned.

Dated Bonai- Superintendent
garh 15-6-09 } Bonai Tributary State

In the Court of the District Judge of Cuttack.

Notice is hereby given under Section 12 clause (2) of the Provincial Insolvency Act III of 1907 to all concerned that the petition filed by Lokanath Mahanty of Agar, Pergannah Deogan, District Cuttack, the Judgment debtor in Execution case No. 235 of 1909 of the file of the subordinate Judge of Cuttack for his being declared insolvent has been admitted and registered as miscellaneous case No. 3 of 1909 and that the 19th day of July 1909 has been fixed for the hearing thereof.

Persons desirous to be represented in the matter should attend in person or by duly instructed pleaders on that day. The particulars of debt alleged to be due in the petition are as follows:—

Name of creditor	Amount of Debt.
Bhaj Raj	Rs. 324-6-3
Cuttack Dt., Judge office	L. C. Adami District Judge
17-6-09	

ବଜାପତ ।

ଏ ସତ୍ତରକ୍ରମ ଲକ୍ଷ୍ମୀଚର ଚଳନ ୧୯୦୯-୧୦ ସଦାଶ ଶ୍ରେଣୀ ରପ୍ତାନୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଚର ସଦାଶ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶରଦଦାସଙ୍କ ଦଅସିନୀ ପ୍ରକାଶକୃତ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିମ୍ନ ସାକ୍ଷରକାଳକ୍ରମରେ ଚଳନ କୁନମସର ତା ୩୦ ରଖି ପୁରୁକୁ ନିଜେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅଥବା ଦରଖାସ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ଅବେଦନ କରି ପାରିବେ ।

ସବରକ୍ରମର ଅପସର
ଅନନ୍ଦସୁର
କେଉଁଠି—ଓଡ଼ିଶା

ବଜାପତ ।

କଳାହାଣ୍ଡି ଷ୍ଟେଟର ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରାଳୟ ସଦାଶେ ନିମ୍ନେ ଶ୍ରୀ ବିଭବ କର୍ମପିତାଙ୍କ ଅଶିଷ୍ଟାଦ୍ୟ ଅବଶ୍ୟତ, ମାସିକ ବେତନ ଟ ୩୦ ଟା ଓ ବାସଗୃହ ବନା, ରଜାରେ ବଅସିନ । ପ୍ରାପ୍ତିମାନେ କଳାହାଣ୍ଡି ଷ୍ଟେଟ—ସୁପରଭେଣ୍ଡରୀ ବ୍ରାହ୍ମ ଷୋକ୍ତ ଅପିସ ରବୀନାଥଶାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଅବେଦନ ସହ ପଠାଇବେ ।

(ସା) ଏକ, ଚନ୍ଦ୍ରଚେନ ରାମସେ
ସମ୍ବଲପୁର } ଅଇ, ସ, ଏସ,
ଘୋଲିଫିଦେଲ ଏଜେଣ୍ଟ
୧୨୦୯ } ଓଡ଼ିଶା ବଡ଼ଜାତ

କଟକ ଦ୍ୱାରା ।

ଗତ ତା ୫ ରଖରେ ଶେଷହେବା ସପ୍ତାହରେ ଗୁରୁତରେ ଯେତେବେଳେ ଶେଷରେ ୧୭୯୮ ମୂଲ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ସେ କେହି ମଧ୍ୟରେ ଏକା ପଞ୍ଜୀକ ପ୍ରଦେଶର ମୂଲ୍ୟ ୧୧୩୯ ଥିଲା । ଏଥିପୂର୍ବ ସପ୍ତାହର ମୂଲ୍ୟ ୨୩୯୯ ଥିଲା । ସୁରକ୍ଷା ଅନେକ ଉତ୍ତାପ ପ୍ରକାଶକୁ ସୁଖର ବସନ୍ତ ।

ଗତ ତା ୫ ରଖରେ ଶେଷହେବା ସପ୍ତାହରେ ପୂର୍ବ ବଙ୍ଗ ୧୨୮୯ ବଙ୍ଗ ୮୪୯୦ ମୂଲ୍ୟପ୍ରଦେଶ ୩୪୩୮ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ୧୧୦ ଏବଂ ରମ୍ପେଇ ୧୮୦ ଗାଏ ୧୨୧୦୯୪ ଜଣ ଦୁର୍ଗ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହର ଅଳ୍ପ ୧୨୫୪୭୯ ଥିଲା । ଉତ୍ତମ ବଙ୍ଗରେ ଉତ୍ତା ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ପ୍ରଦେଶରେ ସାମାନ୍ୟ ଛାଡ଼ା ବନ୍ଦ ଥିଲା ବାହା ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ।

କାଳାଚିକାସର ଗତ ଅବକାଶ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଗରିଧିକାସୀ କାକୁ ସମ୍ବର ମଲ ଟ ୧୦୦୦୦୯ ଟା ଏବଂ ଲୁଗାରେ ନିମ୍ନଦାର ବାରି ସୁମେସର ଦାଅ ପିକ ଟ ୫୦୦୦୯୦ ସରକାରଙ୍କ ଦାତରେ ଦାତ କରିଥିବାରେ ମାତ୍ୟବର ବଙ୍ଗେ ଶର ଦାତାମାନଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗତ ତା ୯ ରଖର କଲିକତା ଗଜେଟରେ ବାହା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।

କାକୁଲର ଅଧିକ ବାତ ସେଗରେ ଶୀତଳ ଥାଇ ସେଠା ଦାତମମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ଘାଟି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ବହୁ ପଲ ନ ଦେବା ଯୋଗେ ଗୁରୁବର୍ଷରୁ ତାକୁର ଲେଡ଼କାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଚର ସଦାଶ୍ରମକ କାଳୁର ମେରକର ସାଦେବ ବାକ ଉଦ୍‌ଘାଟି କାକୁଲ ସାଉଅଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ପରସା ଏବଂ ପୁରୁ ଗୁଣା କିଣାଅଛି ।

ତେପୁଟି ଓ ସବତେପୁଟି ନିୟୋଗ ବସସୁରେ ବଙ୍ଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ନୂତନ ନିୟମାବଳୀ ଗତ କଲିକତା ଗେଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ପୂର୍ବପର ପ୍ରକାଶକାର ବସିପଦରମାନେ ପ୍ରକାଶ ବର୍ଷ ଏ ସମସ୍ତ ପଦ ସଦାଶେ ପ୍ରାଥୀ ମନୋନାତ ନ କର ପାରି ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଉକ୍ତ ବସଗର ବସି ଶନରମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ମନୋନାତ ହରବେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ପାଲ ଏ ବର୍ଷ ନ ପଡ଼ି ଅଗାମୀ ସନ ୧୯୧୦ ପାଲରେ ପଡ଼ିବ । ଓଡ଼ିଶାର ସଦାକାଳୁ ମାନେ ଏଥର ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହେଲେ ।

ମନା ଲଲ ନାମକ କଲିକତା ବଡ଼ଜାତର ଜଣେ ବ ୧୮ ବର୍ଷ ବୟସ ମାତୁଅଛ ପାତକ ପାଳ କରୁବା କାଳଗ ଦୁଇ ଜଣ ଧନ ଦଲଲ ପରକୁ ଯାଇ ଦୁଠାହ ମୁରୁମୁତରେ ପଡ଼ିବାକୁ ସେଠା ମାତୁଅଛମାନେ ଏହାଯୋଗ ହୋଇ ପାତାହାର ଭାଗ କରୁଥିଲେ । କେହି କହନ୍ତି ସେ ପତୀ ଧରଣା କାଳଗ ଶ୍ରବ ଉପରେ ଦୁଲୁଥିବା ସମୟରେ ପୁଣ୍ୟା ବଳେ ପଡ଼ିଆର ପ୍ରାଣହରଣ ଥିଲା ଏବଂ କେହି ଏଥିରେ ପ୍ରେମକାଣ୍ଡର କଥା ଥିବାର ରଖନା କଲେ । ସୁଲଗ ଦେନ୍ତୁପୁସକ ଅକସ୍ମିକ ମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ରପୋର୍ଟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ତା ୧୦ ରଖରେ ଶେଷହେବା ସପ୍ତାହରେ ଓଡ଼ିଶା ଦ୍ରବକୂଳରେ ଝଡ଼ିବର୍ଷା ଉତ୍ତମ ହୋଇ ମନନତରେ ପର୍ଯ୍ୟବସନ ବଦାରସ କରଟ ଯାଏ ଲୁଲିଯାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ବହାର, ପୂର୍ବ ବଙ୍ଗ ଏବଂ ସୁକ୍ରପ୍ରଦେଶର ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳରେ ଏବଂ ପୂର୍ବର ଗୁଣାକୁ ହୋଇଥିଲା । ଅରବସାଗରର ମୌସୁମି ବର୍ଷା ବେତେ ବଳବାଦ୍ ନ ଥିବାରୁ ବସନ୍ତର ଉତ୍ତରକୁ ଅଥବା ଦର୍ଶିଣ ଗୁରୁତର ଅଧିକ ଦୁଇ ଭାବରକୁ ଯାଇ ନ ଥିଲା । ଯଦି ବହାରରେ ୧୨ ମସିହା ଜଳ ପଡ଼ିଥିଲା । ଅଧିକାଂଶ ଗୁରୁତରେ ଦୃଷ୍ଟିର ଅଭାବ ଦୃଷ୍ଟି ଯାଇଅଛି ।

ଗତ ସନ ୧୯୦୯ ପାଲରେ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଯେଉଁ ତଲେଜ ସେବେ ଦିନ ପକ୍ଷାପଲକ୍ଷରେ ବନ ଦେବ ବହିର ବାଲକାମାନ ବାହାର ଅଛି । ପାଞ୍ଚମାସ କଟି ଯିବା ଉତ୍ତରୁ ଏଡ଼େ ବନମୂଳେ ବାଲକା ବାହାରର ମନ ଦୃଷ୍ଟା ଗଲ ବାହି । ଯାହାଦେଲ୍ ଏଠା ରେଭନ୍‌ସା କଲେଜ ବାଲକା ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମବତାଣ ପରେ ଅସନ୍ତା ତା ୨୩ ରଖରେ ପିଟିକ କନ୍ୟାଶ୍ରମୀ, ଗଣେଶପୂଜା, ମହାଲୟା, ସପ୍ତର୍ଷିମା, ମଦ ଏବଂ ବନ୍ଦରରେ ଏଦିନ ଲେଖାଏଁ ଦୁର୍ଗାପୂଜାରେ ତା ୧୮ ରଖ ଅବଶୋବରକୁ ତା ୧୩ ରଖ ବଦେମ୍ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତି ୨୪ ତ ଏକ ବଡ଼ଦିନରେ

ତା ୨୪ ରଜଠାରୁ ତା ୩୧ ରଜ ଉପସ୍ମରଣାଏ
ଦି ୭ ନ ବଦ ଦେବ । ସମସ୍ତ ବନେଜ ମୋଟ-
ରେ ଦି ୧୮ ନ ବଦ ଦେବ ।

ବହୁମ ଉପାସୁରରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଉଥିବା
ଉତ୍କଳବାସି ସମ୍ପଦ ପ୍ରତି ନବସାଧାରଣଙ୍କର
ଅଗ୍ରଦ ଉପାଦେଶି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁରଜି ରାଜା ସେ
ପତ୍ନିତା ବନ କର ଯେଉଁ ଅର୍ଥ ବାକୀକୁ ଦେଉ-
ଥିଲେ ସେହି ଅର୍ଥ ବରଂ ବଦପେଶା ଅଧିକ
ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇ ଉପାସୁରରେ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଦ୍ୟା
ଲୟ ପ୍ରାପ୍ତନ କରାଉଥିଲୁ । ଅଗାମୀ ମାସରେ
ସୁର ପିଠିର ଏବଂ ରହିରେ ଇଂରାଜୀ ଓଡ଼ିଆ
ଏବଂ ଦେଲଙ୍ଗୀ ପଢ଼ା ଯିବ । ଭଲ ଓଡ଼ିଆ
ଜାଣିବା ଶିକ୍ଷକମାନେ ନିୟୁକ୍ତ ଦେବେ । ଉପା
ସୁର ଗୋଟିଏ ସରକ୍ଷକ ପର, ଯେଠାରେ
ସରକାରୀ ନିକେତ ଆକା ପ୍ରଭୃତ ଅଛି ।
ଅଧିକାଂଶ ଅଧିକାରୀ ଓଡ଼ିଆ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର
ଶିକ୍ଷାପଦାଗାଣୀ ବଦ୍ୟଲୟ ନାହିଁ । ସୁରଜି
ରାଜା ସେହି ଗୁରୁତର ଅଗ୍ର ବୃତ୍ତ ନରବାକୁ
ସହନାକୁ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ସୁଖର ବସୟ
ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦପତ୍ର ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ
ଉପକାର ଦେବ ସନେକ ନାହିଁ ।

ଇଂରାଜ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ସମ୍ପଦ ପକ୍ଷମାନଙ୍କର
ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଅଧିକେଶକ କଳରେ ଅଭିମୁ
ଦୋଇଅଛୁ । ତଳେ ମାସତା ୫ ରଜ ଗୁଣରେ
ବଲର ୨୦୦ ସମ୍ପଦ ପକ୍ଷ ଦେଶକ କ ୫୨୭୩
ଭାରତୀୟ ଏବଂ ଉପକେଶକ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ
ଲୋକ ଦେଇଥିଲେ । ଇର୍ଷ ରୋଜକର ମହା-
ଦୟ ସେହି ଲୋକରେ ବଳୁତା ଦେବା ସମ-
ୟରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ ଭାରତୀୟ ଲୋକ
ମାନେ ଅନୁମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଚିନ୍ତିତ । ଅପେକ୍ଷା
ଅନୁମାନଙ୍କୁ ଅଧିକରେ ନିରୁଥିବାର ଜଣାଯାଏ
ଏବଂ ଭାରତର ସୁଖ ଦାନରୁ ସର୍ବ ଜାତିକ
ପ୍ରକୃତ ଦୃଷ୍ଟିଭାବରେ ଶାସନ ଓ ପଥପ୍ରଦର୍ଶନ
କରଣିକ ମେ ବସୟରେ ଭାରତୀୟ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ
ଏଠାରୁ ବଦ୍ୟାୟ ପ୍ରକାଶ କଲ ପୂର୍ବେ ଅବଶ୍ୟ
ବ୍ୟକ୍ତି କରିଥିବେ । ଜାରଜୀୟ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ
ସେଠାରେ ଯଥା ଯୋଗ୍ୟ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
ଦେଉଅଛି ଏବଂ ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ସୁରେନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ ବହିର ଏକ
କମେଟିର ମେମ୍ବର ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଅନୁମାନେ ଉପସ୍ମରଣା ଏଠା ମିତ୍ତଳସି-
ପାଳିର କରସରଗୁଣର ଇନ୍ଦ୍ରୋକ୍ତ କରକା
ଗାଡ଼ ପିପ ୪ ୫ କା ଅଦ୍ୟାୟ କର ଅପୂସାତ୍

ଦେଉଥିବା ଦେଉ ସପ୍ତେଶୁ ଦୋଇ ବଦାରଣ
ଦେଉଥିବା ବସୟ ପ୍ରକାଶ କରଥିଲୁ । ତେପୁର
ମାତ୍ର ବାହାଦୁର ଗୋଟିଏ ସରକ୍ଷକୀଦ୍ୱାରା ଏ
ବସୟ ବଦଳୁ ବରାଉଥିଲେ ଓ ପ୍ରମାଣ ଦେବାକୁ
ଇନ୍ଦ୍ରୋକ୍ତଙ୍କୁ ଦ ୧୫ ନର ବେତେ ଜରମାତା
କର ଅବ୍ୟାହତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବୋଲିବା କାହୁଲ
ସେ ମିତ୍ତଳସିପାଳ ଅଭିନମରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇ
ନାହିଁ ଏବଂ ମିତ୍ତଳସିପାଳ କମିଶନରମାନଙ୍କର
ନରକ ରହିବାଦ୍ୱାରା ଦେଅଇମେମଙ୍କୁ ବେଅ
ଇନ ଅଧିକାର ଦେବା ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି । ସେବେ
ଏପର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ତଳେ ଦେବେ କମିଶନର
ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରବା
ଉଚିତ ଦେଉ ନାହିଁ କି ? ସେତେବେଳେ ଟଙ୍କା
ଉପସ୍ମରଣ ଦୋଇଥିବାର ପ୍ରମାଣ ବଢ଼ିଲା ତେବେ
ଦେଲେ ଇନ୍ଦ୍ରୋକ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ଥିବା ହସାକ
ମାକ ବସେଷରୂପେ ବଦଳୁ କରବା ଉଚିତ
ଦେଉଅଛି । ଅନୁମାନେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କମିଶନ-
ରମାନଙ୍କ ମନୋଯୋଗ ଆଦର୍ଶଣ କରୁଅଛୁ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ସମ୍ପଦ ବାହାରେ ଅନେକ
ସହକ ପାଠକକୁ ଏ ସେଠା ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କର
କେବେକଳ ଉତ୍କଳ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ମହା
ଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦିରର ଶାନ୍ତି ସଂସ୍ଥାର ଏବଂ ଚାହିଁ ସଲଗ୍ନ
ପୁସ୍ତକାଳୀର ପକୋକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ମନ
ବଳାଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ସାଧାରଣ ଦେବା-
ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରବା ଓ ସେହି ଟଙ୍କାରେ
ଗୋଟିଏ ପାଣି ଗଠିତ ଦୋଇ ବାଲେଶ୍ୱର
ଗୋଷ୍ଠୀପିସରେ ରହିବାର ପ୍ରିୟ ଦୋଇଅଛି ।
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦେମତେ ଦେ ମେହି ପାଣିର ଦୋକ-
ଣେ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ସେ ଯାହା ରେଦା ଦେବେ
ବାହାଙ୍କ ନିକଟରୁ ପଠାଇବେ ଏବଂ ଅନୁମାନକ
କାୟ ୩ ଦକାର ଟଙ୍କା ସଂକର ଦେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ
ରମ୍ଭ ଦେବ । ଉତ୍କଳ ମୁକ୍ତାରମାନେ ଅଗ୍ରଭବ
ରେଷ୍ଟା ତଳେ ଏହି ସାମାନ୍ୟ ଟଙ୍କା ଉଠିବା
ନିଜକଥା ନଦେ ଏବଂ ସୁଖରଣୀର ସଂସ୍ଥାର
ସନାପେ ଜଳ ବୋରଡ଼ ଓ ମିତ୍ତଳସିପାଳଙ୍କୁ
ନିୟମିତ ସାହାଯ୍ୟ ଅନାୟାସରେ ପ୍ରାପ୍ତଦେବ ।
ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ଏହି ସାଧୁ ଦେଷ୍ଟା ଦେଖି
ଅନୁମାନେ ପ୍ରୀତ ଦୋଇଅଛୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଉତ୍କଳମାନେ ଏହିପରି ସହାୟ୍ୟରେ
ପ୍ରଭୃତ ଦେବାର ଅଶା ହୁଅ ।

ସାଜସୁରର ସରକେଲେଖୁର ମିର୍ଜା କଳର-
ଦେଶକ ନାମରେ ସରକର୍ତ୍ତା କୁମ ମାସରେ
ଦେବେକ ଲୋଟ ଦରଶାସ୍ତ୍ର ଦେବାବେ କଟ-
କର ରେଲେଖୁର ସାଦେବ ଏଠା ସକ ଉତ୍କଳ-

ନାଲମାଜକ୍ଷେ ଟଙ୍କାଦ୍ୱାରା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରଇ ରେ-
ଲେଖୁର ଇଲକାର ଇନ୍ଦ୍ରୋକ୍ତଙ୍କୁ କେବେକଳ
ଦ୍ୱାରା ବରଣିମେଦ୍ୟକୁ ଇନ୍ଦ୍ରୋକ୍ତ ପଠାଇଥିଲେ
ମହାମାନ୍ୟ ଦେଶକ ଗବଣିମେଦ୍ୟ ଭୁକ୍ତ
ହିଂସାଟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ମିର୍ଜା କଳରଦେଶକ ସବ-
ରେଲେଖୁର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବରଷାସ୍ତ୍ର ଓ ସେହି
ସମୟର ଦେବେକଳ ମୋକରର ବଦାରଣ
କାଗଜଠାରେ ସତ୍ୟ ଘଟଣା ପ୍ରକାଶ ହଇ ନ
ଥିବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମାସ ନମନ୍ତେ ସପ୍ତେଶୁ
କରଣିକାର ଆଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ବାହି କନୋଦକଦ୍ୱାରା ଦତ୍ତ ପ୍ରାୟ ଏକବର୍ତ୍ତ
ଦେଇ ଏଠାରୁ ସକରେଲେଖୁର ଦୋଇ ଅଧି
ଏମନ୍ତ ଶୁଖିଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ
କଦ୍ୱାର ଦାହାର କୌଣସି ସକ ଦେଉ ନାହିଁ
ଏଣୁର ଚାଲ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ
ଅଛନ୍ତି । ମିର୍ଜା କଳରଦେଶକ ବସୟ ନିଧି
ଦେବା ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କନୋଦ ବାହି ଏଠାରୁ ଅଧି-
ଥିଲେ ଅଶାକରୁ ସେ ଏଥର ବାହାଲ ଦେବେ ।

ସାଜସୁରର ସବ ଉତ୍କଳବାସୀ ମାନଙ୍କୁଟ
ସେଠା ମିତ୍ତଳସିପାଳଙ୍କର ତେପୁରମେତ ଅଛନ୍ତି ।
ଗତ ତା ୧୨ ରଜରେ ସେ କତେକ କାର୍ଯ୍ୟ
ଶେଷ ହଇ ବୋଠାରୁ ସାଉଥିବା ସମୟେ
ଦଠାହି ମିତ୍ତଳସିପାଳ ଅଧିକରୁ ସାଉ ଦ୍ୟାଶ ବଡ଼
ପିଠାଲ ଦେଖିଲେ ଯେ ମଇମାସ ତା ୧ ରଜ
ଠାରୁ ଶିକ୍ଷ ଅଧିକ ଦୋଇ ଅଦୌ ଟ୍ରେଜରୀକୁ
ସାଉ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷ ଦାବେଗା ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ-
ପ୍ରସାଦ ଘୋଷଙ୍କୁ ପଲ୍ଲୀରାରେ ସେ ସେହିକତ
୪ ୫୦ ୧ କା ଟ୍ରେଜରୀରେ ଦକଳ ଉଦ୍ୟ
ନିମନ୍ତେ ପଠାଇ ଥିବାର ଉତ୍ତର ଦେଲେ ବଡ଼
ସେ ଟ୍ରେଜରର ସୌକାରକୁ ପ୍ରକାଶାତ୍ତ ବଲବ
କର ମିତ୍ତଳସିପାଳଙ୍କର କୌଣସି ଟଙ୍କା ଟ୍ରେଜରୀ-
ରେ ଜମା ଦୋଇଅଛି କି ନା ସମ୍ଭବନ୍ତେ ସେ ଯେଉଁ
ସମୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ ସେହି ସମୟରେ
ମିତ୍ତଳସିପାଳଙ୍କର ନିର୍ମାଣ ଦେବେକ ଟଙ୍କା
ନେଜଣରେ ଜମା ଦେବାକୁ ଅଧିଥିବାର ଚାଲୁ
କହିଥିବା ଓ ସେ ପରେ ଭୁକ୍ତ ଟଙ୍କା ଗଣ
ଦେବାକୁ କହି ଭୁକ୍ତ ଟଙ୍କା ଦେଇ ନ ଥିବାର
ପ୍ରକାଶ କଲେ । ତେପୁରମେତ ମିତ୍ତଳସିପାଳ-
ଙ୍କର ଭୁକ୍ତ ଟଙ୍କା ନିର୍ମାଣଠାରୁ କେଇ ପିଲ
ମୋକର ହଇ ବଦଳର ରଣି ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ
ପ୍ରସାଦ ଘୋଷ ଶିକ୍ଷ ଦାବେଗାକୁ ବରଷାସ୍ତ୍ର
ସପ୍ତେଶୁ କର ସେ କ ନମନ୍ତେ ମିତ୍ତଳସିପାଳ
ଟଙ୍କା ଏବେକତ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟ୍ରେଜରୀରେ ଦାଶକ
କର ନ ଥିଲେ ଓ ସେଥିପାଇଁ ସେ କାହିଁକି
ବରଷାସ୍ତ୍ର ବନ୍ଦା ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ବସ୍ତୁମୟ ଦ

ଦେବେ ସେଥିର କୈସିପୁର ବକସପ୍ରାଦ ମଧ୍ୟରେ ଦାସର ଚରଣର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ବଙ୍ଗଳାର ପାଗଲଖାନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ୧୯୦୭ ଠାମସାକାର ସରକାରୀ ବରଗଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଇଥିବା ପାଗଲଖାନା ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ବର ଦେଇ ପାଗଲଖାନାକୁ ବରଦମପୁର (ମୂଳ ଶ୍ରୀବାଦ) ପାଗଲଖାନାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ବରଦମପୁର ଛାଡ଼ା ପାଗଲଖାନାରେ ଅତି ଗୋଟିଏ ପାଗଲଖାନା ଅଛି ଏବଂ ସୁସ୍ଥେସାମୁଦଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତେ ଭବାନୀପୁରଠାରେ ଗୋଟିଏ ପାଗଲଖାନା ମଧ୍ୟ ଅଛି । ପାଗଲଖାନାକୁ ବରଦମପୁରରେ ରଖିବାଦ୍ୱାରା କେତେକ କଷ୍ଟ ଉପକାର ହୋଇ ନାହିଁ ବରଂ ସେଠା ଗରମତ ପାଗଲଖାନାକୁ ବରଦା ପରେ ଅବଶ୍ୟକ କନକ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁ ପୁନର୍ଗଠନ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଚଳେ ଶଶାଙ୍ଗୀ ଦେବୁ ଭାବ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଗଣ ଦୋଇ ପାଗ ନାହିଁ । ସେଠା ଦଳଲଖାନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସଦାପେ ଚୁମ୍ବି ଦାନୀର ଦେବାକୁ ପାଗଲଖାନାଟି ଜେଲଖାନା ସମ୍ବନ୍ଧ କର ଶାନ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତିରେ ରଖିବାକୁ ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦାବା ମଞ୍ଜୁର କରିଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱୟର ଜଳନାୟକ ଭଳ ଏବଂ ସେଦେବୁ ବାମାମ୍ବର ଗୋଟି ମାନକ ପାଗଲଖାନା ମଧ୍ୟ ରହିଛି ଉପସିଦ୍ଧାର ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଗଲଖାନା ମାନକରେ କି ୧୨୩ ଶ ପାଗଲ ରହିବାର ସ୍ତର ଅଛି ମାତ୍ର ଏବଂକନରେ କି ୮୧୫ ଶ ପାଗଲରୁ ଅଧିକ ନାଥିଲେ, ପାଗଲ ସାଧ୍ୟମାତ୍ର କ୍ରମଗତ ଦେଖିଅଛି ଯଥା ୧୯୦୭ ରେ ୧୮୦୭ ଶ, ୧୯୦୮ ରେ କି ୮୫୨ ଶ ଏବଂ ୧୯୦୯ ରେ କି ୮୨୫ ଶ, ଯାହାଦେବୁ ଏ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ୟ ଅପେ । ସୁଦ୍ଧା ଦେବରଠାକୁ ଏଣିକି ମୁକ୍ତି ପରମାଣ ଉପା ପଦ ଅଛି । ଏହାପରେ ସମସ୍ତ ପାଗଲକୁ କେତେକ ଗୋଟି ଡାକ୍ତରୀର ଉପକ୍ରମେ ଡାକ୍ତରୀ ଭଳ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏ ଜଳପର ଦୂର ପ୍ରାନ୍ତର ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷେ କେତେଦୂର ପାଗଲ ଯୋଗ୍ୟ ଓ ସେମାନଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ ଦେଖି ଆସିବା ଉପକାର ଏଥିର କିଛି ସୁବିଧା ସମ୍ଭବାର ଦରଦେବେ ଭଲ ହୁଏନା ।

ଗଞ୍ଜାମ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମିତି ।

ଗର ବୃଦ୍ଧବରାଜ ଦଳା ଶ ୧୨ ଓ ସମସ୍ତରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରାଦେଶିକ ସମିତିର ବୈଠକ ବରଦମପୁରଠାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଶ୍ରୀ ବାଦୁର ଏମ ଅବଦାନସୁଦ୍ଧ ସମିତିକ ଅଗମନ କରବା ସମସ୍ତରେ ଦାରମୋଦ-ସୁମ ଓ ବ୍ୟାଣ୍ଟ ବାଜିଥିଲା । ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା ବକ୍ତୃତା ପାଠ ଦେଲା ଉତ୍ତରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏକ ସଦାନୁଷ୍ଠ ପଦକ୍ଷେପ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେ ପିନ୍ ଗଜ୍ଜ ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବରୁଣାକର ମିଳାମଳ ଅନୁମୋଦ-ନରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ବାଦୁର ସମ୍ଭବତର ଅନେକ ପ୍ରଦାନ କରଥିଲେ । ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ଶେଷ ଉତ୍ତରେ ଉଲ୍ଲ ଦବସର ଦାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକଟ ହୋଇ-ଥିଲା । ସଭାରେ ମାନ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ, ମାନ୍ୟ ଶ୍ରୀ ମାନ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଗାନ୍ଧୀ ସଦିକାର ଉପାଧିକାରୀମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଲଜାଗପଟ୍ଟୀ, ମାନ୍ୟ ଓ ଗଞ୍ଜାମର ପ୍ରତିନିଧି ବର୍ଗ ଅଗମନ କରଥିଲେ । ସମିତିରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହ ପ୍ରତିନିଧି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଦବସର ଦାର୍ଯ୍ୟ ସୁଗୁରୁ-ରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଅଧିକେଶନ ଶେଷ ଦେବ । କିପ୍ରାପ୍ତ ବରଦା ଆଗାମୀରେ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

ଅନ୍ୟ ସମ୍ଭାର ସମସ୍ତ ସମିତି ।

ଆଗାମୀ ସମ ୧୯୧୦ ସାଲରେ ସେନାସେବ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ । ବରଦ ଦେବସେବରେ ବଙ୍ଗାୟ କାୟସ୍ତ୍ରମାନେ ଶୁଦ୍ଧ ଭଳେ ଉତ୍ତମିତ ହୋଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ କାୟସ୍ତ୍ର ଶୁଦ୍ଧ ନୁହନ୍ତି ଏହା ଶାନ୍ତିକୁମୋଦକ ଥିବାରୁ ସେନାସେବରେ କାୟସ୍ତ୍ର ଶୁଦ୍ଧିକାର ଲେଖା ହୋଇଥିବାର କେତେକ ଅପତ୍ତି ହୋଇ-ଥିଲା ଓ କାୟସ୍ତ୍ର ସିଦ୍ଧି ନୋଲି ପ୍ରମାଣ ଦେବା ସଦାପେ କାଗାୟସ୍ତ୍ର ଦେଇ ସିଦ୍ଧିପୁର ଶାନ୍ତିପ୍ର ପ୍ରମାଣ ସକ୍ଷମକ ହୋଇଥିଲା ଓ ବରଦେଶର କାଗାୟାକରେ ବର୍ଗ ବରକ ହୋଇ ଅନେକ ଉପଦୟକ ପ୍ରଦାନ କରି ସିଦ୍ଧିପୁର ପ୍ରମାଣ ପ୍ରଦାନ କରଥିଲେ । ସଦ୍ୟେ ବରଦଦା ମହାଦେଶରେ ଓ ଦେବେକ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଉପଦୟକଦାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ଗଜ୍ଜ ବର ଧୀର ବୋ-ଲବାକୁ ଦେବ । ଆଗାମୀ ସେନାସେବ ସମସ୍ତ ଗମ୍ଭୀର ଦେଖି କେବେ ଉପଦୟକ କାୟସ୍ତ୍ର ପ୍ରାନ୍ତେ ଉପଦୟକ ଦେବୁ ପ୍ରଥମ କର ଶାନ୍ତି ଉପଦୟକ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସଦାପେ କାୟସ୍ତ୍ର ବାମାନଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରଅଛନ୍ତି । ଉପା ସିଦ୍ଧିଗାମରେ ଉପଦୟକ କେବୁ ଦେବେ ଉପଦୟକଦାର୍ଯ୍ୟ ଅଧି ସମ୍ଭରେ ମୈତ୍ର ଦେଇ ପାରେ । ମୋସଲରେ କେବୁ ପ୍ରାନ୍ତ ସଦାପେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ତେଣୁ ଅବଶ୍ୟକ କରେ । ସେଥିପ୍ରକାଶେ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁଗ୍ରହ କର ଅଛନ୍ତି । ବସ୍ତୁରେ ସମସ୍ତ ସେପର ଅଧି ସମ୍ଭ ବର ସଦ୍ୟେ କାୟସ୍ତ୍ରମାନେ ଅନୁପଦା ଅଛନ୍ତି,

ଦେବେ ସେମାନେ ଶୁଦ୍ଧ ବୋଲି ଅନୁଗ୍ରହେ ପ୍ରମାଣିତ ଦେବେ । ଏ ସମସ୍ତରେ ଧନା, ଉପାଦି ସାଦୃଶୀ, ମାନ୍ୟ ଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମୁଖର ନ ଦେଲେ କାୟସ୍ତ୍ରକାଳ ଯେଉଁ ଶୁଦ୍ଧକାଳ ବୋଲି ପରଗଣିତ ଦେଉଥିଲେ ତାହା ଉତ୍ତମିତ । ଅଧି-ଏବଂ ଏ ସମସ୍ତକୁ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ଦାର୍ଯ୍ୟସେବରେ ଅଗ୍ରସର ଦେବା ଉଚିତ ଦେଉଅଛି । କାୟସ୍ତ୍ର ଶୁଦ୍ଧ କୃତେ ମତ୍ର ସମସ୍ତ ଏକାର ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟେଷୁ ପ୍ରଦାନିତ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତ-ମାନ ଦେବଲ ଦାର୍ଯ୍ୟର ସୁସମୟ । ଶୁଦ୍ଧିର ଅଧିମ ଜାଗିରେ ସଦ୍ୟେ ଗଣ୍ୟ ଦେବାକୁ କାୟସ୍ତ୍ର-ଗ୍ରାମମାନେ ଚାହାନ୍ତି, ସେଥିରେ କାଦାରି କିଛି ଉଲ୍ଲି ନାହିଁ । ଉନ୍ନତ ଲୋକତା ସମସ୍ତଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ମେଦନାପୁର ମାମଲର ଅନୁପ୍ରକାଶ ।

ମେଦନାପୁରର ଗଜଦତ୍ତୋଦ୍ଧ ଦେବ ମୋକ ଦମା ଦାଲକୋଟରେ ନାହିଁ ଦେଲ ଉତ୍ତରୁ ବଙ୍ଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେହି ମୋକଦମା ସକାଳି ସମସ୍ତ ବସମ୍ଭର ଅନୁପ୍ରକାଶ ନମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଭାଗର କମିଶନାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାକପର୍ଯ୍ୟକ ସାଦେବି ବଦ୍ଧ ନିସ୍ତୁଳି କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଦାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ କର ଅନେକ ଲୋକର ସାଷ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଅତ୍ତର କେବେକଦି ଅନୁପ୍ରକାଶ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଗୁରୁ ଏବଂ ପରେ ସେ ଚାହୁଁ କବରାଣ ଲକ୍ଷିତ ଦେଖାଟ ଦାଗି ଜଣାଇଲେ ଏବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଚାହୁଁ କରୁ କର କହୁ ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରବେ । ଦାଲ-କୋଟର ନାହିଁରେ ସେ ସୁଲେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ପୁଲିଶର ଦାର୍ଯ୍ୟର କଦା ହୋଇଅଛି ସେ ସୁଲେ କରୁଣାୟ କମିଶନର ପର ଉଦ୍ଧ ବାକମ ଦେଲେ-କେ ଏବର୍ଣ୍ଣ ସିଦ୍ଧିକାଳ ଅଛନ୍ତି । କାହାକୁ ଏହା ଏ ଗ୍ରାମ ନ ଦେଇ ଜଣେ ଦାଲକୋଟର ଭଲ ବା ଅନ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀକ ବ୍ୟକ୍ତି ସକ୍ଷେ ଦେଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । କରୁଣାୟ ଦେବୁ ବୋଲି ମାନ୍ୟବର ଦେଖାସର ଦାଦା ନ ଦର ଉପକାର ଅଧୀନ ସୁଯୋଗ୍ୟ ଦମ କର୍ମଗୁଣକ ଗ୍ରାମ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହାକୁ ନିଜ ବରୁମରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ଦେଇ ସେ ସମସ୍ତ ଉପଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଚାହୁଁ ଜଣାଯାଏ ସେ ବଦ୍ଧ ମାମଲ ସକାଳି ସମସ୍ତ ବଦ୍ଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ଏବଂ କେଉଁ ସରଦାବ୍ଦ କର୍ମଗୁଣ ଏ ମାମଲ ଉଦ୍ଧ କରିବା ଓ ତଳା-ଦାରେ କ ପରମାଣରେ ଦାଦା ସେସମସ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ଜଣାଯିବ । ଏ ମୋକଦମା ଉଦ୍ଧ ସମସ୍ତରେ ମେଦନାପୁରର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦତ୍ତ ସାଦେବ ଏହା

ଅମୂଳକ ରତନା ଥିବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଜଣାଇ
ଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ସେହି କଥାର ପ୍ରମାଣ ଚାହାଁନ୍ତି-
ଠାରୁ ନିଆଯିବ । ପରେ ସେହି ସମ୍ପାଦନାର
ମୋକଦ୍ଦମା ଉଦୟ ଦେଲେ ତାହା ବ୍ୟାପକଯୋଗ୍ୟ
ଥିଲା କି ନା ଏବଂ ତହିଁ ଉପରେ ସେସମୟ
କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ସେସମୟ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଦେଇଅଛୁ
କି ନା ଏ ସମସ୍ତର ବସ୍ତୁର ଅନୁସନ୍ଧାନ କେବଳ
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସ୍ତରଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର-
କାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କେ କିଏ ଦେବେଦୁଇ
ନିୟମସଙ୍ଗତ କି ଅନ୍ୟାନ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି
ସେସମୟ ପ୍ରକାଶ କେବଳ । ସଲଭଃ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ସେ ସମୟ ଉପକ୍ଷେପ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେସମୟ
ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟୋକ୍ତମୟ ଦୋଇଅଛୁ ।
ଅସାମାନ୍ୟକ ପ୍ରଭ କେଲକାଳରେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟକ୍ଷେପ ସେପରି ବ୍ୟବହାର ଦୋଇଅଛୁ ଚାହାଁ
ସୁଦ୍ଧା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରବାର ଅଦେଶ ଦୋଇଅଛୁ ।
ଏହି ଅନୁସନ୍ଧାନର ଫଳକୁ ସମସ୍ତେ ଗ୍ରହଣ କରି-
ଅଛନ୍ତି । ଅଥବା ତୁମ୍ଭର ଏହାଦ୍ୱାରା କେବେଗୁଡ଼ିଏ
ସମ୍ଭାର ଦେବ ସେ ଦୋଇ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର
ସୁରକ୍ଷା ଦେବ ।

ମେଡିକଲ ଶିକ୍ଷାକୁ

କଲିକତାର ଅଇନ କଲେଜରେ ପଢ଼ିବା
କାରଣ ଓଡ଼ିଶାର ଲେକଜ ସକାଶେ ସେପରି
ଶିକ୍ଷାକୁ ଉଚିତ ଦୋଇଅଛୁ ସେହିପରି ମସକୁ
ଟ ୩୦ କି। ଲେଖାଏଁ କଲିକତାର ମେଡିକଲ
କଲେଜରେ ଟିକା ଦେବା କାରଣ ଦାସପାଲ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଠିକ କେଲେଇ ବଙ୍ଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ
ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତହିଁ
ଉତ୍ତରରେ କହିଅଛନ୍ତି କି ଅଇନ କଲେଜର
ଭୂମିକା ଠିକ ଶକ୍ତି ନାହିଁ । ହ, ଏ, ପାସ କରବା
ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅଇନ କଲେଜରେ ପଢ଼ିବେ
ମାତ୍ର ଲେଖାଯିବାର ପାସ କର କଲେଜର
ମେଡିକଲ କଲେଜରେ ଭରତ ଦେବେ ।
ଅତଏବ ବଦାରେ ଚକ୍ରପାଣିଶାସି ଶିକ୍ଷକ
ସକାଶେ ସେପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୋଇଅଛୁ ସେହିପରି
ଓଡ଼ିଶା ସକାଶେ ଦେଲେ ସଥେଷ୍ଟ ଦେବ ।
ଏହି ବବେତନାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିମ୍ନଲିଖିତ
ପ୍ରକାର ବୃତ୍ତିମାନ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସକାଶେ
କଲିକତା ମେଡିକଲ କଲେଜରେ ଟିକା
ଦେବାର ମହତ୍ତ୍ୱ କରିଅଛନ୍ତି ଯଥା;—

ଗୋଟିଏ ବୃତ୍ତି ସବୁଠାରୁ ଭଲ ବ୍ୟକ୍ତି	
ସକାଶେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ଶେଷରେ	ଟ ୧୦ କି।
" " " ୨ୟ ବର୍ଷ	ଟ ୧୦ କି।
" " " ୩ୟ ବର୍ଷ	ଟ ୧୫ କି।
" " " ୪ର୍ଥ ବର୍ଷ	ଟ ୧୫ କି।
" " " ୫ମ ବର୍ଷ	ଟ ୧୫ କି।

କଲିକତା ମେଡିକଲ କଲେଜର ଅସନ୍ତି
ଅଧିବେଶନ ଅନୁମତ୍ତ ଏହି ଅଦେଶ ପ୍ରକଳ
ଦେବା ଏବଂ ଏ ବସ୍ତୁ ସକାଶାରଣକୁ ଜଣାଇ
ଦେବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଦେଶ ଦେଇ-
ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମୋର ଅନୁମୋଦନ ଏହା
ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷ
ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଦେବ ସେ ବୃତ୍ତି ପାଇବାର ବ୍ୟାଜର
ଏମନ୍ତ ଅର୍ଥ ହୋଇ ପାରେ ସେ କଲେଜରେ
ଭରତ ଦୋଇ ଏକ ବର୍ଷ ପଢ଼ି ଉତ୍କଳବାସିନୀ
ଦେଖାଇଲେ ତେବେ ବୃତ୍ତି ପାଇବ । ତାହା
ଦେଲେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ବୃତ୍ତି ପାଇବ କିପରି ?
ବ୍ୟାଜରା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଯାଉ ନାହିଁ । ଏଠା
ମେଡିକଲ ସ୍କୁଲର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ
ସକାଶପ୍ରାପ୍ତ ପାଇବା ଶିକ୍ଷକୁ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର
ବୃତ୍ତି ଦିଆଯିବ ଏହା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ କାରଣ
ଇଞ୍ଚାରମିଡ଼ିଏଟ ପାଶ କ କଲେ କଲେଜରେ
ପଢ଼ିପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସୁଲଭ୍ୟ କଲେଜକୁ
ସିବାର କିଛି ନିୟମ ଦୋଇ ନାହିଁ ଏଠାକୁଲେ
ଏ ବୃତ୍ତିଦ୍ୱାରା କେତେ ସୁବିଧା ଦେଲ ପାଠକ-
ମାନେ ବୁଝି ପାରବେ । ଅଥବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ଅଦେଶ ଅନୁମୋଦନ ଠିକ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ ।
ସେଥି ସକାଶେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଚଳତ ଚୁକ
ମାସ ତା ୨ ଉତ୍କଳ କ ୩୨୭ ଟି, ଏମ ମ୍ଭର
ପରି ପ୍ରକାଶ ଅଂଶ ଏଠାରେ ଅବକଳ ପ୍ରକାଶ
କଲୁ ଯଥା;—

The Lieutenant-Governor is of
opinion that scholarships similar to
those sanctioned in Government
Order No. 2291 Medl., dated the 30th
November 1908, for medical students
from Bihar would suffice, and I am
accordingly to convey sanction to the
creation of scholarships at the Medical
College for Uriya students on the
following scale:—

One for the best man at the end of the	
	1st year Rs 10.
" "	2nd year Rs 10.
" "	3rd year Rs 15.
" "	4th year Rs 15.
" "	5th year Rs 15.

I am to request that these orders
may be made generally known in
Orissa, and that effect may be given
to them from the commencement of
the ensuing session at the Medical
College.

ସାକ୍ଷ୍ୟ ମିଳନ ।

ଏଠା ରେବନ୍ସା କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବାବୁ
ବିଦିନକୃଷ୍ଣା ଗୁପ୍ତ ମହୋଦୟ ବଦଳଦେଲେ ।
ବାହାକୁ ସମ୍ପାଦନେ ବଦାୟ ଦେବାକାରଣ
କଲେଜ ଓ କଲେଜିୟଟ ଏବଂ ସର୍ଭେ ବିଦ୍ୟା-
ଳୟ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ସହଲ ସୁନୟନ କୁନ-
ଠାରେ ଗତ ସୋମବାର ଅପରାହ୍ଣ କାଳରେ
ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଣିକର ସାକ୍ଷ୍ୟ ମିଳନ ଦୋଇଥିଲା ।
ମେମ୍ବରମାନଙ୍କର ଅମଙ୍ଗଳ ମତେ ସଦରରେ
ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବହୁସଂଖ୍ୟକ ଉପବ୍ୟକ୍ତି ସଲ-
ପ୍ରକରେ ସମାଗତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସୁବେଶି-
ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରକାଶକ
କମିଟ୍ଟର, ଜନ ଏବଂ କଲିକତାର ସାହେବ ମହୋ-
ଦୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜ ୨ । ୪ ଶ ସଗୁପ୍ତ
ଦୋଇଥିଲେ । ସର୍ଭମାନଙ୍କର ଚିତ୍ତ ବଦଳଦ-
ନାଥ ଦେଶୀୟ ବାଣୀ ଏବଂ ଚିତ୍ତକର ବଦା
ଓ ପଲଗାପରି ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
ଏମାନ କେହି ସମାଗତ ଉପବ୍ୟକ୍ତି ଚିତ୍ତକ-
ର୍ଷଣ କରବାରେ ଉତ୍ସାହ ନ ଥିଲା । ବିଶେଷତଃ
ବାଣୀ ଦେଖି ସୁବେଶୀୟ ଉତ୍କଳେକମାନେ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ । କଲିକତାର ସୁବଦୋ-
କସ୍ତ ଦୋଇଥିଲା ଏବଂ କଲେଜ ଓ ସ୍କୁଲର
ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ଡିପ୍ଟିକର୍ଣ୍ଣ ଉପବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ
ସମାବଦ କରବାରେ ଲେଖା ମାତ୍ର ଟିକି ଲିଖିତ
ଦେଲ ନାହିଁ । ପଲଗା ଅପରାହ୍ଣ ଘ ୪ । ୫
ମିନିଟ ଠାରୁ ସକାଶର ପରକ୍ଷଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପଲେ-
କମାନେ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କର
ବାହୁଡ଼ିଥିଲେ । ବିଦିନ ବାବୁ ଦକ୍ଷତା ସହଜରେ
ଆପଣାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରି କଲେ ଉଦାର
ଏବଂ ଅମାତ୍ୟିକ ରାଜକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହକାରେ
ଉତ୍ତମରୂପେ ପରିଚାଳିଥିଲେ । ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ
ସମୟରେ କଲେଜ ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କର
ଉତ୍କଳ ବନା ଅବନତି ଦୋଇ ନାହିଁ । କେବଳ
ବୁଝି ନ ପାରିବା ଦୋଷକୁ ଚର ଚର ଦୋଇ
ଏଠାର ଅଇନ ଶ୍ରେଣୀ ଏକାବେଳରେ ଉଠାଇ
ଦେଇ ସେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷିତ କରିଥିଲେ
ଏବଂ ଦୋଇ ଦୁଇବର୍ଷ କାଳ ପଢ଼ି କ ପାରିବା
ଦେବୁ ଅନେକ ପିଲାଙ୍କର ସେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ
ଦୋଇଅଛୁ ବୋଲି ବାହୁଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଉଚ୍ଚ
ବହୁଦର୍ଶୀ ବିଜ୍ଞ ଅଧ୍ୟାପକ ସକାଶେ ଏହା ମାର୍ଜି-
ନାସ୍ତ ନୁହେଁ । ଏ ବର୍ଷ ପ୍ରବେଶିକା ପରକ୍ଷରେ
ଦୁଇଶତାଧିକ ଶିକ୍ଷିତ ଉତ୍କଳୀ ଦୋଇଥିବା ଏବଂ
ଏତେ ଅଧିକ ପିଲାଙ୍କୁ କଲେଜର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେ-
ଣୀରେ ନେବା ଅମ୍ଭର ବୋଲି କେବେ
ଜ ୩୦ ଶ, କେବେ ଜ ୨୮ ଶ, କେବେ
ଜ ୮୦ ଶ, କେବେ ଅବା କେବଳ

ଓଡ଼ିଆ ଅଥବା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉଦ୍ଭୀଷି
 ଦୋରଥୁବା ସ୍ତମ୍ଭ ମାଟି ନିଅନ୍ତର ପାରିବା
 ଦଥା ଉଦ୍ଭୀଷିବାକୁ ଅନେକେ ବସିତ ବାବୁକୁ
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ବହୁ ମାଟି
 ପ୍ରିୟତର ନ ଥିବାର ବହୁଦେଇ ଗୋଲମ-
 ଲରୁ ପାର ପାଇବନେ ସତ୍ୟ ମାଟି କାଲି
 ଶୁଣି ପଥପଦନ କଲେକ ଖୋଲିବାର ଥିବି,
 ସୁଲେ ସେ ବହୁ ମାଟି ପ୍ରିୟତର ଦ ଥିବା ବସନ୍ତ
 ଅମ୍ବମାନଙ୍କୁ କେମନ୍ତ ଅଳ୍ପ ଅ ଲଗିଲ । ପ୍ରକୃତ-
 ରେ ଏ ବସନ୍ତରେ ବଡ଼ କଠିନ ସମାଧାନା ଉପ-
 ସ୍ଥିତ ଦୋରଥୁକ ଏକ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ତମ୍ଭାୟ
 ଲୋକମାନଙ୍କର ମନ ଯେ ବସନ୍ତେ ଅନୋକର
 ଦୋରଥୁକ ଏଥିରେ ସଲେଦ ନାହିଁ । ବସିତ
 ବାବୁ କର ବାଲି କଲିକତା ରବାନା ଦେଲେ ।
 ଅମ୍ବମାନେ ବାଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ବାମନା କର
 ଶୂନ୍ୟ ମଦରେ ବସନ୍ତରୁ ଶିକ୍ଷାର ଅଥା ରାଜ-
 ବାକୁ ପଡ଼ି ରହିଲୁ ।

 ଚକଟି

ଗଞ୍ଜାମଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଗଞ୍ଜାମପକ୍ଷରେ
 ଚକଟି ଗୋଟିଏ ଅଟେ । ଜନସାଧାରଣରେ ସେହି
 ଗଞ୍ଜାମପକ୍ଷ ଗୋଟିଏ ରଜନି ଓ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ
 ସ୍ମରୁଥିବାରମାନେ ରଜା ବୋଲି ପରତେ ମାଟି
 ଶ୍ରେମନ୍ତ ଏହି ଚକଟି ଜଳନ୍ତର୍ଗତ ଚକଟା ଅଠ
 ସୁଦନା ପ୍ରଭୃତିକୁ ସରବାର ରଜନି ନ ହୁଇ କମ୍ପ-
 ଦାଶ ବଦନ୍ତି ସେହିପରି ଗଞ୍ଜାମର ପାରିଲା,
 ଚରଲା, ଶ୍ରେମନ୍ତ ପ୍ରଭୃତିକୁ ମନୋରା ଓ ସେସମସ୍ତଙ୍କ
 ଅଧିକାରମାନଙ୍କୁ ରଜା ନ ହୁଇ କମ୍ପଦାର
 ବଦନ୍ତି ଏବଂ ଉଭୟ ଜିଲର ରଜାଧିକାର
 ସମତା ଏବଂ ସରକାର ସଙ୍ଗେ ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରାୟ
 ସମାଦ ଅଟେ । ଚକଟିପକ୍ଷ ମଜାସୁର ରେଲ-
 ଶ୍ରେଣୀରୁ ମା ୧୦ ମଇ, ଦୋଡ଼ାଗାଡ଼ିରେ
 ଏବଂ ସତ୍ୟ ଓ ସମତ୍ତରେ ଉଲଗଣା ବା ଚିତ୍ତ
 ଅଧିକ ସମୟରେ ଅଭାସରେ ପଦ୍ମସାଧା ।
 ବାଟ ପଦ୍ମାସକ୍ତ, ଚକଟିରୁ ଚକଟି ପଦ୍ମପାଳାଦ୍ୱାରା
 ଅର୍ଦ୍ଧକେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସୁଦୃଶ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ଅଟେ ।
 ପକ୍ଷର ଚଳେ ରଜପ୍ରାସଦ ଏବଂ ଗଞ୍ଜା
 ବର୍ଣ୍ଣାସୁକର ବାସ । ଚକଟିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଦୁର-
 ପାର୍ବରେ ୨୮ ଶତ ବର ଅଛି ଯେ ଚକଟିରେ
 ତାଳାକାକର ଲୋକ ବାସ କରନ୍ତି । ତେରେଖଣ୍ଡ
 ସାମାନ୍ୟ ଦୋକାଳ ଅଛି ଓ ବେଲୋ ଦାଟ
 ବସେ । ବରମ୍ଭ ବରମଧ୍ୟରେ ମଠମାନ ପ୍ରଧାନ ଓ
 ଦେବାଳ ପ୍ରଭୃତି ବଦ୍ଧ ଲୋକଙ୍କର ବେତେବେଶ
 ରଇ ରଇ ଅଛି । ବେତେକ ମଠ ରଜାଙ୍କର
 ଜ୍ୟାସରେ ଓ ଅନ୍ୟ ବେତେକ ମଠଧାରକ
 ଦ୍ୱାରରେ ଅଛି । ବେତେବେଶ ୧୦ରେ ପ୍ରତି-

କନ ଦୁଇବେଳା ଅନୁପ୍ରସାଦ ବସନ୍ତ ହୁଏ ସେ
 ପ୍ରକାସମାନେ ଜଣକେ ଏବଂ ଅଣାରେ ଏବଂ ଚେଟ
 ଖାଉ ମଠର ବା ଅନ୍ୟଲୋକର ପିତ୍ରାରେ ଶୋଇ
 ବାଲି କଟାନ୍ତି । ଗଞ୍ଜର ଅନ୍ୟ ଗଣ୍ୟଲୋକ
 ମଧ୍ୟ ବେଲୋ କିଶିନ୍ତି, ଏ ଗୋଟିଏ ଭଲ ସୁଖ
 ଅଟେ । ଗୁର ପାଷାଣ ବଡ଼ ପୁଷ୍କରଣୀ ଅଛି
 ଯେ ବଡ଼ାସ ଜଳାଗୁର ବୁଝିଯାଏ । ନଗର ପର-
 ଥାରର ବନୋବସୁ ଅଛି ମାଟି ପରଦେଇର କିଛି
 ଅଗ୍ରବ ଜଣାଯାଏ । ତେଣୁ ବାମୋନ ଅଗ୍ରା-
 ରୁପ ପରସାର ନାହିଁ ଏବଂ ଦୁରଗା ପୁଷ୍କରଣୀରେ
 ଦଳ ମାଡ଼ିପାଉ ସନ ଓ ପାଇର କିଛି ଅସୁବିଧା
 ଦେଲେହେଁ ବସୁର ଲୋକ ବ୍ୟବହାର କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି । କୁଞ୍ଜଳ ଉତ୍କଳ ଓ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ
 ଅଛି । ଗଞ୍ଜରେ ଗୋଟିଏ ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀର
 ସୁର ଗଞ୍ଜା ଅନ୍ୟ ଦୋଶମି ବଦା
 ଲୟ ନାହିଁ । ଏବଂ ଜଣେ ତାକୁର ନିୟୁକ୍ତ
 ଥିଲେହେଁ ତଳୁକଣାଦା ନାହିଁ । ଅମ୍ବକେଦାସୁ
 ଉପକ୍ଷରେ ରଜାଙ୍କର ଉତ୍କଳ ଦଶାସ ଏବଂ ସେ
 ଅନେକ କୋ ବ୍ୟସ୍ତରେ ମୂଲ୍ୟବାନ ଉପକ୍ଷମାନ
 ସ୍ତମ୍ଭାୟ ବହୁ ନବରଜଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହସଇ ଅନା-
 ବରେ ବରରଣ କୁଟଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ରଜାଙ୍କର
 ଲୋକ ଗଞ୍ଜା ଅନ୍ୟ ରଜାଙ୍କର ଗୋଟିମାନେ ଅସି
 ନବରଜଙ୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥାମତେ ଉପକ୍ଷ ନେଇ ଫଳ
 ପାଉଅଛନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ତାକୁରଖୋକାର ଅଗ୍ରବ
 ବେତେକ ପରମାଣରେ ଦୁଃଖି ଯାଉଅଛି ।
 ଅମ୍ବମାନେ ଅତନୁସହର ଅବଗତ ଦେଲୁ
 ଯେ ରଜାମହୋଦୟ ଶାନ୍ତି ଗୋଟିଏ ଭଲ ସୁର
 ଏବଂ ତାକୁରଖୋକା ପ୍ରାପ୍ତ କରବାର ମଦ୍ୟୁ
 କରଅଛନ୍ତି । ରଜାଙ୍କର ବସନ୍ତ ପ୍ରାୟ ବ ୨୭ ଶ
 ଏହି ସୁକାତାଳରେ ସେ ଅଧାର ବଳାପିତାରେ
 ରଇ ନ ଦୋର ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟସଙ୍ଗୀତ ଓ
 ଦେଶହୃଦେଇ ତାର୍ଦ୍ଧରେ ଯେପରି ମନୋଯୋଗୀ
 ଦୋରଅଛନ୍ତି ସହିତ ଅନେକ ଉନ୍ନତର ଅଣ
 କରଯାଏ । ସେ ପ୍ରତ୍ୟକ ପ୍ରାତଃତାଳରୁ ଉଠି
 ସତୀତ ନିତ୍ୟକ୍ରିୟା ପାର ବେତେକ ଦାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ
 ଏବଂ ଉଦ୍ୟାତ ଦେଖି ବ ୧୦ ଓ ବେଲେ
 ଶ୍ରେଣୀରୁ ବଳେ କରନ୍ତି । ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ଅଳ୍ପଶ
 ବସ୍ତ୍ରମାନେ ପଞ୍ଚୋପାଦକୁ ଦେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ରତନା ଓ ପାଶାଲୋଚନା କରନ୍ତି । ପସରା
 ଉଦ୍ୟାନକ୍ରମଣ ଓ ବାସୁସେନାବଦେ ଅଧ-
 ବାହୁକ ଭର ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳୁଁ ସ୍ତମ୍ଭ ବ ୧୦ ଓ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଶ୍ଚିମ ଓ ଗାୟକମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ନାମା-
 ବସନ୍ତର ଚଥା ବାର୍ଦ୍ଧ ଓ ବୀର ବାଦ୍ୟାଦ ଅବଶ
 ଭର ଦୈନିକତାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଶେଷ କରନ୍ତି । ରଜାଙ୍କର
 ଭରଣ ଶ୍ରେମନ୍ତ କର୍ମଳ ସୁଗ୍ରବ ବେମନ୍ତ ଧୀର ଓ
 ନମ୍ବ । ବାଦ୍ୟକର ଶୈଳନୀତା ଓ ସଦାକାପ

ବଡ଼ ପ୍ରୀତିକର ଅଟେ । ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଯୋଗ୍ୟ-
 ପକ୍ଷିକଙ୍କୁ ସେ ବେତେକ ଦେଇ ରଖିଅଛନ୍ତି ।
 ଦୁଇକଣ ବେତେକ ଗୋଟି ଗାୟକ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ।
 ଶିକ୍ଷକା, ପୁଷ୍କରଣୀ, ମନ୍ଦିରର ପରଦର୍ଶନାଦ
 ଅନେକ ତାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଏମା କଳ୍ପଦ୍ୱାର ସମ୍ପଦ ଦେବ ।
 ବୁଝିମାନୁ ଉତ୍କଳା ସଜା ସେ ସମସ୍ତ ଚିନ୍ତା କର-
 ବାର ଜଣାଯାଏ ଏବଂ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଏହାକୁ
 ଧାରଣା ସେ ସେ ଅଳ୍ପ ଜାଳରେ ଜଣେ ଉତ୍କଳ
 ରଜା ବୋଲି ପରପର ଦେ ଦେବ ଏବଂ ବାଦ୍ୟକର
 ମୁଖ୍ୟାଦି ଚକ୍ରକର୍ମରେ ଯୋଗିତ ଦେବ ।

ବୈଦିକ ଅର୍ଘ୍ୟ ।

ବରଣ ବସନ୍ତର ବାସୁପୁ ପଶିବାରେ ଶସୁକୁ
 ଅଖିଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପଲତ ମଦାସମ୍ପଦର ଗୋଟିଏ
 ଚନ୍ଦ୍ରାଣୀକ ପ୍ରବଳ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଲେଖୁ
 ଅପଣା ପ୍ରବଳକୁ 'ବାସୁପୁ ସନ୍ତାନର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ'
 ତାମରେ ପ୍ରକାଶିତ ନରଥୁଲେହେଁ ବାଦ୍ୟକୁ
 ଅମ୍ବମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଛାଡ଼ି କର
 ପାଠକମାନଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ଉପକାଳ କରୁଅଛୁ ।
 ଲେଖକ ସମ୍ପଦ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ବାସୁଶାସ୍ତ୍ରୀ
 ସନ୍ଧ୍ୟା ଉପାସନା କରବା ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଧର୍ମ ଅଟେ
 ଏବଂ ଦ୍ରାଘିଣମାନେ ଯେଉଁ ଗାୟକକୁ ଅପଣାର
 ଯଥା ସମ୍ପଦ କର ରଖିଅଛନ୍ତି ଦେବମତରେ
 ବାଦ୍ୟ ଦ୍ରାଘିଣ, ସହିତ ଏବଂ ଦୈଶ୍ୟ ଉକ୍ତର୍ପଣ
 ଗାୟକୀ ଅଟେ । ବୈଦିକ ଦ୍ରାଘିଣ, ଅର-
 ଶ୍ୟକାଦ ଉତ୍କଳରେ ବେଦମହାଶୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟ
 ବିଳଇ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତ ଯଦ୍ୟାସରେ ସେ ବାସୁଶୀର
 ଯେଉଁ ଅର୍ଥ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଅମ୍ବମାନେ
 ଏଠାରେ ଅନୁରୋଧ କରୁଦେଲୁ, ଯଥା--'ଦେ
 ପରମପର, ଦେ ସତ୍ତ୍ୱନନ ସୁରୁପ, ଦେ
 ନତ୍ୟବୁକଶୁକମକ୍ତ ସୁଦେ, ଦେ ଅଜ ନିରଞ୍ଜନ
 ନିବିକାର, ଦେ ସଦାନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମିନ, ଦେ ସଦାଧାର
 ଜଗତପଦେ, ଲକ୍ଷ୍ମିଲକ୍ଷ୍ମୀଦୁଷ୍ଟାଦଦ, ଦେ ଅକାଦେ,
 ବରମ୍ଭର, ସଦ୍ୟବଧିନ ! ଦେ କରୁଣାମୁଦସାଗର
 ଭୃମ୍ଭର ଯେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶୁକ ସୁରୁପ ଅଛ ଅମ୍ବ-
 ମାନେ ବାଦ୍ୟର ଧନ କରୁଁ ବା ଅମ୍ବମାନେ ଧରଣା
 କରୁ, --ଏହି ପ୍ରସ୍ତୋତନ ଦେ ରୁରୁ ଯେ କୁମ୍ଭେ
 ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଅମ୍ବାର କଥା, ଅନ୍ତରର କଥା
 ସମସ୍ତ ଜାଣ, --କୁମ୍ଭେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଦୃବିଦୁରୁକୁ
 ଦୁଷ୍ଟାଭର ଅଧର୍ମସୁକ୍ତ ମାର୍ଗିନ, ନିଦୁବ ଭରି
 ଶ୍ରେଣୀଭର ସନ୍ଧ୍ୟ ମାର୍ଗିନେ ପ୍ରେରଣ କରବ ।
 କୁମ୍ଭ ପରି ବା କୁମ୍ଭ ଅପେକ୍ଷା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଛ ଦେହ
 ନାହିଁ, ଅମ୍ବମାନେ କୁମ୍ଭ ଗଞ୍ଜା ଅଛ ବାଦ୍ୟର
 ଅଶ୍ରୁତ ନେହିଁ ବ ଧାନ ଧାରଣା କ କରୁଁ"
 ଗାୟକୀର ଏହି ଅର୍ଥ ମକର୍ତ୍ତ ଦୟାନନ ସରସକର
 ଅର୍ଥ ସଙ୍ଗେ ସମାଦ ଏବଂ ତାହା ସୁଗ୍ରବର ରୁଷି-

ମାନଙ୍କ ସମ୍ମତ ଥିବା ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ଏହି ବେଦମତ ସହିତ ସତ୍ୟୋପାସନା କର-
 ବାର ପଳ ମନୁ ପ୍ରଭୃତିରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି
 ଲେଖକ ଯଥାର୍ଥ ଚିତ୍ତୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷରେ
 ଏବେ ଅଳପ ହଥାରେ ଏଗୁଣ ଗଢ଼ି ଲାଗିବ
 ଜ୍ଞାନର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଥିବ ବୋଲି ମନରେ ପାଉନା
 ହୁଏ । ପରମପୁଣ୍ୟ ନିକଟରେ ଏହି ପକ୍ଷର
 ସୂକ୍ଷ୍ମ ସନ୍ତ୍ରାପ୍ତତା ମଧ୍ୟ ଅତି ଦୃଷ୍ଟ୍ୟ ନାହିଁ
 ଏହି ସମସ୍ତ ପଦ୍ୟ ଅପୂର୍ବ ଉଦ୍ଧାର କାରଣୀ
 ବୈଦିକ ପ୍ରାର୍ଥନା ରୂପରେ ନିମାନ୍ତ ସ୍ତୁତି ପ୍ରାର୍ଥ-
 ପର ସମାପ୍ତ । ରୂପ ଦେହ ସତ୍ୟ ସେହି
 ଲାଗି ବ୍ୟବହାର ଦେହ ମେ । ପୁଣି ଦେହ
 ଧର୍ମ ଦେହ ସମାପ୍ତ କାମ୍ୟ ଦେହ ମେ ।
 ବୋଲି ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତା ସେ ନିତାନ୍ତ ଦେହ
 ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଦେବମି
 ନିମନ୍ତ ନାମା କାରଣରୁ ବ୍ୟଥାମା ଓ ଚିନ୍ତା-
 ଲାଗି ଦୋଷପାତୁଅଛୁ ମୁଁ ଉପସର୍ମ ଏବ
 ଦାତ୍ତେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣପରା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଦତ୍ତ ସେଗୁଣ
 ନୀତାରୁ ନୀତର କରି ଧ୍ୟାନୁଅଛୁ ଏହି
 ସମୟରେ ଏହି ପରମ ପଦ୍ୟ ବେଦମତ ଉଦ୍ଧା-
 ରଣ କରି ରାମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀରାମରେ କାରଣ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସକଳୋ
 ଲୁକେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଏହି ଉପରେ ଅତି କଥା
 ନାହିଁ । ସେ ହିରଣ୍ଯକରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦି
 ଶ ବିଷୟ ଚିନ୍ତା କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ଏହା ଉଦ୍ଧାର
 ରୂପେ ବୁଝି ପାରିବେ । ଏବ ବେଦ ଅମ୍ଭମାନ-
 କର ଧର୍ମ ଧନ ଏବ ଦାତ୍ତାକୁ ଶ୍ରୀ ଅମ୍ଭେମାନ-
 କେ ଏଡ଼େ ବିଧର୍ମୀ ଓ ଉନ୍ନତ ଧର୍ମ ବଳମୀ ଦୋଷ
 ଅଛି ସେ ପରାଧକୁ ଚିତ୍ତ ପରୁ ନାହିଁ ଏବ
 ପ୍ରଭୃତିର ଅନ୍ୟ କଥା ଦେଲି କଲ ବଦାଉଅଛୁ ।
 ବୈଦିକ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥର ଏକତା ସମ୍ପାଦନର
 ପ୍ରଥମ ମାର୍ଗ ଏବ ବହିରେ ଚେଷ୍ଟିତ ଦେବା
 ଦାରଣ ଅମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତ ଦେଶବାସିନ୍ଦି
 ଅହାତ କରୁଅଛୁ ।

(ଉଦ୍ଧାର) ପାଠ୍ୟସୂଚୀ ।

ଗତ ମାସମାସରୁ ଉପାସନାରେ ବିଶୁଦ୍ଧ
 ପାଠ୍ୟସୂଚୀ ସମ୍ପର୍କରେ ହିନ୍ଦୁ ଚିନ୍ତା ଶାସ୍ତ୍ର
 ଏବ ଉର୍ଦ୍ଧ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରକାଶକ ଦୋଷଅଛି ।
 ବହିର କେତେକାଂଶ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ
 ଯଥା :—ପାଠ୍ୟ କଳ ଦୁଇଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ।
 ୧-ଦର୍ଶନ । ଏହା ପୁଣି ଗୁଣପ୍ରକାର
 ଯଥା :—ବୃକ୍ଷିକଳ, କୁଥପଥର ନିପୁତକଳ,
 ବରପକଳ, ଶିଶିକଳ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ବୃକ୍ଷିକଳ ଅଧିକ ଉପକାରୀ । ବୃକ୍ଷି ସମୟରେ
 ବୈଦିକ ଗୋଲପ୍ରକାରରେ ଗୋଟିଏ ପାଠ୍ୟ ବଦ୍ଧା-

ଦୃତ କର ରଖିବାକୁ ହୁଏ । ବୃକ୍ଷିକଳ ନିମନ୍ତ
 ପାଠ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ଦୋଷ ପାଠ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରେ
 ବଦୁରୁରେ ବାମ୍ବୁ ଦମ୍ଭା ମୁଦିତା ନିମନ୍ତ ପାଠ୍ୟରେ
 ସହସଦ୍ଭାବେ ଉକ୍ତ କଳକୁ ରଖା କରବାକୁ
 ହୁଏ । ସମୟ ସମୟରେ ଲୌକିକପଣ ପୋଡ଼ି
 ସେହି କଳମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରୁନବାର ଅବ-
 ଶ୍ୟକ । କଳକାଳ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ବିଦ୍ୟୁ କରବାବ
 ଏହା ଦୋଷିଏ ସଦକ ଉପାୟ । ଉକ୍ତ କଳ
 ଶରୀରର ଦୂରତ ବାସୁ ପିତ୍ତ କ୍ରମ ଏବ ଅନ୍ୟଦି
 ନାନାପ୍ରକାର ଭେଦ ନାଶକରେ ଅନାଦିକ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଚୈଷ, ମାସ, ପାଳୁନ ଓ ଚୈଷ ମାସର
 ବୃକ୍ଷିକଳରେ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ରୂପ ଉପକାର କ
 ଦୋଷ ବରଂ ଅଦକାର ହୁଏ । କୁଥପଥର
 ନିପୁତ ଓ ବରପ କଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଗୁରୁପାତ, ଅତି
 ଶୀତଳ, ଦାତ ଓ କ୍ରମ ବୃକ୍ଷିକାରକ ଅଟେ ।
 ଶିଶିକଳ ଶୀତଳ, ରୂପ ଏବ ବାସୁ ପିତ୍ତ
 କ୍ରମର ଅନିଷ୍ଟାଦାୟ ନୁହେଁ । ଭୌମ ଅର୍ଥାତ୍
 ପାର୍ଥବକଳ ଉନ୍ନତକର । ସତ କାଙ୍ଗଳ, ଅଦୃଷ
 ଓ ସାଧାରଣ । ସେହି ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅନ୍ୟକଳ ଓ
 ଅନ୍ୟଦି ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଏବ ରକ୍ତ ପିତ୍ତ ସମ୍ପାଦି
 ଭେଦର ଅଧିକ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହୁଏ ସେହି
 ପ୍ରାନ୍ତର କଳକୁ କାଙ୍ଗଳ କଳ କୁହାଯାଏ ।
 ସେହି ପ୍ରାନ୍ତର ଅଧିକାଂଶ ଗୁଣ କଳରେ ପର
 ପୂର୍ଣ୍ଣ, ନୀତପ୍ରକାର ବୃକ୍ଷିକାର ଅନ୍ତରତ ଏବ
 ସେହି ପ୍ରାନ୍ତର ବାସୁ ଓ ଗ୍ଳେମ୍ମା ଦୃଷ୍ଟିର ପୀଡ଼ାର
 ଅଧିକ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହୁଏ ସେହି ପ୍ରାନ୍ତର
 କଳକୁ ଅଦୃଷ କଳ କୁହାଯାଏ । ସେହି ପ୍ରାନ୍ତରେ
 କଳଗୁଣ ଅଧିକ ବୃକ୍ଷିକାର ଅନ୍ୟ ଅଥବା ବୃକ୍ଷିକାର
 ଅଧିକ କଳଗୁଣ ଅନ୍ୟ ଏବ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଦ୍ଵିବିଧ
 ପ୍ରାନ୍ତର ପୀଡ଼ା ମଧ୍ୟ ପରଦୃଷ୍ଟ ହୁଏ, ସେହି
 ପ୍ରାନ୍ତକୁ ସାଧାରଣ ପ୍ରାନ୍ତ କୁହାଯାଏ । ସାଧାରଣ
 ପ୍ରାନ୍ତ କଳର ନାମ ମାଣସ କଳ । କାଙ୍ଗଳକଳ
 ରୂପ, ଲବଣରସ ସସ୍ତୁକ, ଲଦ୍ଵାପାତ, ପିତ୍ତ ଓ
 କ୍ରମ ନାଶକ, ଅଗ୍ନି ବୃକ୍ଷିକାରକ, ସ୍ଵାଦୁ ଏବ
 ନାନାଦି ଶାସ୍ତ୍ରର ଭେଦ ନାଶକରେ । ଅଦୃ-
 ଶକଳ ସ୍ଵାଦୁ, ସ୍ଵିଚ୍ଛ, ଗୁରୁପାତ, ଅଗ୍ନି ବୃକ୍ଷିକା-
 ରକ ଏବ ନାନାଦି ଶାସ୍ତ୍ରର ଭେଦ ନାଶ
 କରେ । ସାଧାରଣ କଳ ସ୍ଵାଦୁ,
 ଅଗ୍ନି ବୃକ୍ଷିକାର, ଶୀତଳ, ଲଦ୍ଵାପାତ, ବୃକ୍ଷିକ-
 କଳ, ଦାଦନାକ ଏବ ବାସୁ ପିତ୍ତ ଓ କ୍ରମର
 ଶାନ୍ତିକାରକ । ପୁଣି ଭୌମ ଅର୍ଥାତ୍ ପାର୍ଥବକଳ
 ଅଦୃଷ୍ଟା ଓ ଗୁଣ ବେଦରେ ନାନାଗୁଣରେ
 ବିଭକ୍ତ, ଯଥା—ନାଦେୟ, ଔଦୃକ, କୈର୍ଣ୍ଣର,
 ସାରସ, ଚତ୍ରାଗ, ବାପ୍ୟ, କୃଷ, ଚୈଷ, ପାଳୁକ,
 ଚକର, କୈଦାର । ନାଦେୟ ଯଥା—ମଙ୍ଗା
 ପ୍ରଭୃତି ନଦୀ ଓ ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ର ପ୍ରଭୃତି ନଦୀ କଳର

ସାଧାରଣ ନାମ ନାଦେୟ କଳ । ନଦୀକଳ ରୂପ,
 ଲଦ୍ଵାପାତ, ବାସୁ, ଓ ଅଗ୍ନି ବୃକ୍ଷିକାରକ, ଦୋଷ-
 ଗୁଣ, ନିର୍ମଳ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟବିଶିଷ୍ଟ ଏବ କ୍ରମ ପିତ୍ତ
 ନାଶକ । ସେହି କଳ ନିମ୍ନରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବକର
 ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ବାହାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ କଳ କୁହାଯାଏ ।
 ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତଗର କଳ । ଏହିକଳ ପିତ୍ତ
 ନାଶକ, ପରପାତେ ଶୀତଳ, ଅନୁପାଦ୍ୟ,
 ମଧୁରରସବିଶିଷ୍ଟ, ବଳକାରକ, ସାମାନ୍ୟ ବାସୁ
 ବୃକ୍ଷିକାର ଓ ଲଦ୍ଵାପାତ । କୈର୍ଣ୍ଣର ବା ଶ୍ଵର-
 ବାର କଳ ଗୁଣକର, କ୍ରମନାଶକ, ଅଗ୍ନି ବୃକ୍ଷି-
 କାରକ, ଲଦ୍ଵାପାତ, ମଧୁରରସବିଶିଷ୍ଟ ଏବ
 ବାସୁ ଓ ପିତ୍ତ ବୃକ୍ଷିକାରକ ।

ବହୁକାଳ ପୂର୍ବରୁ ନୀତ ଦୋଷଅଛି ଏପରି
 ଅତି ବିପୁଳ କଳାଗୁଣର ନାମ ଚତ୍ରାଗ, ଏହାର
 ଅନ୍ୟ ନାମ ହୁଏ । ଏହାର କଳ ସ୍ଵାଦୁ, ବସା-
 ସୁ ରସ ବିଶିଷ୍ଟ, ଗୁରୁପାତ, ବାସୁ ବୃକ୍ଷିକାରକ,
 ମଳକୃଷ୍ଣ ରସବିଶିଷ୍ଟ ବିନ୍ଦୁ ଗୁଣ ପିତ୍ତ ଓ କ୍ରମ
 ନାଶକରେ । ପଥର ଦମ୍ଭା ନିକଟାର ଚତୁ-
 ଦିଗ ବକ ଦୁହରୁ କୃଷ୍ଣ ବାସୀ ଓ ଏହାର
 କଳକୁ ବାପ୍ୟ କଳ କୁହାଯାଏ । ଏ କଳ
 ସଦୃଶ ଲବଣ ରସ ବିଶିଷ୍ଟ ହୁଏ ବେଦେ
 ଅନୁଗତ ପିତ୍ତ ବୃକ୍ଷିକାରକ; ମଧୁର ରସ ବିଶିଷ୍ଟ
 ଦେଲେ କ୍ରମ ବୃକ୍ଷିକାରକ ଓ ବାସୁ ପିତ୍ତ
 ନାଶକ ହୁଏ । କୃଷ ଯଥା—ଅନ୍ୟ ବିପୁଳ ଗୁଣର
 ମାଣସାକୃତ ଚକ୍ରର ଗ ବକ ଦମ୍ଭା ଅବକ ସେ-
 ଉଁ କଳାଗୁଣ ବାହାରୁ କୃଷ ଓ ଏହାର କଳକୁ
 ଦୈବକଳ କହନ୍ତି । ଏହାର କଳ ସ୍ଵାଦୁ ଦେଲେ
 ବାସୁ ପିତ୍ତ ଓ କ୍ରମ ନଷ୍ଟ କରେ ଏବ
 ଶାନ୍ତିକୃତ ଦେଲେ କ୍ରମବାସୁ ନାଶକ ବିନ୍ଦୁ ପିତ୍ତ
 ବୃକ୍ଷିକାରକ ହୁଏ । ଚୈଷ ଯଥା—କୃଷନ୍ୟସୁ
 ଅନ୍ୟ ସମୂହ ଗୁଣକୁ ଚୈଷ ବୋଲାଯାଏ,
 ଏହାର କଳ ଗଳବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟ ଲଦ୍ଵାପାତ ସମା-
 ଜନ । କୈର୍ଣ୍ଣର ଚୈଷ ପ୍ରସ୍ତୁତବର୍ଣ୍ଣ ଦେହ
 ଅବା ପ୍ରସ୍ତୁତବର୍ଣ୍ଣର ଅବକ ଏହାର କଳ ଅଗ୍ନି
 ବୃକ୍ଷିକାରକ, ରୂକ୍ଷଗୁଣ ବିଶିଷ୍ଟ, କ୍ରମ ନାଶକ,
 ଲଦ୍ଵାପାତ, ପିତ୍ତ ନାଶକାଣ୍ଡ, ଗୁଣକର, ପାତକ ଓ
 ନିର୍ମଳ ।

ପଲ୍ଲବ ଯଥା—ସେହି ପ୍ରାନ୍ତ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ
 କଳଗୁଣ ଓ ବର୍ଣ୍ଣାଦାନରେ କଳରେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଥାଏ ବାହାରୁ ପଲ୍ଲବ ବୋଲାଯାଏ । ଏହାର
 କଳ ଶରୀର ପକ୍ଷେ ବିଶେଷ ଅନିଷ୍ଟକର, ଉକ୍ତ
 କଳ ସାଦୁ କନ୍ତ ବାସୁ, ପିତ୍ତ ଓ କ୍ରମ ନିତ ଦୋ-
 ଶର ଉଦ୍ଘୋଷକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକାଂଶ ପକ୍ଷ
 ପ୍ରାମରେ ପ୍ରସରଣୀ ସବୁ ସ୍ଵାଦର ଅଗ୍ରଭାଗେ
 ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ ଶୁଷ୍ଣ ଦୋଷପାତ ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣାଦାନ-
 ରେ ପୁତ୍ରସ୍ଵ କଳରେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ । ପ୍ରାମବାସି

ମାନେ ପରମ ଅନନ୍ଦରେ ଉଲ୍ଲସି ଜଳ ବ୍ୟବହାର
 ପଦ୍ମକୁ ବନ୍ଧୁ ସେହି ଜଳ ଶରୀର ପକ୍ଷେ କପର
 ଅକ୍ଷୟକର ବାହା <ଧୁରୁ ଉତ୍ତର । ଚକର
 ଯଥା—କଦାଃ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ବାଲୁକାମୟ ସ୍ତ୍ରୀମକୁ
 ଚକର ଭୃତା ଯାଏ ଉଲ୍ଲସି ବାଲୁକାମୟ ସ୍ତ୍ରୀମକୁ
 ଖୋଜିଲେ ଯେଉଁ ଜଳ ବହୁଧର ହୁଏ
 ବାହାର ନାମ ଚକର ଜଳ ଉଲ୍ଲସି ଜଳ ଶୀତଳ
 ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ନିର୍ମଳ, ଲଘୁପାତ, ପିତ୍ତକାଶକ କିନ୍ତୁ
 ଶାରୀରକୁ ଦେଲେ ସାମାନ୍ୟ ପିତ୍ତ ବୃଦ୍ଧିକାରକ
 ହୁଏ ।

କେଦାର ଯଥା—କେଦାର ଅର୍ଥରୁ ଧାନ୍ୟ
 କ୍ଷେତ୍ର ଜଳ, ସେହିଜଳକୁ ଗୁରୁତ୍ୱକ ଓ ବିଦୋଷ
 ଉଦ୍ରେକକ । ଦେମନ୍ତ ଓ ଶିଶିର ଗାଳରେ ସାରସ
 ଓ ଚରାଗ ଜଳ ପ୍ରଣୟ । ବସନ୍ତ ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳ-
 ରେ କୃଷ ଜଳ, ଦୀର୍ଘା ଜଳ କିମ୍ବା ଝରିଶାଳ
 ଜଳ ପାତ କରବା ଉଚିତ । କଦା ଜଳ ଦେ-
 ବେହେଁ ବ୍ୟବହାର ପରବାର କୁହେ, କାରଣ
 ସେହି ସମୟରେ ବୃଷ ପକ୍ଷ ସରୁ କଦାରେ ପଡ଼ି
 ପିତ୍ତମାନ ଜଳକୁ ଅଧ୍ୟାନ୍ତ ଦୂଷିତ କରେ ।
 ଉଦ୍ଦିଦ (ପ୍ରସ୍ତବଣ) ଜଳ, ବୃଷ୍ଟିର ଜଳ
 କିମ୍ବା କୃଷଜଳ ବର୍ଷାକାଳରେ ପ୍ରଣୟ । ଶରତ-
 କାଳରେ କଦା ଜଳ ପ୍ରଣୟ । ଯେଉଁ କଦାରେ
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ଚନ୍ଦ୍ର ଚରଣ ଅପ୍ରକୃତ ଗତିରେ
 ପହଞ୍ଚି ହୁଏ ବାହାର ଜଳ ଶରୀର ପକ୍ଷେ ବ-
 ଶେଷ ଉପହାରୀ । ଏହା ଶରୀରକୁ ଦୂଷିତ ବାୟୁ
 ପିତ୍ତ ଓ କୃଷ ଦାଗ ଦେଲେ, ବୃଷ୍ଟି ଜଳ କ୍ୟାମ୍ବୁ,
 କର୍ଦ୍ଦୋଷ, ବଳକାଞ୍ଚର, ଜଗନ୍ନାଥ ନାଶକ,
 ବୃଦ୍ଧି ବୃଦ୍ଧିକାରକ, ଅଧ୍ୟାନ୍ତ ଶୀତଳ ଓ ଲଘୁ-
 ପାତ, ବସୁଧା ଶରତକାଳର କଦା ଜଳକୁ
 ଅମୃତ କହରେ ଅକ୍ଷୟ ଦେବ ମାହି ।

ରୁଚ୍ଚରେଦରେ ଜଳପାନ ସ୍ୱଳରେ ଅନୁ
 ଗୋଷ୍ଠିଏ ବୃଦ୍ଧିର ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ
 ଦେଲ । ପୌଷମାସରେ ପୁଷ୍କରଣୀ ଜଳ, ମାଘ
 ମାସରେ ଚରାଗ ଜଳ, ଫାଲ୍ଗୁନରେ କୃଷ ଜଳ,
 ଚୈତ୍ରରେ ଚୌକିଜଳ, ବୈଶାଖରେ ନିର୍ଭର
 ଜଳ, ଜ୍ୟେଷ୍ଠରେ ଉଦ୍ଦିଦ ଜଳ, ଶ୍ରବଣରେ
 ଦୂଷ ଜଳ, ଅଶ୍ୱିନରେ ଚୌକି ଜଳ, ଏବଂ
 କାର୍ତ୍ତିକରେ ଓ ମାର୍ଗଶିରରେ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ସମସ୍ତ
 ଜଳ ବ୍ୟବହାର କରବ । ବ୍ୟବହାରର ଉପ-
 ଯୋଗୀ ପାର୍ଥବ ଜଳ ସରୁ ପ୍ରାୟଶକାଳରେ
 ସମୁଦ୍ର କରବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସେହି ସମୟରେ ଜଳ
 ଶୀତଳ ଓ ନିର୍ମଳ ଥାଏ । ଏହା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଅନେକ ଗୁଣ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ଦେବୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
 ପକ୍ଷରେ ବଶେଷ ଉପଯୋଗୀ ହୁଏ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁ ସମୟରେ କପର ପର-
 ମାଣରେ ଜଳ ପାତ କଲେ ଶ୍ରେୟମାନେ ଶ୍ରେୟ

ଦ୍ରୁରୁ ଲୋ ପର ଶାରୀରକ ଉପର ଲଭ
 କରପାରନ୍ତୁ ସେହି ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ଦେଉ-
 ଅଛି । ସପ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଏକାଦେଶଦେ ଅଭ-
 ରନ୍ତୁ ଜଳପାନ କଲେ ଦିମ୍ବା ଜଳପାନ ଶୁଣ
 ଦେଲେ ଅଧ ପରପାକ ସୁଖରୁରୁପେ ହୁଏ
 କାହିଁ । ଅଥ ଏକ ଶାରୀରକ ଅଧି ବୃଦ୍ଧି ସକା-
 ଶେ ଅଳ୍ପ କର ପୁନଃ ସମ୍ଭବମତ ଜଳପାନ
 କରବା ଉଚିତ ।

ଗଜଶୂନ୍ୟ, ଅଧ୍ୟାନ୍ତରସ (ଛଅରସ ମଧ୍ୟରେ
 କୌଣସି ରସ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ୱାଦତ ଥିବା ଦେଉ)
 ଅଧ୍ୟାନ୍ତ ଶୀତଳ, ବୃଷ୍ଟାନାଶକ, ନିର୍ମଳ, ଲଘୁପାକ,
 ମନର ଅନନ୍ଦକରକ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜର ଜଳ ଅର୍ଥରୁ ଯେଉଁ ଜଳ
 ପାତ କର ଶ୍ରୀମଦାସିମାତେ ନାକାବିଧି ଶ୍ରେୟବାଣ
 ଅକାନ୍ତ ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରେ ପଡ଼ିବ ଦୁଃଖ
 ସେହି ଜଳ ସମ୍ଭବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ଦେଉଅଛି
 ଶସ୍ତ୍ରୀ, କାଟସମ୍ଭୂତ, ପକ୍ଷ ଶୈବାଳ ପ୍ରଭୃତିକାଣ
 ଅକାନ୍ତକ ବର୍ଣ୍ଣସୂତ (ଜଳର ସେ ବର୍ଣ୍ଣ ଚିହ୍ନର
 ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣି) କରସ, ପାନ, ଦୁର୍ଭକ, ଗୋଲୟା,
 ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟକର ଅପ୍ରକୃତ କରଣ ଲଭିତ
 ଅନାତ୍ତନ (ପୌଷ୍ୟକ ବୃଷ୍ଟିଜଳ) ସକାନ୍ତେ
 ବୃମ୍ଭରେ ପଡ଼ିବ ବୃଷ୍ଟିଜଳ ପାତ କଲେ ଶରୀର-
 ରେ ବାୟୁ, ପିତ୍ତ ଓ କୃଷ ସକେଳ ହୋଇଉଠେ
 ବୃଷ୍ଟା, ପେଟପକ୍ଷୀ, ମ୍ୟାଲେରମ୍ପା, ଦାଣ୍ଡ, ଅଧି-
 ମାନ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ଶ୍ରେୟ ଜାତ ହୁଏ ଏବଂ ଲୋକ-
 ମାତକୁ ମନୁଷ୍ୟରୁ ଶୁଦ୍ଧ କରବ ।

ଦୂଷିତଜଳ କେଉଁ ଉପାୟଦ୍ୱାରା ଶୋଧିତ
 ହୋଇ ଲୋକମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାରର ଉପଯୋଗୀ
 ହୁଏ ବାହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଲେଖାଅଛି କି
 ନିଜର ଜଳକୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତାପଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ସୂର୍ଯ୍ୟର
 କରଣଦ୍ୱାରା ଉଷ୍ଣ କରବାକୁ ଦେବ । କିମ୍ବା ଯୁକ୍ତା
 ରୂପା, ଲୁହା, ପଥର ବା କାଲ ଉତ୍ତପ୍ତ କର
 ପାତଅଥ ସେହି ଜଳରେ ପ୍ରକେଶ କରବବାକୁ
 ଦେବ । ଏହିସବୁ ଉପାୟଦ୍ୱାରା ସେହି ଜଳପ୍ରତି
 କାଟ ସମସ୍ତ ମରୁତାନ୍ତ ଏବଂ ଦୂଷିତ ଅଂଶ
 ନିମ୍ନରେ ପଡ଼ିବ ହୁଏ । ଚତୁର୍ଥରେ ସେହି ଜଳକୁ
 ଘନ ବସ୍ତୁଦ୍ୱାରା ଶୁଣି କେବାକୁ ଦେବ । ଏହି
 ଉପାୟଦ୍ୱାରା ଜଳ ଅଧ୍ୟାନ୍ତ ପରପାକ, ନିର୍ଦୋଷ ଓ
 ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାରର ଉପଯୋଗୀ ହୁଏ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ପାଦ ।

କଲିକତା-ମେକେଟ ।
 ଛୁଟିରେ ସକାଳେ ମାଃ ଓ ତୋ ବଳେବୃତ୍ତ ବାହୁ
 ବହୁମଧ୍ୟମାନ ମହିତ ଅନୁଭବର ସତର ସକ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକାଳ
 ଅଧିକର ନପୁତ୍ର ଦେଲେ ।

ସମୟପୁର ଓ ଅନୁଭବ ସଦୃଶୀୟ ସ୍ତର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକାଳ
 ଓ ବୃତ୍ତାତ ମାତ୍ରାକର ବଳେବୃତ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକାଳ ମିଃ ଏକ
 ହୁଏତ ସନ ୧୯୦୨ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧୧ ବସରୁ
 ଗ୍ରାହେଦିକ ପିଣ୍ଡା କରମର ମ ମ ଶ୍ରେଣିରେ ବାହାର ଦେଲେ ।
 ଅନୁଭବର ସତର ସଦୃଶକାଳ ଅଧିକର ବାହୁ
 କୈବ୍ୟାନ୍ତ ମିଶ୍ର ହୁଇ ମାସ ଛୁଟି ପାଲେ ।

ଅଧିକାଂ ଓ ତୋ ମାଲେବୃତ୍ତ ସକ୍ତ ତୋ ବଳେବୃତ୍ତ
 ସୁଖମ ପ୍ରଭୃତି ଅଧିକରମାନଙ୍କର ବିନାୟ ଶାନ୍ତାଦିକ ନଗରୀୟ
 ପଲଣା ଅଗାମୀ ଅଗ୍ରକର ମାସ ତା ୪ ଦଶ ଓ ଚତୁଁ ପର
 ହୁଇବନେ ଦେବ ।
 ବଲେବୃତ୍ତର ପ୍ରମ ଶ୍ରେଣୀର ସକଳେବୃତ୍ତର ମୌଳିକା
 ସମ୍ପଦ ଅବଦାନଗ୍ରହଣ କର ସନ ସକାଶେ ଯୋଗେତ ସକ-
 ଲେବୃତ୍ତ ନପୁତ୍ର ଦେଲେ ।

ଅଧ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକାଳ ଅଧିକାଂ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକାଳ ମିଃ କୋ ଅଧ
 ବେଦ ସମୟପୁର କରବ ଏକାଦଶକ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକାଳ
 କାର୍ତ୍ତୀ କରବେ ।

କଟକ ଦ୍ୱାରା ଉପଦେଶସ୍ତର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ବିଭିନ୍ନ
 ଦମପିଣ୍ଡା ଅଧିକାଂ ବାହୁ କୈବ୍ୟାନ୍ତର ସମ୍ପଦ ସନ ୧୯୦୧
 ମସିହା ମଇ ତା ୧୧ ବସରୁ ମିଳିବୁତ ଶ୍ରେଣୀର ହୁଇଲେ ।

ସୁକଳ ସଦୃଶୀୟ ସ୍ତର ସକ-ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକାଳ ବାହୁ
 ବଳେବୃତ୍ତ ମାସକ ସ୍ତର ସକ-ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକାଳ କାର୍ତ୍ତୀ କରବେ ।
 ବାହୁ କାରଣାନ୍ତ ବୋଗ ବଟକ ମ୍ୟାନ୍ତପିପାତକାର
 କେଦାରମା ହେଲେ ।

ବାହି ଘନବକ୍ତ ଯୋଗ ସମୟପୁର କରବ ବଦନକ
 ଘୋରାକୋର୍ତ୍ତର ସନ୍ଧ୍ୟ ଦେଲେ ।

କେବଳିୟା କଲେକରୁ ମିନାସପ୍ରମୋଦକ ଦେବେ ବିନୟ
 ଶୋପାଳ ଘୋଷ ମିଳିବୁତ ବୃଦ୍ଧି ପଦ୍ୟକ୍ରମ ।

ଗତ ତା ୧୪ ଦିବ ଶେଷ ଦେବା ସମ୍ପାଦକ ଓ ଉପାକ
 ଭିନ୍ନ କରବେ ବରଜକ ଦର ଘର ସମ୍ପାଦକେ ସମାନ
 ସମ । କେବଳ ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ସମୟପୁରରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷେର
 କେଣିଏ ଭିନ୍ନ ହୋଇବ ।

ସ୍ୱାମୀୟ ସମ୍ପାଦ ।

ଏ ସମ୍ପାଦକେ ଏ ନଗରରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶାମ ଘର ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
 ଶାମ ହୋଇବ । ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକାଳ ସକ ବଦନ ଶାମାନ୍ତ ବଳଶ୍ଚ
 ହୋଇବ । ଏ ପାଠରେ ସୁଖର ଉପକାର ହୋଇବ ।
 ଏ ନଗରର ଶାମୀ ବଳ ଅଛି ।

ଏସବୁ ଘୋଷେବୃତ୍ତର ଉଦ ବାହାବୃତ୍ତର ପୁତ୍ର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର
 ବାହୁ କାର୍ତ୍ତୀକରଜ, ଉଦ, ଏମ, ଏ ଏଠା କେବଳିୟା କଲେ
 ଜଳ ସମାପ୍ତକ ବଦ୍ୟାଳ ପିଣ୍ଡା (Demonstrator
 in Chemistry) ଦେଲେ ଓ ୧୨୫ ଟା କେବଳରେ
 ନିପୁତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବାଲୁକାକର ଘନବକ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶାମ ଘୋଷାକର ଘାମ
 ବଳି ମନହସ ମାଲ ଚମପୁତ ଉପାକ ଶ୍ରୀମ୍ ୫୩୦ ଟା
 ଘୋଷ ପାଲେ । ଗୁପ୍ତ ଚତୁର ହୋଇଅଛି । ଘୋଷ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
 ନାହିଁ ।

ଘନବକ୍ତର ଜଣେ ଶା ବନାବସନପକେ ବୁଦ୍ଧ କୁସୁରେ
 ଅଗାମି ଦେହଦା ଅପଦ୍ୟରେ ଘର ଘନବକ୍ତର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଦ,
 ଏକ୍ତ ସମ୍ପାଦ ମାଃ କରୁଲେ ବା ୧୧ ଟା ହୁଏତପ୍ର
 ପାଲେ ।

ଏଠା ଚତୁର୍ଥକାଳର ମନବାହୀ ଘୋଷ ବାକୋର୍ତ୍ତର
 ପାଲେ ଅପଦ୍ୟରେ ଘର ଘୋଷ ଦାକତରେ ଅଧ
 ମୋକମା ଘୋଷ ହୋଇଅଛି ।

କଟକପାଳର ଘରବା ମୌଳୀକର ଜଣେ କେଉଁ ଟ ୩୭
 ଘୋଷ ପାଲେବକାର ଘୋଷ ବଦ୍ୟାକର ଘାମ ଘୋଷାକର
 ବଦନ ଦେଇସବୁ ସୁଖର ସକାଳରେ ଟ ୮୦ ଟା ଘୋଷ

NOTICE.

Candidates eligible under the rules published under Government Notification No. 1609 A. D., dated the 10th June 1909, for posts of Sub-Deputy Collectors are hereby informed that they should submit their applications for nomination to the District Officer or the Political, Agent, Orissa Feudatory States in whose jurisdiction they may reside during the month of June 1909.

Orissa Commr's Office, Cuttack, 21-6-1909. D. N. Das, Personal Assistant for Commissioner.

ADVERTISEMENT.

Wanted at once for the Kendrapara H. School, a graduate Assistant Head master strong in English, Honors preferable, for six months, with prospect of confirmation at Rs. 55 per mensem and a Graduate second Master, strong in Mathematics, at Rs. 50 per mensem. The candidates for the second mastership shall have to stick to the post for at least 2 years.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବଣାଢ଼ଣ୍ଡେଟ ସବାସେ ଡିକା (ମାତାଢ଼ିଆ) ସବ୍‌ଡିଭିଜନ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଜଣେ ସିଲ୍ଲିଲ ଦୁସ୍ତରୀଣ ଅଭିଷ୍ଟାୟ ଅବଶ୍ୟକ । ବେତନ ମସିହା ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ସିଲ୍ଲିଲସାଇଟ୍ ରେଭିନ୍ୟୁ-ଲେଣନର ଅନୁମୋଦିତ ଗ୍ରାମୀ ବଜ୍ର ଦଅଧିକ ଭକ୍ତ ସବ୍‌ଡିଭିଜନର ଦୋଏର ମୁକାମରେ ଦୂରତ ପ୍ରାପ୍ତିର ବଦଲୁସ୍ତରୀ ଚକ୍ରାନ୍ତସ୍ତରେ ମାସିକ ୧୫୫ ଟଙ୍କା ବେତନରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବାକୁ ସମ୍ମତ । ପ୍ରାଥମିକତା ବଣାଢ଼ଣ୍ଡେଟ ସ୍ତରୀ ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀୟ ବଣାଢ଼ ଗଢ଼ । Via ମାତାଢ଼ିଆ B. N. Ry. ଓ ଠିକଣାକୁ ନିକଟ ଅବେଦନ ପତ୍ର ପଠାଇବେ ।

ସମ୍ମତସ୍ତରୀ } (ସ୍ତ୍ରୀ) ଏଲ୍. ସି. ରେମପେ ଗାଏଲ୍ ୧୯୦୯ } ଫୋଲିଡ଼ିକେଲ ଏକେଡ଼ ଓଷ୍ଟ୍ରା ଗଢ଼ଜାତ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବଡ଼ ବାସନ୍ତବାସୁ ଗ୍ରାହଣସାହଚ୍ଛେ ଶ୍ରୀ ବାଳକେଶବର ମନ୍ଦିର ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ଶୋଷିତ ଗ୍ରାମୀଣ କର୍ତ୍ତା । ଉକ୍ତ ମନ୍ଦିର ପୁରୁକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସ୍ତାନୁଗଣେଷ ଦୋର ପଡ଼ିଥିଲା । ମାନବ୍ୟ ହିନ୍ଦୁବାସିନୀଙ୍କ ସମ୍ମତକ୍ରମେ ଶ୍ରୀମତ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଏକ ମହୋତ୍ସବ ଉକ୍ତ ମନ୍ଦିରକୁ ପୁନର୍ବାର ନିର୍ମାଣ ହେଉଥିବାବେଳେ ତାଙ୍କର ଉଦାର ଉଦୟକ ପଦସ୍ତରେ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଦେବାଇୟୁଟି ନିର୍ମାଣ ଦୋରସ୍ତରେ ଗ୍ରାହଣ ସମ୍ପ୍ରଦେଶ ମୁଖ୍ୟମାତା ପୁତ୍ର ଓ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିର୍ମିତ ଦୋର ନ ସମାପ୍ତ ହେବାରୁ ଅସମ୍ଭବ ଗୁଣରେ ଚଳୁଅଛି । ଶୋଷିତ ଦେଶପୁତ୍ର ଓ ଗ୍ରାହଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ନିର୍ମିତ ଦେଷ ଗ୍ରାମୀଣ ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ । ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନାର୍ଥେ ଅନୁରୋଧେ ୧୦୦୦ (ଦଶହାର ଟଙ୍କାର) ଅବଶ୍ୟକ । ସମାଧାୟକଙ୍କ ସହାୟତା ନ ଦେଲେ ଦେବଦାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବା ପୁଠିନ । ଏତଦ୍ୱାରା ସମାଧାୟକଙ୍କ ଗ୍ରାସିତା ଯେ ଯାହାର ଗାଢ଼ା ସାମାନ୍ୟ ବଦଳାଇ । ଇତ୍ୟାଦି ପତ୍ରସ୍ତରୀ ପୁତ୍ରକ ଚମ୍ପୁ ଗ୍ରାହଣ ବାସନ୍ତ ନିକଟରେ ପଠାଇଲେ ଦେବଦାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁରୋଧେ ମମାୟ ଦୋର ପାରିବ ।

କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ ବ୍ରହ୍ମାଧ୍ୟକ୍ଷ

- ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟକିମ୍ବାର ଗୋଷ୍ଠୀ ବାସନ୍ତବାସୁ କଟକ
" ଶ୍ରୀ ହରିନନ୍ଦା ନନ୍ଦୋପାୟାୟ ଗାନ୍ଧୀବସାଧନକାର୍ଯ୍ୟ ସହକା କଟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମ୍ପାଦକ
ବାହୁ ଶ୍ରୀ ବନମାଧ୍ୟ ନିତ୍ତ ଏକନ
" ଶ୍ରୀ ବଳଦେବୀର ଦସ ପୁରୀ ମେନେଜର
" ଶ୍ରୀ ବନମାଧ୍ୟ ପାଲକ ବାଲୁକଜାଲ ୧୧୨
" ଶ୍ରୀ ବସୁନ୍ଧର ଦସ କାନ୍ଧର
" ଶ୍ରୀ ଅନୁରୋଧ ମୁଖୋପାୟାୟ ଗବେଶକାଟି
" ଶ୍ରୀ ମହାବଳମ ଓ କାନ୍ଧକିମ୍ବାର ମୟୂରପୁର
" ଶ୍ରୀମତ୍ତ ଶ୍ରୀ କାନ୍ଧକିମ୍ବାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା କାଳକମାଳ
" ଶ୍ରୀ ମହାବଳ ଓ ବସନ୍ତବାସୁ ବାଲୁକଜାଲ
ବାଲୁକଜାଲ ବାସନ୍ତବାସୁ ୧୬୧
ବା ୧୫୦୯ ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତବାସୁ ନନ୍ଦ ଗଣ୍ଡା

There is a small temple of Ballokeswar Mahadev at Bakhrabad. What has been written about it by Harjhar Sand is true. He has requested the Hindu community to assist him in the erection of the MOOKSITATI.

Cuttack) 29-6-09) Sd. Harry Charan Banerjee Pleader
I endorse the above. 16-4-09 Sd. R. K. Das
I agree entirely. 29-4-09 Sd. N. A. ROY Pleader

Hari Nanda is known to me. He wants help from the public. In my opinion help must be given to him to rebuild the temple Ballukeswar at Bakhrabad. 19-1-09 Sd Udaya nath Das, Pleader

Hari nanda is well known to me. He wants to rebuild the temple of Ballukeswar Mahadev near his house. He deserves encouragement from the generous public. Cuttack 17-1-09 Sd. Gopal Ch. Roy Pleader
I agree

B. L. Bose Pleader 24-1-09

ଦୂର-ମୁଖ ।

ଜ୍ୟୋତିଷକୁ ଗୀତା ।

ଏହା ଜ୍ୟୋତିଷମାନଙ୍କର ପରମ ଅଦରଣୀୟ ଗ୍ରନ୍ଥ । ଏହାର ପରତପ୍ତ ଦେବା ବାହୁତ୍ୟ ମାତ୍ର । ମୂଲ୍ୟ ଅତି ସୁଲଭ ଟ ୦ ୯

(FOLK TALES OF ORISSA)

କଥାଲହରୀ ।

ବା

ଉତ୍କଳ ବଂଶରୀ ସଂଗ୍ରହ ।

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ଅନେକ ଦିନ ଦେଲ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଏବେ ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ ପୁସ୍ତକ ଦୋର ଏହି କଟକ ଟ୍ରିଟି-କୋମ୍ପାନୀ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟ ସରଳ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବକସ୍ତ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୯ ମାତ୍ର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ତ୍ତୁକ ପ୍ରକାଶେ

ଚିତ୍ରଦେବ ସଂସ୍କୃତି (ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ)

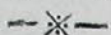
ଯଦି ପ୍ରକୃତ ଧର୍ମ ଇତିହାସ ବାସନା ଥାଏ, ଯଦି ସଂସାରରେ ମନୁଷ୍ୟବା ଲଭ କର ମୁକ୍ତ ହେବାର ଧ୍ୟାୟା ମନରେ ଚିନ୍ତାଥାଏ ଏବଂ ଯଦି ସର୍ବଜ୍ଞାନକ ଲଭ କର ପୃଥିବୀରେ ଗଣ୍ୟମାନ୍ୟ ଦୋର ଉତ୍ତପଦ ଲଭିବ ଇତ୍ୟା ଥାଏ ତେବେ ଦେବ ପାଠ କର । ଦେବ ପାଠରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଧିକାର ଅଛି ଏବଂ ଦେବହିଁ ବହିର ପ୍ରକାଶ । ଏଥିରେ ମୂଳ ଦେବ ମତ୍ତ ଏବଂ ସକଳ ସମ୍ପଦ ଯିବା ସହିତ ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରାମ୍ୟଦାତ ଦଥ ଯାଉଥିଲ ଏବଂ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଚିତ୍ରଦେବ ଟ୍ରିଟି-କୋମ୍ପାନୀର ପ୍ରକାଶନରେ ବକସ୍ତ ପୁସ୍ତକ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଏକଟଙ୍କା ଛଡ଼ା ମୋଟସରଳୁ ପଞ୍ଚନା ଜାତମାସୁର ଏତଥଣା ଲଭିବ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବିପ୍ଳବ ନବଗ୍ରନ୍ଥ ଉତ୍କଳବାସୁ ପୁଠ ।

ଗାଧୀୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପୁସ୍ତକ ଓ ଗୁଣବର୍ତ୍ତକ ମହୋଦୟ ସଦାକାର ବା ଦେବଦାସ ହିନ୍ଦୁ କାହିଁମାନଙ୍କ ପଠରେ ଏହି ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିବାର ସମୟ ସର ସର ମାତ୍ର ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ପୁସ୍ତକ ଉପାଧ୍ୟ ନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କର ସହ ବଡ଼ ବଡ଼ ଉତ୍କଳବାସୁ ଉତ୍କଳବାସୁ ବାସନ୍ତବାସୁ କଲେ କଲେ ଦେବଦାସ ପୁସ୍ତକ ଓ ବଳକର ଗର୍ଭର ପ୍ରକାଶନା ଏବଂ ପୁସ୍ତକ ବକି ଚୁପା । ଏହି ପୁସ୍ତକ ଦେବଦାସ କଲେ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ପରମାୟୁ ବକି ଚୁପା । ଏବଂ ଉତ୍କଳବାସୁ ଜାତ ମନର ପ୍ରସ୍ତୁତା ମସ୍ତିଷ୍କର ବଳକର ଚକ୍ରର ଗାଧୀ ଉପାଧ୍ୟାନ କଲେ, ପୁଠ ଗଣ୍ଡିର ବକି ଉତ୍କଳବାସୁ ଏହି ପୁସ୍ତକ ସମାଜ ମହୋଦୟ ଏବଂ ବହୁ ଅପରମ, ସହୃଦୟ, ଦୃଢ଼ତା, ଶ୍ରଦ୍ଧା ଥାଏ

ବର ତା ୧୭ ରବିରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଶ୍ରୀରାମ ପଠି ମ ଉପଲକ୍ଷରେ ଓ ବରମ୍ଭ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଶ୍ରେୟାଗପୁରରେ ଚତୁର୍ଥ ଉର୍ଦ୍ଧା ବର୍ଷା ଦୋରାଧୁଳ । ଅତୀତରେ ପୁରୀରାଜ, କଳାବଦ୍ଧର ଓ ସୁକୁସୁମଦେବରେ ବିଶେଷ ବର୍ଷା ଦେଇଥିଲ । ଶଙ୍ଖାର, ସଜପୁରୀ ମାନ୍ଦା ଉପକୂଳର ଉତ୍ତମଂଶରେ ଏ ସମସ୍ତପ୍ରକାର ବର ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ଦେଇଥିଲ । ଧୂଳରେ ସଦାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ୧୩ ଇଞ୍ଚ ଜଳ ବସିଥିଲା ।

ଏକ ସମ୍ଭାଷଣରେ ପ୍ରକାଶ ହେ ଦାଉଦଗରାପଠାରେ କୋଇଲୋରୁ ଅଧ୍ୟାପକ ଗୁଣ୍ଡୁଚୁକ୍ର ସାହେବ ବୋଧିଏ ବୃଦ୍ଧର ଦୁରଧରଣ ଯଦି ଯୋଗେ ଏକ ବୃଦ୍ଧର ଛାତ୍ର ଅବସାର କରାଅନ୍ତି । ଏହା ସୂର୍ଯ୍ୟଠାରୁ ଦୂରସହସ୍ର ଗୁଣ ଅଧିକ ବଳ ଏକ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୃଥିବୀଠାରୁ ଯେତେଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ତତ୍ତ ଅପେକ୍ଷା ଦୂରସହସ୍ର ଗୁଣ ଅଧିକ ଦୂରରେ ସ୍ୱୀର କରଣ ହୁଏ ଏଥିରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ବିକରଣ ପାଣ୍ଡା ଯାଇ ନାହିଁ ।

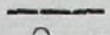
ଏ ବର୍ଷର ବାୟୁବାୟୁ ଘଟକାମାନ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କର ଉତ୍ତର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ପ୍ରକାଶ ପର ଦୂରତ ସହାନ୍ତ ହେଉଅଛି କି ତଳର ବର୍ଷର ବର୍ଷର ପରମାଣ ସାଧାରଣ ଦାଉଦାର ପରମାଣଠାରୁ ଅଧିକ ଦେବ । ଯେ ହେଲ ବର୍ଷରେ ଅଧିକ ବର୍ଷା ଦୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତର ସେଥି-ସଙ୍ଗେ ସମାଜ ଦୋଇଥିଲ । ମାତ୍ର ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଭାଗର ଅପେକ୍ଷା କୋଇଲୋର ବର୍ଷା ପ୍ରୋତ୍ତର ଅଧିକ ପ୍ରାତ ସୁଦୃଶ୍ୟ ବୃଦ୍ଧ ଅଧିକ ଅନୁକୂଳ ଦେବାର ଜଣାଯାଏ । ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏବର୍ଷ ପ୍ରଚୁର ବୃଦ୍ଧି ଦେବ । ଏହାର ସାଧାରଣକ ବିଷୟ ।

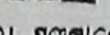
ପୁରୀରେ ନିର୍ମିତ ବୃଦ୍ଧର ବଦନାଳୟ କ୍ରମେ ବର ତା ୧୦ ରବି ଅଷ୍ଟମୀ ତାଳରେ ବୋମ୍ବ-ଇର ମାଲବର ଗବର୍ଣ୍ଣ ମହୋଦୟ କର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଇଥିଲ । ନବପୁର ମହୋଦୟ ଏକଦୂରରେ ଅପଣା ଦକ୍ଷିଣରେ ପ୍ରକାଶ କରେ ଯେ ଧନ ଏବ ଶାନ୍ତ ସମକାୟ ଶିକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀକ ଦେବା ପ୍ରୟୋଜନୀୟ । କଳ୍ପନ ଶିକ୍ଷାରେ ବିଶେଷ ଉନ୍ନତ ଦେଉ ନାହିଁ ଏବ ବିଷୟ-ଲୟ ଏ ବିଷୟର ବିଧି କରନ୍ତେ । ଏ ବିଷୟରେ ଦେଖିବୁ ଲୋକେ ପ୍ରଚୁର ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ ଉତ୍ତମ ପଳ ପଳନ ।

କଳ୍ପ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ମହୋଦୟ ତାଳରେକୃତ ସାହେବ ବୋଷଣା ଦେଇଅଛି କି ପ୍ରାଣାବଳାସ

ପରେ ପାଟନା, କଟକ, କୃଷ୍ଣନଗର ଏବ ହୁଗଲିର ସରକାରୀ କଲେଜ ସମୂହରେ ଉତ୍ତୀକ ଶ୍ରେଣୀ ପଢ଼ିବ । ଯେଉଁମାନେ ଏହି ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ିବା ସତ୍ୟେ ଏ ସମ୍ଭାଷଣେ ଅଧିକ ଉତ୍ତୀକା-ବାଦ ଉତ୍ତୀକ ସେମାନେ ସେହି ସବୁ କଲେଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତକଠାରେ ଅବେଦନ କରିବେ । ଏଠା ରେବନୁଆ କଲେଜର ଗ୍ରୀଷ୍ମ-କଳାଶ ଶେଷ ଦୋଇ ଗତ ବୃଧବାର କଲେଜ ପଢ଼ିଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ପଢ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ଶୀଘ୍ର ଅବେଦନ କରିବୁ ।

ମେଦନୀପୁରର ପ୍ରତିକ ସଫଳତା ମାମଲରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ଲୋକ ସଙ୍ଗେ ମେଦନୀ ବାଜବର ସମ୍ପାଦକ ଗତ ଅଗସ୍ତ ମସିହାରେ ଧର ଦୋଇ ନକୃତକ ଦାନକରେ ରହି ଶେଷରେ ଶଳସ ପାଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ଅବଶିଷ୍ଟ ଜ ୩ ଶ ଅସୀନା ବିରୁଦ୍ଧରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଗୁଲୁଥିବାରୁ ମେଦନୀପୁର ବାସିନ୍ଦର ମନ ଅଧିକ ଧର ନ ଥିଲା । ଦାଉଦୋର୍ଟର ଶେଷ ବିଧିରେ ସେମାନେ ମୁକ୍ତି ପାଇବାରେ ସମସ୍ତ ଚକ୍ରା ଦୂର ଦୋଇଥିଲ ଓ ସର୍ବଶେ ଅନନ୍ଦ କରନ୍ତୁଅଛୁ । ଯେ ଗତ ତା ୨୧ ରବିରେ ମେଦନୀ ବାଜବ ପୁନକାର ନାଦାରବାର ଅବସ୍ତ ଦୋଇଥିଲ ଓ ମହୋଦୟ-କର ଦର୍ଶନ ଯାଇ ଅନୁମୋଦେ ଅନନ୍ଦ କଲୁ । ମହୋଦୟା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଉତ୍ତରକର ଅତୀତ୍ୟ ନୟମରେ ଧର୍ମର ନୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଲ ଏଥିର ପାପର ଶସ୍ତ୍ରଦେଖିବାର ବାସନା ରହିଲା । ଭରଣା ହୁଅଇ ବାଦା ଶୀଘ୍ର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେବ ।

ଗତ ପ୍ରବେଶିତା ପରୀକ୍ଷାରେ ସେଇଁ ଶ୍ରେଣୀ ମାନେ ଦାଉ ଯାଉଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ପୁନକାର ଅଭାବୀ ଦସମ୍ଭାଷଣରେ ଅଭିଜନ୍ତୁ ପରୀକ୍ଷା ଦେବା ତାରଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଇଥିଲ । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଗଲେ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀକଠାରୁ ୪ ୧୯୯ ପିସ ନିଅଯିବ । କୃତକ ନୟମରେ ବିଶେଷ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକାରୁ ଏମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଧରେ ସୁଯୋଗ ଦେବା ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାସ୍ତବ୍ୟ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅତୀତର ଅନନ୍ଦ ପରୀକ୍ଷା ଗଲେବରେ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ ଦେବାର ଉଚ୍ଚାପନ କଲବତା ବିଷୟକାଳୟର ରେଡ଼ିଂର ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରକାର କରଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଏ ପରୀକ୍ଷା ଦେବେ ସେମାନେ ପାଠ୍ୟାଗର ସୁର ଦେବନ ଦେବେ ଓ ଟ ୧୫ ୯ ପିସ ଦେବେ ଏବ ସକ ୧୧୧୦ ସାଲର ପ୍ରବେଶିତା ପରୀକ୍ଷାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ଅସନ୍ତା ଅନୁଦାନ ମାତ୍ର ତା ୧୨ ରବି ରାଧରେ ଅବେଦନ କରିବାକୁ ଦେବ ।

ଖୁବ ଅଧିକ ଉତ୍ତୀକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଏହି-ଜଣ ମୁସଲମାନ ବି, ଏ, ଏବ ଏକଜଣ ମର-ହୁଆ ବି, ଏ, ଅନନ୍ଦରୁ ସତ୍ୟେ ଅବେଦନ କରିବାରେ ରେବନୁ କଲେଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠକ ସେମାନେ ପ୍ରାଣୀ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ଦେଲେଦେ ଓଡ଼ିଶା ନ ଥିବା ଦେବୁରେ ସେମାନଙ୍କର ଅବେଦନ ଅସ୍ୱୀକ୍ୟ କରଅଛନ୍ତି । ଏହିପର ଦୁଇଜଣ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ବିଜ୍ଞାନକର ଅବେଦନ ଅସ୍ୱୀକ୍ୟ କରିବାରେ ସେମାନେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଜ.ଇ.କେ.କୃଷକଦ୍ୱାରା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡରୁ ଅବେଦନ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ମୁସଲମାନ ଓ ମରହୁଆ ଶ୍ରେଣୀ-ବୁଦ୍ଧ ସେପର ଅବେଦନ କରଅଛନ୍ତି କି ଦାଉ ନ ପାଉଁ । ପଲର ଅନନ୍ଦରୁ ସମ୍ଭାଷଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅଦେବର କୁଖୁର୍ଷି କରବାଦ୍ୱାରା ଏହି କଲେଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠକ ଗଣ୍ଡଗୋଲ ଲବର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଭରଣା କରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅବେଦନମରେ ଅନୁମୋଦକର ମାତ୍ରମାତ୍ର କମି-ଶନର ସାହେବ ଯେଉଁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ବିଷୟ କରଅଛନ୍ତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ବାଦା ଅନୁମୋଦନ କର ଏହି ଗଣ୍ଡଗୋଲର ଶାନ୍ତି ବିଧାନ କରିବେ ।

NOTICE.

Is hereby given the following scholarships are vacant under the Board. The candidates are to apply to the Chairman of the Cuttack District Board before 25th July next in the form given below.

Mayo scholarships at Rs 10-each a month are available for the boys who after passing F. A. Examination wish to go up for the B. A. degree Examination.

2 Dhenkanal scholarships at Rs 7 and Rs 4 each a month.

1 Mourbhanj scholarship @ Rs 7-a month.

1 Talcher scholarship at Rs 7-a month.

The scholarships are available for the boys who after passing the Entrance Examination try to prosecute their studies for F. A. Examination.

All these scholarships are tenable for 2 years in the Ravenshaw College

Forms of application :

- 1 Name of candidate & his age
- 2 Name of his father and his occupation
- 3 Residence temporary or permanent
- 4 What Examination the candidate has passed and in what division whether in 1st chance or otherwise.
- 5 Name of school and class in which he is reading.
- 6 Certificate from respectable persons about the circumstances and character of the candidate.
- 7 Remarks giving other particulars which candidate may wish to give.

Cuttack District Boards } G. Ghoshdhary
Office }
The 21st June 1909 } Vice Chairman

ତତ୍ପର ମାସ ତା ୧୨ ମସିହାରେ ବଲରରେ ସିଦ୍ଧପର୍ବଣ ପଞ୍ଚମୀ ଶେଷର ଶିକ୍ଷତ ଉଦ୍ୟାତ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେକେଟର ଉତ୍ତମମାନ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଶ୍ରେଣୀ ଦେଉଥିଲେ । ଶ୍ରେଣୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହୋଦୟ ସିଦ୍ଧପର୍ବଣ ପଞ୍ଚମୀ-ତ୍ରୀଣି ହାତମ ମାନଙ୍କ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭରେ ଅଗ୍ରବ ମୁରୁର ଥିବା ଏବଂ ଇଂଲଣ୍ଡର ଯଶ ସେମାନଙ୍କ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗାନ୍ତରେ ଥିବାର ବହୁ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ଶୁଭକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ସେମାନେ ଅପଣାରୁ ପୁଅକ ରଖିବେ ନାହିଁ । ଲାଭକାରୀଙ୍କ ସହର ସୁଷ୍ରେ-ପୀୟମାନେ ନ ମିଳିଲେ ଅଗ୍ରବ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗ, ଘଟିବ । ନିବାସିତ ଲୋକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସେ ବହୁରେ ବ ସାଧାରଣ ଅବସ୍ଥାରେ ନିବାସତ ଦଣ୍ଡ ଦେଖୁ ଅଟେ ମାତ୍ର ସେ ଦାୟରେ ପଡ଼ି ତାହା କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ସତ ୧୯୦୮ ମସିହା ଉପ-ମ୍ଭର ମାସରେ ତାହା ନିବାସ ପ୍ରୟୋଗମୟ ହୋଇଥିଲା ସେ ସମୟରେ ସେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦି ମିତ୍ରୋ ନିବାସନ ଅନ୍ତର ଅଗ୍ରସ୍ତ ବୋଲି ତାହା ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକଙ୍କ ବରୁଣରେ ତଳାମ ନ ଥିଲେ ଅପଣା ପଦର ଅନୁପସ୍ତୁତ ହୋଇଅନ୍ତେ । ଦେବଳ ପୁଲଣ ତଥାରେ ନିର୍ଦ୍ଦି କର ନିଷ୍ଠ ଲୁଲି ନାହାନ୍ତି । ନିର୍ଦ୍ଦି ମିତ୍ରୋ, ବଳିକାର ଶ୍ରେଣି ଲଟ ଏବଂ ଲାଂ ସରୁର ସଦସ୍ୟମାନେ ପ୍ରତ୍ୟୋକଙ୍କ ବସ୍ତୁ ବଦଳି କରୁଥିଲେ ଅତି ବରୁଣକୁ ଅଣା ସିବା ଓ ନିବାସିତ ହେବା ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଚସମ୍ପଦ ହସ୍ତାନ୍ତର । ସେମାନଙ୍କ କଥା ଅନୁଦିନେ ବରୁଣ ଦେବ ଏବଂ ତେବେବେଲେ ତ୍ୟାୟ, ଦମ୍ଭ ଏବଂ ଦୁତ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚକାପରସୁଣ ଉଦରେ ତାଙ୍କର କଥା ବୁଝାସିବ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଶସ୍ତ୍ରମା-ତଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ହୃଦୟରେ ଦେଖିବ ସେ ବଦେବେ, କରନ୍ତି ।—ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେକେଟର ମହୋଦୟ ପଦୋଂ ଶସ୍ତ୍ରର ସ୍ତ୍ରୀ ଦେଖିବା ବଚସ ନୁହେ ବ ? ଉଦାରେତା ଶାସତରୁଣିକର ଏହା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେ ।

ଅନ୍ତ ଗ୍ରାହକର ବେଦର୍ତ୍ତୀ ବାବୁ ସୀତେକ-ତନ୍ତୁ ସୟ ପ୍ରଭୃତି ଦେନସପତ୍ନୀ ସଃ ତଃ ହାତମ ଏବଂ ଯୌତୁଦାସ ମୋକଦମାରେ ତାଙ୍କ-ବସ୍ତ୍ର ଓ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେଉଥିବାର ଶାନ୍ତମନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ । ଅସାମିମାନଙ୍କ ଅପିରରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ତତ୍ତ ସାଦେବ ତ୍ୟାୟ ବରୁଣ କର ମତ ସରୁଣାର ଅସାମିମାନଙ୍କୁ ମୁନି ପ୍ରବାନ ତର ଯେଉଁ ସୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଉକ୍ତ ମୋକଦମାର ବଦଳିତାସ ପୁଲଣ ସଦ୍ ମନସ୍ତେବକ ଦାର୍ଯ୍ୟକୁ ଶୁଦ୍ଧ ଲାଭେ ନିଜା ବରୁଅଛନ୍ତି । ମୋକଦମାର ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗ

ଯାହା ଜନ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେବ ତାହା ଏହି ଯେ ଜଣେ ବାଉରର ଦଲିଳା ପାଣିସିବାରୁ ମରଗଲ । ତାଙ୍କୁ ଯୋବାଦ-ବନୀରୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ମାତ୍ରଦେବୁ ଦଲିଳା ପାଣି ନାହିଁ । ଯେଉଁଦିନ ମାତ୍ର ଦେଲ ବହିର ବରୁଣ ଉତ୍ତରୁ ଲୋକଟା ମରଗଲ ଏବଂ ମାତ୍ର ଦେବାଦାର ଦଲିଳା ପାଣିଯାଉଥିଲେ ସେ ଲୋକଟା ମାତ୍ର ଦେବାର ଦୁରଦନପରେ ଉତ୍ତମାନର ବାଟ ବୁଲିଯାଉପାର ତ ଥାନ୍ତା ମଧ୍ୟ ଦଲିଳା ପାଣି ଯାଉଥିଲେ ଏବେଦିନ ବସିବା ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ସାମାଜ୍ୟ ଦୁରଦକ ଗୋଟା ବସା ଏବଂ ବଦାର ଦଣ୍ଡବସ୍ତ୍ର ଅନ୍ତର ୩୨୩ ଦସା କ ଝଟି ବରୁ ସାଧାରଣ ମାରପିଟର ଦସା ଶଟି ଥାନ୍ତା ମାତ୍ରପିଟର ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ନିବାନ୍ତ ଅବସାହଜନକ ଏବଂ ଅନ୍ତରାକର ସେଠା କରଣମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମନାକୁର ଓ ମାଲିମୋକ-ଦମା ଦୋଇଥିବାରୁ ଜଣେ ନାହୁଁର ମରସିବା ଯୋଗେ ସେମାନେ ପରସର୍ତ୍ତୀ ତର ମୋକଦମା ଅପତ ବଦଥିବାରୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଦେଖାଯାଏ । ମରଯାଉ-ଥିବା ବାଉର ଛକା ଅଦ୍ୟ ବାଉରକି ମଧ୍ୟ ମାତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ସେମାନେ ଦେହ ନାଲଣ ତ ତର ବୁଝିହୋଇ ରହିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେ ଏବଂ ପ୍ରେସି-ତେଖ ପ୍ରଭୃତ ସେ ସରମଣରେ ଯୋଗଦେଇ ମୋକଦମା ଅଗତ ତରବା ବସୟ ଦେଉଥିବାର ପ୍ରମାଣ ଅଛି । ସତ୍ତ୍ୱକଳନ ହାତମ ମାତ୍ରପିଟର ଉପରେ ଅଧିକ ନିର୍ଦ୍ଦି ନ କର ଅନସନା ବାଉ-ରକଠାରୁ ଅନୁମୁଳରେ ହାମ ନେଉଥିବା ବସୟ ପ୍ରତି ବସେଷ ଉତ୍ତେଜ କର ସତା ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଜଳସାଦେବକ ବରୁଣ ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କର ମନକୁ ବୋଧଅଛି ବୋଲିବା ବାକୁଲ୍ୟ । ମହେର ପୁଲଣ ନିକଟରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଥମ ଏକ୍ତଲର ଦେଉଥିଲା ବରୁଣ ସମୟରେ ତହିଁର ବସୟତ ବହୁଥିବା ପ୍ରତି ସାଦେବ ମହୋଦୟ ବସେଷ ତ ଟାଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏକଲ ମୋକଦମାରେ ଦେନସପତ୍ନୀର ହାତମକ ପର ବଦ୍ଧଲୋକଙ୍କ ସତା ଦେଇ ତେରଗାନାରୁ ପଠାଇଲେ ଏହା ଅମ୍ଭମାନେ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ । ଅନାଦ୍ୟ ଶ୍ରାଦ ପ୍ରାୟ ଦେନସପତ୍ନୀର ପୁଲଣ ମଧ୍ୟ ଦାୟାସିର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହନ୍ତି । ଅପାଦରୁ କର୍ତ୍ତୃପଣମାନେ ଏ ବସୟପ୍ରତି ଦୁଷ୍ଟି ଦେବେ ।

ଦେନ୍ଦ୍ରପତା ରଥଶାସା ।
ଅନ୍ତରା ବସକମାତ ଶ ବଳଦେବ ନାଉଙ୍କର ବୃତ୍ତିଭାଷା ସପାସମାରେଦେ ସୁସମାହତ ହୋଇ-ଯାଉଅଛି । ଯତ ପତକାର ଦେଖୋପ୍ରବ, ଉତ୍ତରାଶା ଓ ଶ୍ରୀପୁତ୍ରୀ ଏବଂ ସପକାରୁ

ଶ ନାଉଙ୍କର ମତ ବଡ଼ି ପଦସ୍ତ୍ରୀରେ ଅରମ୍ଭ ଦେଉଁ ପ୍ରାୟ ପ୍ରଦୟତ ବସି ହୋଇଗଲା । ଶ ପ୍ରଭୃତସ୍ତ୍ରୀ ଅପନ ଶତମମାନେ ଦେଲଜୀବାଦ୍ୟ ଓ ଶୋଳ ବରଗଲ ଅଧ ବାକିଦ୍ୱିବା ସଙ୍ଗେ ଦାଣ୍ଡର ଯାଣିସଦ ବେଢ଼ା ମଧ୍ୟକୁ ଧାବତ ଦେଲେ କମେ ବସ୍ତ୍ରମଧ୍ୟରେ ଏବେତୁର ଉକ୍ତ ବେଲ ସେ ବହୁଲୋତ ଶକ୍ତରୁ ବର୍ଣ୍ଣକ ପ୍ରଗଣାରେ ବହୁ-ଦାଣ୍ଡରେ ରହିବାରୁ ବାଧ୍ୟ ଦେଲେ । କମେ ବହୁ ଅଦନ ଓ ହୋଳାଦଳ ଯଥେ ଶକ୍ତ-ମାନେ ମନ୍ତ୍ରର ବଲରେ ପଦସ୍ତ୍ରୀକେ କର ବସି ଦସଦିତାନ୍ତେ ଶକ୍ତାଦସୟ ସୁସିଦ ରଥାପତରେ ବଜେ କଲେ । ତହିଁ ପରଦତ ଶୁଣିଲମାନ ଦେବାରେ ରଥପତା ଦେଖିବାକୁ ବସେଷ ଯାଣି ଅସିଥିଲେ ଅପରାଦ୍ୟ ବ ଝଟା ସମୟରେ ରଥ-ଟଣା ଅରମ୍ଭ ଦୋଇ ଏବଂ ସଦା ମଧ୍ୟରେ ବୃତ୍ତି-ମନ୍ତ୍ରର ଅନୁଦରେ ବହୁଲ । ପରଦତ ଅସ-ରାଦ୍ୟ ସମୟରେ ରଥ ଟଣା ହୋଇ ଅନୁଶଣ ମଧ୍ୟରେ ତଦତ୍ତା ଲାଭିଲପର ସାମାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅଣା ଦୁଷ୍ଟି ଯାଣି ମାନଙ୍କ ବଜେ ଲଗଣ ଚରଦେଲ ମଧ୍ୟ ଶୀତ ଶକ୍ତଗଲ ଓ ଶକ୍ତାଦମାନେ ପ୍ରାୟ ବସି ବ ୧୦ ଝଟା ବେଲେ ବୃତ୍ତିଭାସ-ପରେ ବଜେ କଲେ । ଅନାପମଣ୍ଡପରେ ଦର୍ଶନ କରବା ନମନ୍ତେ ନିତ୍ୟ ସଦସ୍ତ୍ରୀ ଯାଣି ଅଗମନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏବର୍ଷ ଝଟିଏ ପ୍ରସସମୟ ଥିବାରୁ ଯାଣି ସଦା ବୁ ବୁ ଅଧିକ ଦୋଇଥିଲା ଏବଂ ଦୋ-କାମ ପଶାଣ ଓ ଶକ୍ତା ଶକ୍ତିଅରମାନେ ଦେଖି ଦୁରପରଣା ଉତ୍ତାସ କର ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଦଲେନ ଶିକ୍ଷର ବ୍ୟାପାର ।
ଓଡ଼ିଶାର ଏତମାଣି ଦଲେନ ଏ ନଗରର ଦେବଦସା କଲେଜ ଅଟେ । ଏବେଦିନ ଏ ଦଲେନକୁ ଶସ ନିଅନ୍ତ ଥିଲା । ଏଥର ଦୁ-ଶବାଧତ ଶସ ପ୍ରଦେଶିତା ପାସ କରବାରେ ଦଲେନକୁ ଶସି ବଳପତ୍ତବାର ଜଣାଯାଏ । ଦେଶ ଦଲେନର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବା ପ୍ରିତିପିପଲ ମହାଶୟ ଦେ-ବଲ ୧ମ ଓ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ କରବା ଶସ-କର କଲେଜରେ ପ୍ରଦେଶ କରବାର ଅନେକତ ଗୁହଣ କରବାର ଜଣାଇ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏଥରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଶସ ଏଥର ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ୨୪ ଏବଂ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଏବଂ ୩ୟ ଶାସ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଗାନେ ୧ମପ୍ରେ ବରତ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀର ସପ୍ତ ଶସ ରହିଥିବେ ଏବଂ ତୁନ କୁରଶ୍ରେଣୀର ଶସ ବାଞ୍ଛ ଦେଲେ ଅକ୍ତର ଅଧିକ ଶସ ନିଗମ ଦେବେ । ଏଥର ବାହାଦ-ଶସ ଦେବେଦ ଅଛନ୍ତି । ସପ୍ତେ ସେ ତହେ-ତରେ ବରତ ଦେବେ ଏମନ୍ତ କଥା ନୁହେ

ସୁଦୂର ଅନ୍ତେ କରଇ ମୁଦ୍ୟବାଦ୍ ସମସ୍ତ ସମ-
 ବ୍ୟୟ ନ କର ଏହି ପ୍ରତିବାଦୀର ପୁସ୍ତକମଣ
 ଦେଇଅଛି ଓ ଦୋଷର ସମସ୍ତ ଏକ କୃଷକ
 ସମସ୍ତ ଦେଖ ସେନେ ବୁଝି ନ ଯାଇ ଦେବେ
 ଦୌଣ୍ଡି ଉପସ୍ଥଳ ମୌରକକଠାରୁ ବୁଝି
 ଦେଲେ ସେନେ ଅମ୍ଭର ଲେଖା ରଦ୍ଦ ଦେଇ-
 ଯାଇ ଦେବେ ବାଦପ୍ରବାଦ କର ଶାନ୍ତେ ରଦ୍ଦ
 ନାମା ଲେଖି ଉଲ୍ଲଭର ଦୌଣ୍ଡି ପ୍ରତିବାଦୀର
 ପ୍ରତାପ ଦରସ୍ୟ । ସେନେ ଶତଅଧିକ ଅମ୍ଭ କରୁ-
 କରେ ଦଲ୍ଲଭ ମନ୍ଦୁ ଲେଖି ଓ ଶାନ୍ତ ଦେବେ
 ଉଦ୍ଧୂ ତମା ପାଲପି ଗୁଣାରେ ଉପସ୍ଥଳ ଦଲ୍ଲଭ
 ସଦ୍ଦ ଲେଖି ଅମ୍ଭ ନକରୁ ଦେଲେ ଅନ୍ତେ
 ଶତଅ ଗୁଣାରେ କରଲମା କର ପ୍ରକାର ସମ୍ପା-
 ଦକର ନ କରୁ ଯୋଇ ଦେବୁ । ନ ୧ ଶ
 ମାସ ଦେବେ ଦୋକାକିକର ପ୍ରାଣକଣା କରନ୍ତେ
 କଦ୍ଦାମାକର କରୁକେ ଲେଖୁଅଛି । ଉକ୍ତ
 ମା ୧୫ ସ ମଧ୍ୟରେ ମୁଦ୍ରମାମାକରୁ ସେବେ
 ଗୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ କରଅଛି ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର
 ଯାଇବାର ଅପା କରୁ ।

ତା ୨୩୩୦୧ ମସିହା } ଅପରକର
 ହାଦେଦକାବା ନକର } ଦାତମ ସେଖା ଓ ଯାନ୍ତେ
 ବଚକ } ବୁଝା ସେଦାସକ ସମ୍ଭ

ଦୁଇପାଠି ।

୧ ବନ୍ଦୁ ଦୁଇକିକ ମଦାନ୍ତି	ଦେପସା	୩ =
୨ ଦସଦାସ ସାମନ୍ତା	ଦେପସା	୩ =
୩ ଶ୍ରୀକରଣ କରଣ	ଦେପସା	୩ =
ମନସି ସେତ କପାଳ ସାହି	ଦେପସା	୩ =
୪ ବନ୍ଦୁ ବାଲକା ଚୈତ୍ରପ	ଦୈବେହର	୩ =
୫ ସାହକରଣ ପାଳାସୁଦ	ଦୋଳାସୁଦ	୩ =
୬ କରମୋକର ପିଣ୍ଡା	କିମ୍ପର	୩ =
୭ କରମୋକର ହାସୁକ	କରମୋକର	୩ =
୮ ସୁକଦେବ ବୋଧ	ବାସୁଦେବଦେ	୩ =
୯ ସାମାନ୍ୟ ବିକ୍ର	ସଲ	୩ =
୧୦ ବାମକ ପାଳାସୁଦ	ସାଦବାଦ	୩ =
୧୧ ବା । ବା । ବଚକ		୩ =
୧୨ ବନ୍ଦୁ ସନକଗୋପ ପାମସୁଦ	କରକିଣ୍ଡା	୩ =
୧୩ ବୁଦ୍ଧାସ ଦାସ	କରମୋକ	୩ =
୧୪ ବେନାଥ ଦାସ	ଦେପସା	୩ =

୦ ୫୧୭ ମୂଲ ଉପାକାଣ୍ଡ
 ପତ ୧୯୦୧ ମସିହା

କରସୁବ ଦଲ୍ଲଭ ପ୍ରତିବାଦୀ । ସା । ଦୁଇପାଠି ।
 ସାହି । ଇ । ପୁରୁଷୋତ୍ତମପେଟ

ବାବା ଉପାକାର
 ଦତ୍ତମ

ଗଲ୍ଲଭ ଦେଖି ଶ୍ରୀ ସମ ଦାସ ଶାନ୍ତ । ମୁ ।
 । ସା । ପୁରଣସାପତ । ପ୍ର । ସାଉକର । ମୁ ।
 । କ । କଦେ ଆକା କରପ୍ରସିଦ୍ଧପୁର

ପ୍ରତିବାଦ
 ଉପରଲକ୍ଷିତ କମ୍ପର ଉପାକାର ମୋଦ-
 ଦମାର କରକଣି ଓଦେର ସାଉଣା ଟ ୮୨୧୮

ଅଦସ୍ତ ସତାପେ ଚକ୍ର । ମୁ । ପ୍ରଥମ ଦେପସକ
 ଅଦାଲତରେ ସନ ୧୯୦୧ ମସିହା କୁଲମମାସ
 ତା ୧୫ ଉପେ କରା ଗ ୧୨ ଓ । ସମସ୍ତରେ
 ଉପରେକ୍ତ ପ୍ରତିବାଦୀ ଦେଶଦାକ ଲେଖକମର
 ଉଲ୍ଲଭିତ ସମ୍ପର୍କମାତ କଲମ ଦେବ ।

୧ ଚକ୍ରକର ଓ ଯୋଗ୍ୟ କ୍ଷେପତ ଆଦା
 କରପ୍ରସିଦ୍ଧପୁର । ପ୍ର । ସାଉକର । ବା । ସାଉ-
 କର ନ ୨୮୧୭ ମୂଲ କରୁକ । ମୌ । ପୁରଣ
 ରକବାରେ ସୁଦା ଲେଖକ ବାସ୍ୟାପ୍ତି ନିସି
 ପ୍ରତିବାଦ୍ ରସୁଣା ଏ—୨୮ କମିତ ବହିର
 କମା ଟ ୦ ୪ ଅଟେ ଉକ୍ତ କମିତସେ ବଦୋ-
 ବସ୍ତୁ ଦାମଜାକରେ ପ୍ରତିବାଦନାର ମୌରସ
 ବସୋର ଦାସର ଦାମ ଦରକ ଅଛୁ ଉକ୍ତ
 କମିତେ ପ୍ରତିବାଦନା ମାଲକ ଓ ଦଶଲକାର
 ଅଛୁ ଉକ୍ତ କମି ଏ ମୋଦକମାରେ କଲମ
 ଦେବ ବହିର ଅନୁମାଳକ ମୁଦ୍ୟ ଟ ୧୦ କା ।

୨ । କ । କଦେ ଓ ଯୋଗ୍ୟ କ୍ଷେପତ ଆଦା
 କରପ୍ରସିଦ୍ଧପୁର । ପ୍ର । ସାଉକର । ବା । ସାଉ-
 କର ନ ୨୮୧୭ ମୂଲ କରୁକ । ମୌ । ପୁରଣ
 ରକବାରେ ସୁଦା ପଛ ପ୍ରତିବାଦ୍ ରସୁଣା
 ଏ—୩୯ ଉପମିତ କମି ବ ବହିର କମା
 ଟ ୨ କା ଅଟେ ଉକ୍ତ କମିତସେ ବଦୋବସ୍ତୁ
 ଦାମଜାକରେ ପ୍ରତିବାଦନାର ମୌରସ ବସୋର
 ଦାସର ଦାମ ଦରକ ଅଛୁ ଉକ୍ତ କମିତେ ପ୍ରତି-
 ବାଦନା ମାଲକ ଓ ଦଶଲକାର ଅଛୁ ଉକ୍ତ
 କମି ଏ ମୋଦକମାରେ କଲମ ଦେବ ବହିର
 ମୁଦ୍ୟ ଟ ୩ ୧ କା ।

୩ । କ । କଚକ । ପ୍ର । ସାଉକର । ମୌ । ପୁରଣ
 ୦ ୧୮୦୧ ମୂଲ ଉପସର ଓ କ ୨୫୧୭ ମୂଲ
 କରକର । ବା । ଦୁଇୋକ୍ତ ଲେଖକ ବାଦେଇ
 ଏ—୧୫ କମି ବହି ପରେ ବଦୋବସ୍ତୁ ଦାମ-
 ଜାକରେ ପ୍ରତିବାଦନାର ମୌରସ ବସୋରଦାସ
 ଦାମ ଦରକ ଅଛୁ ଉକ୍ତ କମିତେ ପ୍ରତିବାଦନା
 ମକଲୁରସୁ ମାଲକଦେଶ ଦଶଲକାର ଅଛୁ ଉକ୍ତ
 କମି ଏ ମୋଦକମାରେ କଲମ ଦେବ ବହିର
 ଅନୁମାଳକ ମୁଦ୍ୟ ଟ ୧୦ କା ।

୪ । କ । କଦେ । ପ୍ର । ସାଉକର । ମୌ ।
 ପୁରଣରକବାରେ ସୁଦା ବାଦେଇ । ବା । ପ୍ରତି-
 ବାଦ୍ ରସୁଣା ଏ—୫୫ କମିମିତ କମି ବ
 ବହିର କମା ଟ ୧୮ ଉକ୍ତ କମିତସେ ବଦୋ-
 ବସ୍ତୁ ଦାମଜାକରେ ପ୍ରତିବାଦନାର ମୌରସ
 ବସୋର ଦାସର ଦାମ ଦରକ ଅଛୁ ଉକ୍ତ
 କମିତେ ପ୍ରତିବାଦନା ପ୍ରତିବାଦ୍ ରସୁଣାଦେ
 ମାଲକ ଓ ଦଶଲକାର ଅଛୁ ଉକ୍ତ କମି ଏ
 ମୋଦକମାରେ କଲମ ଦେବ ଅନୁମାଳକ ମୁଦ୍ୟ
 ଟ ୧୦ କା ।
 ୫ । କ । କଚକ ପୁରଣକ୍ଷେପତ କରପ୍ରସିଦ୍ଧପୁର
 । ପ୍ର । ସାଉକର ନ ୨୮୧୭ ମୂଲ କରୁକ । ମୌ ।

ବୁଦ୍ଧପୁର ରକବାରେ ସୁଦା କମିତ ବାସ୍ୟାପି
 ପ୍ରତିବାଦ୍ ଏ— ୨୭ ଉପେକିତ କମି ବ ବହିର
 କମା ଟ ୦ ୪ ୫ ଅଟେ ଉକ୍ତ କମିତସେ ପ୍ରତି-
 ବାଦନାର ମୌରସ ବସୋର ଦାସର ଦାମ
 ବଦୋବସ୍ତୁ ଦାମଜାକରେ ଦରକ ଅଛୁ ଉକ୍ତ କମି-
 ତେ ପ୍ରତିବାଦନା ମାଲକ ଓ ଦଶଲକାର ଅଛୁ
 ବାବା ଏ ମୋଦକମାରେ କଲମ ଦେବ ବହିର
 ଅନୁମାଳକ ମୁଦ୍ୟ ଟ ୨୫ କା ।

୬ । କଲ କଚକ ପୁରଣ କ୍ଷେପତ କରପ୍ରସିଦ୍ଧ-
 ପୁର । ପ୍ର । ସାଉକର ନ ୨୮୧୭ ମୂଲ କରୁକ
 । ମୌ । ବାସନର ଲେଖକ ବାସ୍ୟାପ୍ତି ଅଧା
 କମା ପ୍ରତିବାଦ୍ ଏ ୦ — ୫୦ କମିମିତକୁ
 କମା ଟ ୦ ୪ ଉକ୍ତ କମିତସେ ପ୍ରତିବାଦନାର
 ମୌରସ ବସୋର ଦାସର ଦାମ ବଦୋବସ୍ତୁ
 ଦାମଜାକରେ ଦରକଦୋରଅଛୁ ଉକ୍ତ କମିତେ
 ପ୍ରତିବାଦନା ମକଲୁରସୁ ମାଲକ ଓ ଦଶଲକାର
 ଅଛୁ ବାବା ଏ ମୋଦକମାରେ କଲମ ଦେବ
 ବହିର ଅନୁମାଳକ ମୁଦ୍ୟ ଟ ୨୫ କା ସତେ ।

୭ । କଲ କଚକ ଓ ପୁରଣ କ୍ଷେପତ କରପ୍ର-
 ସିଦ୍ଧପୁର । ପ୍ର । ସାଉକର ନ ୨୮୧୭ ମୂଲ
 କରୁକ । ମୌ । ବାସନର ରକବାରେ ସୁଦା
 ଲେଖକ ବାସ୍ୟାପ୍ତି ଅଧା କମା ପ୍ରତିବାଦ୍
 ଏ ୦ — ୨୯ ଉପମିତ ବ ବହିର କମା
 ଟ ୦ । ଅଟେ ଉକ୍ତ କମିତସେ ପ୍ରତିବାଦନାର
 ମୌରସ ବସୋର ଦାସ ଓଦେରଦାମ ଦାମ
 ବଦୋବସ୍ତୁ ଦାମଜାକରେ ଦରକ ଅଛୁ ଉକ୍ତ
 ଗୋରପସୁ କମିତେ ପ୍ରତିବାଦନାକର ସର
 କଦାଲମକର ସହକ ଉକ୍ତମାଲକେ ମଲକ ଓ
 ଦଶଲକାର ଅଛୁ ବହି ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତିବାଦନାର
 ମୌରସ । ତ । ଟ ୦ ୪ ଉ ଏ ୦ — ୧୫
 କମି ବ ବହିର କମା ଦସୋଟ । ମୁ । ୩ ୦ ୪
 ଅଟେ ଉକ୍ତ କମି ଏ ମୋଦକମାରେ କଲମ
 ଦେବ ବହିର ଅନୁମାଳକ ମୁଦ୍ୟ ଟ ୫ ୧ କା
 ଅଟେ ।

୮ । କଲ କଚକ ପୁରଣ କ୍ଷେପତ କରପ୍ରସିଦ୍ଧ-
 ପୁର । ପ୍ର । ସାଉକର । ମୌ । ବାସନର
 ରକବାରେ ସୁଦା ନ ୧୭୧୫ ମୂଲ ଉ ଓ
 ନ ୨୧୫୫ ମୂଲ କରକର ବାବୁ ଦୁଇୋକ୍ତ
 । ଇ । ବାଦେଇ ଏ ୦ — ୨୮ ଓ ଉକ୍ତ
 କମିତସେ ବଦୋବସ୍ତୁ ଦାମଜାକରେ ପ୍ରତିବା
 ଦାସର ମୌରସ ବସୋର ଦାସ ଦାମ ସୋର-
 ବାସ ଉପେକେ ଦରକ ଅଛୁ ଉକ୍ତ କମିତେ
 ପ୍ରତିବାଦନା ମାଲକ ଓ ଦଶଲକାର ଅଛୁ ବାବା ଏ
 ମୋଦକମାରେ କଲମ ଦେବ ଅନୁମାଳକ
 ମୁଦ୍ୟ ଟ ୧୫ କା ।

NOTICE.

Is hereby given the following scholarships are vacant under the Board. The candidates are to apply to the Chairman of the Cuttack District Board before 25th July next in the form given below.

Mayo scholarships at Rs 10 each a month are available for the boys who after passing F. A. Examination wish to go up for the B. A. degree Examination.

2 Dhenkanal scholarships at Rs 7 and Rs 4 each a month,

1 Mourbhanj scholarship @ Rs 7 a month.

1 Talcher scholarship at Rs 7 a month.

The scholarships are available for the boys who after passing the Entrance Examination try to prosecute their studies for F. A. Examination.

All these scholarships are tenable for 2 years in the Ravenshaw College

Forms of application

- 1 Name of candidate & his age
2 Name of his father and his occupation
3 Residence temporary or permanent

4 What Examination the candidate has passed and in what division whether in 1st chance or otherwise.

5 Name of school and class in which he is reading.

6 Certificate from respectable persons about the circumstances and character of the candidate.

7 Remarks giving other particulars which candidate may wish to give.

Cuttack District Board } G. Shouhory
Office } Vice Chairman
The 21st June 1909

NOTICE

Wanted an F. A. with experience in teaching for the post of the fourth master of the Dhenkanal H. E. school on a salary of Rs. 30 per mensem on probation for six months. The appointment is likely to be made permanent. The selected candidate will have to join at once.

Applications with testimonials should reach the undersigned on or before the 15th July next.

Office Dhenkanal } Anukul Chandra Ghose
H. E. School } Secretary to the
23.6.1909 } Managing Committee.

ବୋର୍ଡ଼ର ।

ସେଣ ଅବଦୂର ମନଦ୍ । ସା । ବଲୁକାକର
ସଦର ବଦେ

ଏହି କି ସେ ଅମ୍ଭେ ଏସ୍ପେକ୍ଟେ ଜିଦାଣ୍ଡ
ଅଦି କାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଃସାଧ୍ୟା କରୁନା ସମାଜେ
କେତେକ ଲୋକଙ୍କ ନାମରେ ଅନୁରୋଧପତ୍ର
... ଲେକ ଅମ୍ଭସହଚ ମନ ଅରତଣ ଓ ମସ୍ତୁ
କେତାଲ ଲାକରୁ ଏକପ୍ରକାର ସମାଜପତ୍ର କାଳପ-

କଟକ } ସେଣ ଅବଦୂର
ବାଲୁକାକର } ସଦର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସୁଦେଶୀ ଏସ୍ପେକ୍ଟେକ୍ଟ ଅଣ୍ଡ ଡିପାଟମେଣ୍ଟ ଦୋ
ଲିମିଟେଡ୍ ଦେ: ଅଃ ବାଲକାଟି ପୁଷ୍ପ ଜଳ ।
ଉତ୍କଳ ଦୋକ୍ଷାମା ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ପ୍ରାଥମିକ
କରଦାୟ ସ୍ତରରୁରୁପେ କାର୍ଯ୍ୟମଳ ଚଳ ଅଧି
ଥିଲ ମାତ୍ର ଦୁଇଟି ଯୋଗୁଁ କରମସ ବକା ନଦୀକ
ଦେବାରୁ ଦୋକ୍ଷାମାର କାର୍ଯ୍ୟ ୧୯୦୯ ସମ୍ପର୍କର
ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧ ରୁଜା ଠାରୁ ବକ କରଦାୟ
ଲକରର ମଝିଙ୍ଗା କୋର ଲିକ୍ଷାକେତେର ଜଗ-
ନକ୍ଷୁ ନାସ୍ତକ କିମ୍ପୁକ୍ତ ଦୋରଥିବେ । ବାକ୍ସର
ମୁକ୍ତ ଦେଇ ଶିକାରୁ ତା ୨୫/୬/୦୯ ରେ ଗଣ୍ଡା
ଜିଲ ମହାପୁର ନଦୀସୀ ଏସ ସଦାଗଢ଼ ପଞ୍ଚମ
ମହାପୁରକୁ ଲିକ୍ଷାକେତେର ସଦରେ କିମ୍ପୁକ୍ତ କର
ବାକ୍ ଜମାରେ ସମସ୍ତ ନିକଳ ସମ୍ପଦ ଚଳକର
ସହକ ଦର୍ଶିତ୍ ଅର୍ଥନ କଲୁ । ଏହା ସମସ୍ତକ
ଅନଗର ନିମନ୍ତେ କୋଟିସ ଦେଲୁ । ସେହିପା-
ନକର ଅପର ଆସ ଉକ୍ତ ଲିକ୍ଷାକେତେରକ୍
ଜିଣାଉକେ ।
25-6-09 Raghunath Patnaik

ନୂତନ-ମୁଦ୍ରା ।

ଜ୍ୟୋତିଷ୍ଣକ୍ତ ବାପା ।
ଏହା ଜ୍ୟୋତିଷ୍ଣକ୍ତର ପରମ ଅଦରଣୀୟ
ପତ୍ର । ଏହାର ପରତପ୍ତ ଦେବା ବାହୁଲ୍ୟ
ମାତ୍ର । ନବକ ପ୍ରକାଶନା ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦୋକାକରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଅତି ସୁଉଦ ୫୦/୯

କଲ ଦାପିକା ।

ଗତ ତା ୨୫ ରୁଜାରେ ସେଣ ଦେବା ସପ୍ତା-
ଦରେ ସଞ୍ଚାରର ଦୃଶ୍ୟ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରବଣେ ଏକ
ବରମାରେ ଅଧିକ ବର୍ଷା ଦେଉଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରାନ୍ତରେ ସାମାନ୍ୟ ଥିଲା । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବଶେଷ ଅ-
ଶ୍ରାବ ଦୌଣସି ଠାରେ ବଢ଼ି କାହିଁ ।

ଗତ ତା ୧୯ ରୁଜାରେ ସେଣ ଦୋରଥିବା
ସପ୍ତାହରେ ହୁଏ ବଙ୍ଗା ବଙ୍ଗ ୩୭୦୭୭ ଯୁକ୍ତ
ପ୍ରଦେଶ ୨୪୯୩୫ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ୮୭ ଏକ ବମ୍ବେ
୮୧୯ ଗାଏ ୨୫୦୯୯ ଜଣ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାନ୍ୟ
ପାଉଥିଲେ ହୁଏ ସପ୍ତାହର ଅକ୍ତୃତୃତୃଥୁଲ
ଏହା ବଙ୍ଗରେ ଦୂର୍ବ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେ-
ଶରେ ହାସ ହୋଇଥିଲା ।

ଗତ ତା ୧୯ ରୁଜାରେ ସେଣଦେବା ସପ୍ତା-
ଦରେ ଶ୍ରବଣରେ ପେଲେନ ଶ୍ରେଣରେ ୨୨୭
ମୁକ୍ତ ଦୋରଥିଲ ସେ ବଞ୍ଚି ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଚାବରେ
୨୧୭ ଶ୍ରବଣବାଦାରେ ୧୦୧ ବମ୍ବେରେ ୮୭
ବଙ୍ଗରେ ୨୧ ଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ୫୦ ମାଦାକରେ
୪୭ ବରମାରେ ୭୮ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ତତ୍ତ୍ୱ ଉଣ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ବଢ଼ିଥିଲା । ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହର
ମୁକ୍ତ ୧୦୭ ଥିଲା ।

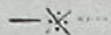
ପୁଣ୍ୟ ମିତ୍ତନିପିପାଳିତ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅର୍ମ୍ଭକ୍ତ
ସପ୍ତାହ ସନ ୧୮୮୩ ଶକର ସରଦାଶ୍ୱ ଦୋକ୍ଷ-
ବାମରେ ସେହି ମିତ୍ତନିପିପାଳିତକୁ ଅନୁର ରଖା-
ସ୍ଥାପିଥିଲା । ଅମିତ୍ତା ସିଦ୍ଧି ୧୯୧୫ ସିଦ୍ଧି ଅଗ୍ରେଲିଃ
ମାସ ଅରମ୍ଭରୁ ସେହି ସଞ୍ଚର ଉକ୍ତ ମିତ୍ତନିପି
ପାଳିତରେ ଯୋଗ ଦେବାକ ମାତାବର ବକ୍ଷେ-
ର ବଞ୍ଚାପନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍ତମ ଜିଲାର ସନ ୧୯୦୯ ପାଲର
ଅପ୍ରେଲ ମାସର କର ମୁକ୍ତର ବାଲକା ଯଥା:-

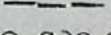
Table with 3 columns: Name, Amount 1, Amount 2. Rows include ଜଣକ, ବାଲେଶ୍ୱର, ପୁଷ୍ପ, ସମ୍ବଲପୁର.

ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ସେ ଉତ୍ତରଭାଗର ଜଳ
ସମୃଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ କେବଳେ କରଠାରୁ
ମୁକ୍ତ ଅଧିକ ଥିଲା । ଅକ୍ଷୟଲରେ ଜଳ ସୁଖ
ରେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତମାଏ କାହିଁ । କେବଳ ପୁଷ୍ପରେ
ଓଡ଼ିଶା ଚଳୁ ଅଧିକ ଥିଲା ।

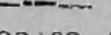
ଗରୁଡ଼ମେଧ ଅଦେଶ ଅଦୃଷ୍ଟରେ ଚନ୍ଦ୍ର
ମାସ ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ଅଥବା ଚନ୍ଦ୍ର ଉତ୍ତର
ସେତେ ଶୀଘ୍ର ବଳୋତ୍ତମ ହୋଇ ପାରେ
ପାଠା ଅଠଚ ଚଳେଇ ପିଠିବ । ୧, ଏଲ,
ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରତି ବେତନ ୧୨ କୋ ଓ ଉତ୍ତ-
ଲତ ଶ୍ରେଣୀର ବେତନ ୧୫ କୋ ହେବ ।
ଇଲେଟ ଟିପିକାର ଠିକ ଦିନ ଏଥି ଉତ୍ତର
ପ୍ରକାଶ ହେବ ।

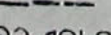
ସମ୍ବଲପୁରରୁ ମେଘମୁସରକୁ ସତ୍ତକ ନିର୍ମାଣ
ହେବ । ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଥମେ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ
ସରକାର ବ୍ୟୟରେ ୧୨୭୮ ଏକକ ଜମି ସମ୍ବଲ-
ପୁର ଜିଲ୍ଲା ଓ ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ଧନପୁର ଓ ପୁଟିନଦ
ମୌଜାଦ୍ୱୟରେ ଶରଦ ଦେବୀର ବିଜ୍ଞାପନ କଲ-
ଦବା ଗଜେଟରେ ବାଦୀ ଅଛି ଯାହାଙ୍କର
ପ୍ରତ୍ୟେକକ. ହସ୍ତ ଯତ୍ନ ବନଜଣ ସାଲପୁର ରେ-
ପୁଟି ନିମିତ୍ତରେ ସାହେବଙ୍କ କରେକ୍ଟରେ ଦୁଇ
ପାତରେ ।

ଅନ୍ୟତ୍ର ଦୁଃଖର ସହିତ ଜଗାନ୍ତୁଅଛୁ ଯେ
ପାତ୍ରକ ଦେବା ଦେଖୁ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଗୁଣକଳ ସାହେବ
ଗୁଣକମ୍ପ ନିମ୍ନ ବ୍ୟବହାର ପଦରେ ଚନ୍ଦ୍ରପୁ-
ଦେଠଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମାୟାର ଅପ ଚଳିବାକ୍ଷ ସେ
ସଦରେ ନିୟମ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗୁଣକଳ
ସାହେବ ଅନ୍ୟତ୍ର ନିମ୍ନ ବ୍ୟୟ ଓ ନିଦାରଣ
ସହିତ ନିମ୍ନ ମେଜେଟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କର
ଗୁଣକରାସକର ବଜ୍ର ପିଠିପାତ୍ର ହୋଇଥିଲେ
ଏବଂ ଚକ୍ରାଳଠାରେ ଅନେକ ଆଶା ଥିଲା ।
ସମ୍ଭବ ବାଦକ୍ ଅଗ୍ରେଣ୍ୟ ଓ ଗର୍ଭାୟୁ ପ୍ରକାଶ
କରନ୍ତୁ ।

ପୁଣ୍ୟ ଚକ୍ରଗର୍ଭ ନିକଟରେ ଜଣେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ
ଗୋଟିଏ ଗୁମ୍ଫାରେ ବାସ କରୁଥିଲ । ଅନୁକଳ-
କରେ ସେ ବହୁ ଜମି ଶିଳା ସକାଶେ କଥା-
ବାଣ୍ଟି ବିଭବାରୁ ବାଦାଠାରେ ଟଙ୍କା ଥିବାର
ଜାଣି ବେତେନଲେଟ ସେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀଙ୍କି ଗୁମ୍ଫାରୁ
ସଦାକୁ ଡାକଦେଇ ମାରପକାଇଲେ । ସନ୍ନ୍ୟାସୀର
ଶିଷ୍ୟ ୨୫ ମାତ୍ର ଆଦାରରେ ଦମପକାଇଲେ
ପଡ଼ିଅଛି । ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ହୋଇ ସମ୍ଭାରର ସମସ୍ତ
ବ୍ୟାଗ ଲେପରେ ପୁଣି ବସପୁରେ ପ୍ରମତ୍ତଦେରେ
ଏହିପ୍ର ସନ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭା ଏବଂ ସୁଖରେ
ଗର୍ଭର ପ୍ରଭୁତ ଦୁଃଖାନ୍ତମାନ ବ୍ୟୟମାନ ।

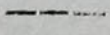

ଗର ସନନାରବଦ ଏଠା ଜଳ ସାହେବଙ୍କ
ଇକଲମରେ କଲିକତାରୁ ବାରିପୁର ଓ ଓଲାଇ
ଅସି ଏକ ଦେବାନୀ ଅପଲ ମୋକଦମା ସକାଳ-
ଜନାବ କରୁଥିଲେ । ଚାକା ଦେଖିବା ସକାଶେ
ଏବେଲେଟ ରାତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ସେ ଅଦାଲତ

କରେକ୍ଟରେ ଗୁଣକମ ଯାଶା ଲଗଥିଲ ଏବଂ
ଅଧିକ ଲେକନହଲରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଅପ-
ମୁକ ଦେବାରୁ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି
କିବାଟ ବନ କରଦେବାକୁ ବାଧା ହୋଇଥିଲେ ।
ପ୍ରଥମ କରେକ୍ଟରୁ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ସମସ୍ତଦିନ
ହେଲେ ସବାଇ ଜବାବରେ କଠିଗଲ ଏବଂ ହେଲେ
ଦିନ ସେମାନେ ଗହ ରେଲଗାତରେ ଏଠାରୁ
ଦିବାସ୍ ହୋଇଗଲେ । ଯାହାଙ୍କର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ
ଦେଲ ସେମାନେ ମେମନ୍ତ ବ୍ୟୟଶୀଳତାର
ପରିଚୟ ଦେଲେ ଏଠାଲେକେ ୧୫ ବେମନ୍ତ
କିବାଟକାରେ ଦାଉହୋଟର ଓଲାଇ ବାରିପୁ-
ରଙ୍କ ବନ୍ଧୁତା ଶୁଣି ଧନ୍ୟ ହେଲେ ।

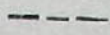

ଦଲିକତାରେ ଏକ ମୁସଲମାନ ମସଜିଦ୍
ନିକଟରେ କେରେଗୁଡ଼ିଏ ମାରବାଡ଼ିକ ଘର ଅଛି ।
ମାରବାଡ଼ିମାନଙ୍କର ଦ୍ୱାରଦାନ ଗମାନକ ପାଶ୍ଚେ
ଏକ ଠାକୁର ରଖି ଗଣମତ ଘଣ୍ଟା ଇତ୍ୟାଦିର
ବାଦ୍ୟ କର ପୂଜା ହରେ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ମୁସଲ-
ମାନମାନଙ୍କର ନିମାଳ ପଢ଼ିବାରେ ବ୍ୟାଦୀତ
ହେବାରୁ ଏକ ଗୋକୁମ୍ଭୁଣ୍ଡ ଅଣି ଗମାନକର
ଠାକୁରଘର ସାକ୍ଷରେ ରଖି ଦେଲେ । ଏଣ
ଉତ୍ତର ସମ୍ଭରୁ ଶାନ୍ତିରାଜ ଅଣକାରେ ଗୌଜ-
ଦାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷ ଅରଦର ୧୮୧୭ ର ମତେ
ମୋକଦମା ଦାଏର ହୋଇଅଛି । ଏଥିର ବିଶ୍ୱର
ଶେଷ ଦୋହଣ ଗମାନକ ଅପଣା ଠାକୁରଙ୍କର
ରଥସାଥୀ କରଣା କାରଣ ପୁଲଣରେ ଅନୁମତ
ପ୍ରାର୍ଥନା କଲ ମାତ୍ର ଦକ୍ଷାବଜ୍ରାମା ଅଣକାରେ
ଚାକା ଅଗ୍ରାଦ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ସବାଧର୍ମ ଶତ
ଉପଧର୍ମରେ ମାତ୍ରଲେ ଏହିପରି ବିଶ୍ୱତମାନ
ଅକାର୍ଯ୍ୟ ।

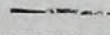

ଏ ଜିଲ୍ଲା କଳକପୁରର ଅଧିକ୍ତ ଗୋପାଳାଥ
ମହାନ୍ତି ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ ଝଙ୍କଡ଼ର ବିଶ୍ୱାଚ
ଶ୍ରୀ ଶାରଦାଦେବୀ ମନରର କାର୍ଯ୍ୟ ପରଲୁକ
କଠିଟିର ଦୁଇଜଣ ଦୂର ମେମ୍ବର ନିୟମ୍ତ ଦେବା-
ଦାରଣ ଚଳିତ ଜୁଲାଇ ମାସ ଚା ୧ ରାଜ ଧାର୍ଯ୍ୟ
କର ଶ୍ରୀୟକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଜଳସାହେବ ବିଜ୍ଞାପନ
ପ୍ରକ୍ଷର ମରଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତର ଶ୍ରୀୟକ୍ତ ବାବୁ
ନଜିରଗ ଚନ୍ଦ୍ରୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ସଭାପତିତ୍ୱରେ
ଦେବଙ୍କ ମନରରେ ଉକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ
ହେବ । କେଉଁମାନେ ମେମ୍ବର ହେବାର
ପ୍ରାର୍ଥନା କଲଅଛନ୍ତି ଓ ସରପଞ୍ଚକ୍ତ କ ଅଧିକାରି
ଦିଆ ଯାଇଅଛି ପଦପ୍ରେକ୍ତ ଲେଖି ଦାହନ୍ତି ।
ସେ କେବଳ ମନରର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ଶୋ-
ମୋସ୍ ଅବଶ୍ୟା ଲେଖି ଏଣିକ ୨୦୩୦ କା ବେ-
ଚକର ଜଣେ ଶିକ୍ଷିତ ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମାକେ-
କର ନିୟମ୍ତ କରବାର ସମ୍ଭରଣ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଭରଣା କରୁଁ ସେବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ-
ଦ୍ୱାରା ନୂତନ ଦୃଷ୍ଟି ଗଠନ ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ
ନିର୍ବାହର ଉଚିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବେ ଓ ଅଧି
ଦେଖି ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ବେତନରେ ମାତେକର
ରଖିବେ ।

ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରଦେଶରେ ମୁସ୍ତାଜାନ ଏବଂ ଅତ୍ତ ଜଣା
ପଠାଣ ବାରହମାସୁର ମହକୁମାର ଜଣେ ଲତ୍ତ-
ଗେପୀପୁ ଓଲରସିଅର ରେବାତ ମାହେବକ
ହରା! ହରଣା ଅପରାଧରେ ଦରୁଣ ଅଦାଲତର
କମ୍ପରରେ ପ୍ରାଣପତ୍ର ପାଇଥିଲେ । ବରମାର
ପ୍ରଧାନ ଅଦାଲତରେ ଅପିଲ ନୁଅନ୍ତେ ପ୍ରଧାନ
ବିଶ୍ୱରପତି ସର ଶୁରଲସପକ୍ତ ସାହେବ ଆସାଦି-
ମାନଙ୍କୁ ଶଲପ ହେଉ ଗପୁରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ
ଲକ୍ଷ ଦେଖିବା ଗଠିତ ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତରା ଅଗେ
ଏବଂ ଦିଅନ୍ତା ସାକ୍ଷ୍ୟଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥନ ହୋଇଅଛି ।
ସେବେ ମୋକଦମାର ଉଚିତ ବଦନ୍ତ ହୋଇ-
ଥାନ୍ତା ଓ ପ୍ରମାଣ ରୁକ୍ତି ଦେଖିବାର କେହି
ଗୁଣିମାନ ଲୋକ ଅନ୍ତା ଭେବେ ପ୍ରକୃତ ଘଟଣା
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ଆସାମାନେ ସାକ୍ଷ୍ୟସ
କାଳିକାକର ଘେନ କର କ ଥାନ୍ତେ । ବୋଲିବା
ବାହୁଲ୍ୟ ସେ ପ୍ରଧାନ ବିଶ୍ୱରପତିଙ୍କର ଏହି
ମୁକ୍ତିକ୍ୟ ବଦନ୍ତଦାଶ ପୁଲଣ ପ୍ରତି ବଜ୍ର ନିକର
ବିଷୟ ଅଗେ । ଶୁଣିଅଡ଼େ ଅଳକାଲ ପୁଲଣର
ଦୋଷ ବାଦାରୁଅଛି । ଏହା ସମ୍ଭବର ଗୁଣ ନା
କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ପୁଲଣ ଉପରେ ଅଳକାଲ ନିକର
କରବାର ପଲ ଗରୁଡ଼ମେଧ ଚନ୍ଦ୍ରର ବିଶ୍ୱର କର
ପୁଲଣ ସମ୍ଭାର ବିଷୟରେ ଶୀଘ୍ର ମୋକଦମା
ହେବେ ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଆଲଦାବାଦ ଦାଉହୋଟି ରେ ଅନୁକର ଚଳେ
ଶ୍ରୀମୁଖେବଳ ସମ୍ଭାଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ମୋକଦମା
କିଷ୍ଟର ହୋଇଅଛି । ଜଣେ ବେପାରୀ
ମାର ପଠାଇବାର ସହ ଶାର ଶ୍ରୀମୁଖେବଳ
ଡାକରେ ମାର ପଠାଇ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଗ୍ରାହକ
ଅପଣା ସହରେ ଶ୍ରୀମୁଖେବଳରେ ପଠାଇବାର
ଲେଖି କ ଥିବାର ଡାକ ମହକୁମାର ସରଦା-
ନିଆସୀ ପୁଲଣ ବାଦାକୁ ଗୌଜଦାଶ ପ୍ରଦ-
କଲେ । ମକିଷ୍ଟେଟ ସାହେବ ପୁଲଣର କଥା-
ମତେ ଆସାମିତ ବସ୍ତ୍ର ଦେଲେ । ମାତ୍ର ଅପିଲରେ
ଜଳ ସାହେବ ମେ ମତ ସମର୍ଥନ କ କର
ଗ୍ରାହକ ମାର କେବା ସକାଶେ ସହ ପଠାଇଲେ
ବିକେତା ସେତାମତ ଶ୍ରୀମୁଖେବଳରେ ପଠାଇ-
ପାରଣା ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର ସକାଶେ ଡାକଦର ପାରମର
ମତ୍ୟ ପଠରେ ଦମ୍ଭଗଞ୍ଜ କରଦେଲେ ହୌଶସ
ଅପରାଧ କ ଦେବାର ସିକାନ୍ତି ହର ଦାଉହୋ-
ଟିକୁ ମୋକଦମା ପଠାଇ ଦେଲେ । ଦାଉହୋ-

କ୍ଷିର ବସୁଧାପତନରେ ଜଳ ସାହେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଏକମତ ହୋଇ ଅସାଧିବ ଚ୍ଚି ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାନ୍ତରେ ପୁଲକର ଦୁର୍ଗ ଅଭିଭବ ହୋଇପାରିବାର ବେଶାସାଏ ଏବ ମାଜୁଷ୍ଟ୍ରିମାନେ ମଧ୍ୟ ବାବର ତଥା ସଦକରେ ଚାଲି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟା ଦାଉକୋର୍ଡ୍ ଥିବାରୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରଶସ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତ ରହୁଅଛୁ ମାତ୍ର ସେବା ଏ ଯିବା ସମୟ ଖର୍ଚ୍ଚର କଥା କହୁକେ ।

ଅପତ ଶ୍ରୀରୁଚି ସମ୍ବନ୍ଧେ ଶିକ୍ଷାକଲ୍ଲର ଏକ ବଜ୍ରପଦ ଗତ ହଲବଦା ଗଜେଟରେ ବାହାରିଅଛି । ଚନ୍ଦ୍ର ରୁ ଇଣ୍ଡାସାଏ ଶକ୍ତି ହୋଇଥିବା ଗୋ ୨ ଟା ରୁଚିରୁ ୪ ଟା ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଶାସ ରହଇ ବାସୀ ଦୁଇଟା ଓଡ଼ିଆ ଓ ଓଡ଼ିଶା-ବାସିନଙ୍କାଳିକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କ୍ୟାସୁରେ ଦେଖିବ । ଅନ୍ୟକାବିମାନେ କେଳେକାଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି ଅନେକପକ୍ଷରେ ହେଉଥିବେ । ଏ ଅଦେଶରେ କଥାସୁରୁପେ ବଙ୍ଗାଳି ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କର ଅଣା ପୁଣି କେଲ ମାତ୍ର ମନୋମାଳିନୀର ହାଉସ ବଦୁଗତ ନ ଦେବାଦେବୁ ବହୁତେ ଅନେମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପାରିଲୁ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ସୁବର୍ଣ୍ଣାକଳମେ ଶତ୍ରୁ ବର୍ଷ ଏ ଦେଶରେ ବାସ କର ଓଡ଼ିଆ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ନବର୍ଣ୍ଣମେଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ସଙ୍ଗେଭରେ ଅଣିଥିଲେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ବା ବସୁର ଅଶଙ୍କା ନ ଥିଲ ବୋଧହୁଏ ମରହଟ୍ଟା ବେଳଙ୍ଗା ପଶ୍ଚିମାପ୍ରଦେଶ ସେତୁମାନେ ପ୍ରାୟିରୁପେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଓ ମୁସଲମାନମାନେ ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟରେ ଅସିଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ନିବଶ କରବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ୍ୟଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ହୋଇ ନ ଯାରେ । ବେକନାଭ କଦାପି ଭଲ ନୁହେ । ଓଡ଼ିଶା କମିସନରଙ୍କର ରସୋକ୍ତ ଶାନ୍ତବା ଫୁକ୍ଟ ଏହି ବଜ୍ରପଦ ପ୍ରଭୃତ ଦେବାଳ ନିଶାସାଏ । ସେଥିରୁ କି ଉତ୍ତର ଅସିବ ଶାନ୍ତ ଜଗାସିବ ।

ପ୍ରକଳ ପ୍ରତାପ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଜଗତୁସ୍ତବ ଉପଲକ୍ଷରେ ସେ ସମସ୍ତ ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିଲା ଚନ୍ଦ୍ରର ଚାଲିବା ଗତ ତା ୨୫ ରଖଇ ସରକାରୀ ଗେଜେଟରେ ବାହାରିଅଛି । ଏ ଚାଲିବା ଏକ ପ୍ରକାର ଦାକି ଅଟେ । ମାତ୍ର ଏଥିରେ ଦେଶୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ନାମ ଅଧିକ ଦେଖି ଅନନ୍ଦ ଦେଲୁ । ଉତ୍କଳଶେଣୀର ଉପାଧି ମଧ୍ୟରେ ରଓଲମର ଗଜା ନ, ସି, ଏସ, ଅଇ ଏବ ଗଣ୍ଡିୟା ନାକସଲ ମେମ୍ବର ଅମ୍ପମାନଙ୍କର ପୁନଃପରଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧିତେ, ନ, ଗ୍ରୀପ ନିଲକଠା ଦାଉକୋର୍ଟର ବସୁର ପକ୍ଷ ଶ୍ରୀସୁକ୍ତ ଅସୁକୋଗ ମୁଖ୍ୟ ଓ କଲିକ-

ତାର ଉପାଦ ଚାନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀକଦାସ ଯୋଗ ସି, ଏସ, ଅଇ ପଦ ପାଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସମ୍ମାନିତ ହୋଇଥିବାର ଏଥିରୁ ସମସ୍ତେ ବୁଝିପାରନ୍ତେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଏଥର ଏକମାତ୍ର ଚାନ୍ଦ୍ର ଅନନ୍ଦଲଲ ବୋଷ ଅଣିଷ୍ଟାଣ୍ଡ ସରକର ଗସ୍ତ ବାଦାଦୁର ପଦ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଅନେମାନେ ଅନନ୍ଦ ଲଲଙ୍କୁ ମଙ୍ଗଳ ବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ । ବାଦାକ ଶରରେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ସମସ୍ତେ ମୋହର ବେଶୁଚାଦାକର ସମ୍ମାନରେ ସମସ୍ତେ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଭବ ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ୍ୟର ଶଶଗ୍ରାହଚାର ଯଶ ଗାନକରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ଦାର୍ଦ୍ଦୀୟ ଗ୍ରେଗ କର ବେଗିକର ଉପକାର କରନ୍ତୁ ।

ଏଠା ରେଭନ୍ସା କଲେଜରେ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀ ସମାଜକୁ କ ନିୟମରେ ପ୍ରବେଶାଧିକାର ଦେଖିବ ବାଦା ବେନି ନାନା ପ୍ରକାର କରକର ଉଠିଥିଲା । ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ ଏଠାର ଦୁଇ ପ୍ରିନ୍ ସିପାଲ (ଅଧ୍ୟକ୍ଷ) ମହାଶୟ ସେ ବଜ୍ରପଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକାଶ ସେ ସେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଅନ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ନିବାସୀ ଅଧିକା ସଂଖ୍ୟୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ସୁଖଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦର କ ରଖି କେବଳ ବାହୁ କ ୧୩ ଟା ଶ୍ରୀକର ନାମ ରେଖି ସେମାନେ ବଜ୍ରପଦରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟା ଥିବା ବିଷୟମାନ ପଢ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ତାଙ୍କୁ କଲେଜରେ ନିଅଯାଇ ପାରିବାର ଅଧିକାର ଦିଆଯାଉଅଛି । ଚନ୍ଦ୍ର ଉ ଅଧିକ ସକ୍ତ ନେବାକ କଲେଜରେ ପ୍ରାକ ବା ଉପାୟ ନାହିଁ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟ ପଢ଼ିବାକୁ ସେ ପିଲର ଇଚ୍ଛା କ ଦେବ ସେ ଏଠାରେ ପ୍ରାନ୍ତ ପାଇବ ନାହିଁ । ସେଦେବୁ ଖାଇକି ଦାଶଲରେ ଅଛୁ କେବେ ପିଲ ନିଅଯାଇ ପାରିବେ । ଅସନ୍ତା ତା ୧୩ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକକ ନେବାର ବଜ୍ରପଦ ଦିଆଯାଉଅଛି । ପ୍ରିନ୍ ସିପାଲ ମହାଶୟ ସାଧ୍ୟମତେ ଶ୍ରୀ ନେବାକୁ ସ୍ତୁତି କରବାର ବୋଲିଯାଇ ନ ଯାରେ । ସେତୁମାନେ ପଢ଼ିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ କଲେଜରେ ଭରଣି ହୋଇ ନ ପାରିବେ ସେମାନେ ବିଷୟକାଲିୟର ଦୁଇକ ବିଧାଦରୁ ଅଧ୍ୟାପକ ଦେବେ । ଏ ବିଧାଦ ଏକ ବସୁଦ ବନାଲିଅଛି ଏକ ଏହାଦ୍ୱାର ଶିକ୍ଷା ବିପ୍ରାର ବିଦା ଶବ୍ଦ କର ବାର ଉପାୟ ଦେଲପତ ଜଣା ପଡ଼ୁଅଛି । ଦୁଇ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଶିକ୍ଷାର ସୁଖୁଦ୍ୱାର ସୁଫଳ ଫଳ ପାରେ ମାତ୍ର ବିରମାକ ପଢ଼ୁଥିବା ପଲକର ସେ ଅନିଷ୍ଟ ଦେଲ ବାଦା ଫେରିବ ନାହିଁ ।

ଅନେମାନେ ଅନନ୍ଦ ସହିତ ଅବନର ଦେଲୁ ସେ ଏଠା ରେଭନ୍ସା ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରୀଶାକଦାସ ସମୟରେ ସେହି ବିଦ୍ୟା-

ଲୟର ସମ୍ପାଦକା ରୁମାସ ଶୈଳବାଳା ଦାସ ଦାରଜଲଂ ସାଇ ମାତ୍ୟବର ବଜେସରଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅବସ୍ଥା ଜଣାଇଥିଲେ । ମାତ୍ୟବର ମହୋଦୟ କହୁଲେ ବି ସେ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗତ ପରଦର୍ଶନ ସମୟରେ ଦେଖି ବଡ଼ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବ ଚନ୍ଦ୍ରର ସାଦାସ୍ୟ ନମନ୍ତେ ନିଜେ କହୁ ଦାନ ଦେବାର ଅଙ୍ଗୀକାର କଲେ । ପରେ ରୁମାସ ମହୋଦୟ ଶିକ୍ଷା ବିଶ୍ୱାସୀ ଭାଉରେକ୍ଟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତ କର ତାର୍ଯ୍ୟ ନିଦାଦ କମିଟିପ୍ରକଳ ପକାଉବାରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ମାଜୁଷ୍ଟ୍ରିଙ୍କର କଠିକି ନିୟୋଗ ସମତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ସାଧାରଣ କମିଟିର ମତସଙ୍ଗେ ଶିକ୍ଷା ଦେଲେ । ଏହି ସୁଲ କମିଟିରୁ ଗୋଟିଏ ପରଦର୍ଶନ କମିଟି ଗଠନ କରବାର ଅଧିକାର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସାଦାସ୍ୟ ଓ ସଦାକୃତ୍ତରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁରୁଅଛୁ ଓ ସାଦାକର ଚନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରାୟି ପ୍ରତିଦୁଷ୍ଟି ଅଛୁ ସେମାନଙ୍କର ଦୟିରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟରୁପେ ଗୁରୁତା ପ୍ରତି ସତେଷ୍ଟ ଦେବ । ତାଉରେକ୍ଟର ମହୋଦୟ ଅଧ୍ୟନ୍ତା ନାନୁସ୍ତାସ ମାସ ତା ୧ ରଖରୁ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ମାସିକ ସାଦାସ୍ୟ ଟ ୫୦୦ ଟା ରୁ ଚାଲି କରୁଅଛି । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ସେ ରୁମାସ ଶୈଳବାଳାଙ୍କର ଦାରଜଲଂ ସାକ୍ଷା ଅଧ୍ୟନ୍ତ ସଫଳ ହୋଇଅଛି । ଅବଶ୍ୟତ ଜଲ ମାଜୁଷ୍ଟ୍ରିଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟ ନିଦାଦକମିଟି କସ୍ତୁର କଥା ବେନି ଅଛୁ କ୍ରେଗ ଦେବ ନାହିଁ ।

ମାଜୁକ ପ୍ରଦେଶାନ୍ତର୍ଗତ ଡ୍ରାକୋର ଦେଶୀୟ ସୂକ୍ୟ ସୁଶାସନ ନମନ୍ତେ ବିକ୍ଷାତା । ସେହି ସୂକ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ତନରୁ ହିରେପ୍ରମର ଉଜ୍ଜାଦ୍ୱାମା ମୋକବମାସ ଅପିଲ ବିଷୟ ସମୟରେ ଡ୍ରାକୋର ଦାଉକୋଟ ବିଷୟର ଶ୍ରୀସୁକ୍ତ ଦୟ ଓ ଶ୍ରୀସୁକ୍ତ ଶକ୍ତମେନକ ସେଠା ସେସକ ଜଳ ଶ୍ରୀସୁକ୍ତ କେ, ନାଗସୁଖ ମେନକଙ୍କ ବିଷୟର ଗନ୍ତୁ ନନା ଦର ଗୁଣସିମାତଙ୍କୁ ତୁଠିକ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ । ଦାଉକୋଟର ସୁସ ଦେଖି ବିକାକୋର ଦର ବାର ସେସକଜଳକୁ ସସପେଶ୍ଟ କର ବାଦାକର ଏକ ଦାଉକୋଟ ଦୋଷ ଦେଶାଉଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମଗୁରୁଙ୍କର ଦୋଷର ବିଷୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନେମାନେ ଏକାନ୍ତ ଅଣାକରୁଁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଇଂରଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ୍ୟ ବୋଟିଏ ବେଶୀୟ ସୂକ୍ୟର ଏହି ସୁମାରୁ ସୁଶିକ୍ଷା ଲଭୁ ଦରବେ । ମେଦନାସୁରର ବମ୍ ବା ପଢ଼ୁସକ୍ତ ମାମଲରେ ସେବେ ବଙ୍ଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ୍ୟ ମାଜୁଷ୍ଟ୍ରି ଓ ସୁଲକ କର୍ମଗୁରୁଙ୍କୁ ସସପେଶ୍ଟ କର ଅନୁସକାତ କରଣାନ୍ତେ ବାଦା

ଦେଲେ ସୁପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବିତ ଓ ଅଧିକ ସନ୍ତୋଷ
 ଜନକ ହୋଇଥାନ୍ତା ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସରକାର
 କର୍ମଶୂଳର ଦୋଷ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ତାହାକୁ
 ସମସ୍ତେଷୁ ତର ଅବସ୍ଥାତା ଭରତାର ବଧୁ ବଦ-
 ଶ୍ରିଦେଖି ସ୍ୱପ୍ନ କରୁଥିଲୁ ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ବେଳେ
 ତାହା ପ୍ରତିଶାଳିତ ନ ଦେବା ଦେଖୁ ଅନେକ
 ଗୁଣରେ ସନ୍ତୋଷଜନକ ପଳ ହୁଏ ନାହିଁ ଓ
 ସରକାର କର୍ମଶୂଳ ଅସାଧା ପ୍ରଶ୍ନ ସାଧା । ଅନ୍ୟ
 ଲୋକ ନାମରେ କହୁ ସମ୍ପଦ ପ୍ରକାଶ ଦେଲ-
 ମାତ୍ରେ ତାହାକୁ ହଜିବରେ ଦେବା ଓ କର୍ମଶୂ-
 ଲକୁ ସେପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସମସ୍ତେଷୁ ସୁଖୀ ନ
 ଛାଡ଼ିବା ସମ୍ଭବନା ଦୋରାସାଧ୍ୟ ଯାହା କି ?
 ଏହି ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର ଯୋଗେ ସରକାରଙ୍କର
 ଜାୟ କର୍ମର ବ୍ୟାଧି ପ୍ରତି ଜନସାଧାରଣଙ୍କର
 ବ୍ୟାଧି କ୍ଷେପ ହୁଏ ଏବଂ ସରକାର ଯେଉଁ ମହତ୍ତ୍ୱ
 ରକ୍ଷା ସଦାପେ ଏହା ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ନାମ
 ପଡ଼ୁଅଛି ।

ଅବକାର ଅଭବନା ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦୀୟ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସରକାର କର୍ମଶୂଳ । ଏହି ପୁରୋ-
 ଗରେ ଦେଶୀ ଗଞ୍ଜେଇ ପୁରା ଜଳରେ ତଳପ୍ରତିଳ
 ଦେବା ନିମନ୍ତେ ସରକାର ତେଣୁ କରବା-
 ତାରଣ ନାଳାତଳସମାନ୍ତର ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତିନିଧି
 ସଦସ୍ୟ ମାନ୍ୟବର ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ
 କରିଅଛନ୍ତି । ସଦ୍ୟୋଗୀ ଏ ଅନୁରୋଧ କରବାର
 ଦେଖୁ ଏହି କି ପୁରାବ ଦିମାନେ ଗଞ୍ଜେଇ ବିଷେ-
 ଷତଃ ସିଦ୍ଧି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ଏବଂ ଦେଶୀଗଞ୍ଜେଇ
 ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟତର ବୋଲି କୁଣ୍ଡିଅଛନ୍ତି । ସରକାର ଦେଶୀ-
 ଗଞ୍ଜେଇ ଏକାବେଳେ ଉଠାଇ ଦେଇ କଲିକତା
 ଗଞ୍ଜେଇ ତଳାଭାଗରେ ତାହା ଖାଇ ଲୋକ-
 ଳର ଅପକାର ଦେଉଅଛୁ ଏବଂ ଦେଶରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା ଔଷଧ ମଧ୍ୟ ଶୁଣକର ଦେଉ
 ନାହିଁ । ବିଦେଶୀ ଗଞ୍ଜେଇର ତର ସମାନ ଦେଶୀ
 ଗଞ୍ଜେଇରେ ତର ନିଅ ମାତ୍ର ଦେଶୀ ଗଞ୍ଜେଇ
 ବା ସିଦ୍ଧି ଉଠାଇ ଦିଅ ନାହିଁ ଏହାହିଁ ଲୋକ-
 ଳର ପ୍ରାର୍ଥନା । ବଳପୁରୀର ବିଦେଶୀ ଗଞ୍ଜେଇ
 ତଳାଭାଗରେ ଦେବେ ଲୋକ ସେ ମାଦକ
 ଶକ୍ତି ମଦ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଦେଖାଯାଏ
 ଏବଂ ଏହା ସେ ଅଧିକ ଅନିଷ୍ଟକର ଏ କଥା
 ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଅନେମାନେ ସଦ୍ୟୋଗି-
 ନିକ ସମ୍ପର୍କ କରୁ । ଗଞ୍ଜେଇ ବା ଅନ୍ୟ
 କୌଣସି ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏକାବେଳେ ଉଠାଇ
 ଦିଅ ନାହିଁ ବରଂ କଥା । ମାତ୍ର ଯେବେ
 ରଖିବା ଉଚିତ ଦେଲେ ତେବେ ଲୋକେ ମାତ୍ର
 ଲୋକକୁ ତାହା ନ ଦେଇ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ
 ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେବା ବ୍ୟାସ୍ତ୍ୟକର ବୋଲି-
 ଯାଇ କି ଯାଏ । ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସରକାରଙ୍କର

ଅପରି ଶୁଣି କର୍ମଶୂଳ ଦେବା ଦାବୀ ଅନେମାନେ
 ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଧୁସୂଦନ ଶ୍ରୀ ବାହାଦୁରଙ୍କର ପିତୃ-
 ଶ୍ରୀକ ବିଷୟରେ ଗତ ତା ୨୫ ରଖର ମାଳା-
 ତଳସମ୍ପାଦକରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ବାହାର
 ଅଛି । ବହିର ଶେଷଭାଗ ଅନଳ ସହର ନିମ୍ନେ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଁ ସାଥୀ;

ଏଠାରେ (ପୁରୀରେ) ମଧ୍ୟ ସଦ୍ୟୋଗିକ
 ବାଞ୍ଛିତ ଲୋକନ ଦୋରାସ୍ଥଳୀ ଏବଂ ସ୍ୱାମୀୟ
 ରତ୍ନମଣ୍ଡଳୀ ଏବଂ ପଣ୍ଡିତବର୍ଗଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ହୋଇ-
 ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ତର ବସ୍ତ୍ର ଏବଂ
 ଟ ୧ କା ହସାବ ଦିଆଯାଏ ଦିଅ ଯାଇଥିଲା ।
 ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷଭାବରେ ଶ୍ରୀକ ଉପସ୍ଥଳରେ
 ସମାନ ପ୍ରଦାନ ଦେବାର ଦେଖି ଅନେମାନେ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଖୀ ଦେଲୁ । ଦେଖୁ କି ଅତିକାଳି
 ବାଞ୍ଛିତ ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ଅଦର ସବ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ
 ନାହିଁ । ଏ ପ୍ରକାରେ ଲୋକମୋଦ୍ୟ ଯେ ପଣ୍ଡିତ-
 ମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖେ ମହାମହୋପାଧ୍ୟାୟ ପଣ୍ଡିତ
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସଦାଶିବ ଦାସଙ୍କର ମହୋପଦେଶକ
 ମହୋଦୟଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ବ୍ରାହ୍ମଣବନ୍ଧ୍ୟାର
 ବିବାହ ବସ୍ତ୍ର ଅନ୍ତତଃ ଟ ୧୧ ଶହ ଟଙ୍କା ଦେବା
 ବିଷୟ ଅଲୋଚିତ ହୋଇ ତର ବିତର୍କ ପର
 ସବ୍ୟସମ୍ମତ କ୍ରମେ ପ୍ରସ୍ତାବଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଗତ
 କରବା ଦାବୀ କରୁଛୁ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ
 ନିମନ୍ତେ ମୁକ୍ତିମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ପ୍ରତି ଶୁଭ ଅର୍ପିତ ହୋଇ
 ଥିଲା । ବିବାହବାଦ ନ ହଲେ ଗୁରୁପ ବର୍ଣ୍ଣ-
 ଧର ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ଅତି ଦ୍ୱିଗମ୍ଭୀର ବିବାହ
 ନିଶ୍ଚ ଅନୁଚିତ ଥିବା ବିଷୟ କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ
 ପଢ଼ିଥିଲେହିଁ ତହିଁ ସମ୍ପର୍କେ କୌଣସି ପ୍ରକାର
 ଅଲୋଚନା ହୋଇ ନ ଥିଲା ।

କ୍ରମେ ପଣ୍ଡିତମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣସମାଜର ଦୁର୍ବଳ
 ଅବସ୍ଥା କରୁଥିବା ଓ ତହିଁର ପ୍ରତିକାର ନିମନ୍ତେ
 ପ୍ରାୟଶା ଦେଉଥିବାର ଦେଖି ବାସ୍ତବ୍ୟ ଅନେ-
 ମାନେ ବିଶେଷ ସୁଖୀ ହୋଇ ଥିଲୁ । ଦେଖାଯାଉ
 ମୁକ୍ତିମଣ୍ଡଳୀ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କି କରୁଅଛନ୍ତି ।

କ୍ରିୟାକର ଉପଲକ୍ଷରେ ବା ଅନ୍ୟ ସମୟରେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତ ସମ୍ମୁଖେ କେବଳ ଘଟ ପଟାଦ
 ଶାସ୍ତ୍ର ଦେବ ନ ଦୋର ସମସ୍ତୋଚିତ ଧର୍ମ ଓ
 ସମାଜ ନୀତିର ବିଚାର ଦେବା ଏକାନ୍ତ ଅବସ୍ଥା
 ଓ ହୃଦୟର ବୋଲି ଅନେମାନେ ପ୍ରକାଶ
 ଦାମନା କରୁଅଛୁ । ଏ ସମ୍ଭାରେ ସାମାଜିକ ଅତି
 ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ବିଷୟର ବିଚାର ଦେବାର ଶୁଣି
 ବଡ଼ ଅନୁରୋଧ ଦେଲୁ ଅଥା କରୁଁ ଏହି ଚର୍ଚ୍ଚା
 ସକଳ ସମ୍ଭାରେ ଦେବ ଏବଂ ଅନିଷ୍ଟକର ପ୍ରଥା
 ନିବାରଣ ଓ ହୃଦୟର ନିୟମ ପ୍ରତିଳକରେ
 ସମସ୍ତେ ଅପ୍ରସର ଦେବେ । ଅନେମାନେ ମଧ୍ୟ

ସଦ୍ୟୋଗିକ ପର ମୁକ୍ତିମଣ୍ଡଳୀସମ୍ପର୍କେ ପୁଣ୍ୟପେଣୀ
 ଦୋର ରହିଲୁ ।

ଏକପକ୍ଷ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜମିଦାର ଓ ମହାଜନ ବହୁ
 ପରଶମ ଓ ବ୍ୟୟରେ ୩ ଦଳ ବସ୍ତ୍ର ଭଲ ଯାଲ
 ବାଲ ଅଗାଧ ଏକପ୍ରୋତ୍ତାଳ ରତ୍ନାଳ ଯାଲ
 କରୁଥିବା ଓ ତଦାସ ସ୍ୱପ୍ନା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀମର
 ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଧନ୍ୟବାଦୀ ଦୋରାସ୍ଥଳୀର
 ଦେଖି ଜଣେ ସଦ୍ୟୋଗିକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି
 “ ଦରଲୁଗିନୀ ଓଡ଼ିଶାର ଅତି କ୍ରମେ ଏହିପରି
 ଅସାର ବ୍ୟୟରେ ଚାଲି ଯାଉଅଛି । ଅତି ଦେବେ
 ହାଲ ଓଡ଼ିଶା ଅଜ୍ଞାନାକର ରରେ ନିମନ୍ତ ରହିବ ।
 ଅହା! ଅତି ଦେବେହାଲ ପରେ ଓଡ଼ିଶାର ଜମି-
 ଦାରମାନଙ୍କର ନିନ୍ଦା କରୁ ଦେବ । ଓଡ଼ିଶାର
 ଯେବେ ଅତି ଦେବଲ ଅସାର ଅନେକ ପ୍ରମୋ-
 ଦରେ ରୁଡ଼ି ଯାଉଅଛି ତାହା ଯଦି ସମ୍ଭାବ୍ୟରେ
 ଲବନ୍ତା ତେବେ ଦେଖଇ କି ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣକାର ସାଧକ
 ହୁଅନ୍ତା । ” ପ୍ରକ୍ଷ ପ୍ରୋକ୍ତକର ମନ୍ତ୍ରଣା ସାଥୀ
 ମାତ୍ର ଏଥିପାଇଁ ଦାୟୀ କିଏ ? ଏହି ଜମିଦାର ପର
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯେଉଁ ଜମିଦାର ମହାଜନ ପ୍ରଭୃତ ଧନ-
 ମାନେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଧନ ବ୍ୟୟ କରନ୍ତି
 ସେମାନେ ଜନସାଧାରଣର ମତୋରଞ୍ଜନ
 ସଦାପେ ତାହା କରନ୍ତି ଦେଖିଲେ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ । ପୁରୀର ସାଧାରଣଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର
 ସଦାକରୁଅଛି ଅତି ଓ ସାଧାରଣ ସୁଖ ନିମନ୍ତେ
 ବ୍ୟୟ କରବାକୁ କୁଣ୍ଡିତ ନହୁଁ । ଦେବଲ
 ସମ-ସୂଚିତ ବିଦ୍ୟା କୁଣ୍ଡି ଅଗ୍ରକରେ ସାଧାରଣ
 ସ୍ତ୍ରୀୟୁ ସୁଖର ଚିନ୍ତା କରି କି ପର ସମକ ଯେ
 ଦାନରେ ବୃଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି । ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷ-
 ଲଭିବା ସେଉଁମାନେ ସମସ୍ତୋଚିତ ହୁଅଛୁ
 ଉତ୍ତମରୂପେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ
 ସେପରି ଜମିଦାର ପ୍ରଭୃତ ସଙ୍ଗେ ସବ୍ୟା
 ମଣ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁପରମଣ ଦେଲେ ଅଥା ହୁଅଇ
 ସେମାନେ ସୁଧାରେ ଶୁଳଭ ଦେବେ ଓ ତଦାସ
 ଅନେକ ସାଧାରଣ ଉପକାର ଦେବ । ଅବଏବ
 ଅନୁମାନକ ବିଦେଶନାରେ ଦେଖଇ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷ
 ବାଞ୍ଛିମାନେ ଏଥି ସଦାପେ ଦାୟୀ ଅଛୁ ।
 ସେମାନେ ଦେଖଇ ନେବା ଓ ସେମାନଙ୍କର
 ଉପଦେଶ, ଉପାଦ, ଉପାବରଣ ଓ ଉଦ୍ୟମ
 ଉପରେ ଦେଖଇ ଉପକ ଏକାନ୍ତ ନିର୍ଭର କରେ ।

ସୁଖ-ରଥଯାତ୍ରା ।

କ୍ରମେ ତା ୨୭ ରଖ ଶନିବାର ସୁଖା ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଦି ୨ କ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରରେ ଅନ ଲୋକ ଦୋର-
 ଥିଲା । ଅନେକ ଲୋକ ଏହି ଦେବେକହକ
 ଠାକୁରଙ୍କ ସହର ସେଠାରେ ପ୍ରବାସ କର
 ରହିଥିଲେ ଏବଂ ଶନିବାର ସନ୍ଧ୍ୟାଦର୍ଶନକ

ପୁସ୍ତକ ଅବାଳ ବୁକ୍ ଦର୍ଶନ ଓ ଅବ ଗୋପାଦ
କରଥିରେ ଏ ସନ ଗୁଣ୍ଡି ମନ୍ଦିରରେ ବସେ
ଜଗତା ଦୋଇଥିଲା ।

ଚାଳକ ଗୁଣ୍ଡିବାଇଠାରୁ ଚାଳକ ଗୋପାଦ
ବାଇ ପୁକା ଗୋପାଦେ ଗୋପାଦ ଦକ୍ଷିଣ ମୂର୍ତ୍ତି
ଦୋଇଥିଲେ । ଚାଳକ ଗୋପାଦ ମଧ୍ୟ
୧୯୨୩ ଉତ୍କଳ ଗୋପାଦ ବକସ୍ତ୍ର ପ୍ରଭୃତି
ରଥାବୁତ ଦେଲେ ଏକ ପ୍ରାୟ ୧୩ ଶା ଦେଲେ
ରଥଗୋ ଅରମ୍ଭ ହେଲେ ସମ୍ପାଦକେ ଗୋପାଦ
ସିଂହଦ୍ୱାରରେ କରଲେ । ଠକ୍ କ ଓ କରେ
କରଦକ ସାଥୀ ଗୋପାଦ ଦେଲେ । ଏ ସନ ବଦେଶ-
ସାଥୀ ନିରାଶ୍ରୁ ଅବୁଥିଲେ । ସଦର ଓ ମସାସର
ଲେଖକ ଶା ୧୫ । ୨୦ ଦକ୍ଷର ଦୋଇଥିଲା ।
ଏ ସନ ସଦାକେ ବୁଝି ଦୋଇଥିଲା ମାତ୍ର
ପଦ୍ମ ଓ ରଥଗୋ ସମ୍ପାଦକେ ଗୋପାଦ ବର୍ଷ ୧୩
ଆଇ ମେସାଜନ ଥିବାକୁ ପାବ ବକ୍ତ୍ର ମୁଖଦର
ଦୋଇଥିଲା । ପରଦକ ସୋମବାର ସିଂହଦ୍ୱାର-
ରେ ଗୋପାଦ ଚଳକ ଦୋଇଥିଲା । ଅନେକେ
ସାଥୀଗୁଣ୍ଡି ରଥଗୋ କରଥିଲେ ଚାଳକ ଗୋପାଦ
ମଙ୍ଗଳବାର ଅସରଦ ଶା ୩ ସମ୍ପାଦକେ ପଦ୍ମ
ବକସ୍ତ୍ର ଅରମ୍ଭ ଦୋଇ ଗୋପାଦ ପ୍ରାୟ ୧୩ ଶା
ଠାରେ ଠାକୁରମାନେ ଗୋପାଦ ରଥଗୋ
ଦାଧିପତି ଦେଲେ ।

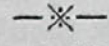
ସାଧୀ ଗୋପାଦ ଗୋପାଦ ଓ ଗୋପାଦ ଗୋପାଦ
ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ । ଅଗଣିଷ୍ଠା ସାଧୀ ସେଗୋ ରଥ
ଦେଖି ଗୋପାଦ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସିନା ଅସିବାର
କ୍ଷେତ୍ର କରଲେ ନ ସରେ । ଅଗଣିଷ୍ଠା ଅଧିକ
ସାଧୀଦେବୁ କରଲେ ଓ ପୁଷ୍ପ ରେଳକ୍ଷେପ-
ଦରେ ଶିକ୍ଷି ଗଣି ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କର
ଗାଡ଼ିରେ ବସିବା କେବଳ ଦେବକଳ ଉପ-
ରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲା । ଏଥିରେ କେତେ
ଦୁର୍ଦ୍ଦଳ ଲୋକ ଧନୁ କରତା ଗୋପାଦ ଅଛନ୍ତି କିଏ
କହିବ ? ନିୟମିତ ଗାଡ଼ି ଗୋପାଦ ୩୦ ଶ୍ରୀର
ଅଧିକ ଶାସ ଗାଡ଼ି ରେଳବେଳା କଲୋକପ୍ର-
କରି ଦେଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ମାଲଗାଡ଼ି
ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ କରସପର ସେ ସମସ୍ତରେ ବୋ-
ହାଇ କର ଯାଇଥିଲା । ନିୟମିତ ଗୋପାଦ କେଉଁ
ସାମାଜିକଙ୍କୁ ଏତେ ଦୂରଦୂରରେ ପଠାଇବା
କେମନ୍ତ ଦେଖା ଏକା ଦୂରଦୂର ଲୋକ କେଉଁ
ନାହାନ୍ତି କି ? ସାଧୀମାନଙ୍କର ଧର୍ମ ଓ ଭକ୍ତି
ଦୂର ଦୂରଦୂର ଧର୍ମ ସେ ଶା କରଗାଅଲର
ଦର୍ଶନ ସକାଶେ ଏତେ କଷ୍ଟ ସଦ୍ୟ କରଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ଚଳକ ଓ ଗୋପାଦ ।

ଅନୁଦାନ ଚଳେ କଲେରେ ଗୋପାଦ ସମ୍ପା-
ଦରେ ବକ୍ତୃତା ଦେବା ସମସ୍ତରେ ଅମ୍ପାମାନଙ୍କର

ଦୁର୍ଦ୍ଦଳ ବକ୍ତୃତା କର୍ତ୍ତୃ ଚଳକ ମନୋବଦ୍ଧ
ଦ୍ୟାୟ କଲେ ସେ ବକ୍ତୃତା କେବଳେ
ଗୋପାଦ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ଦୌଷ୍ଟିକ ଗୁଣ
ଅନାଗୁଣ ଦାହି ଏକ ସେ ବକ୍ତୃତା ସେମାନେ
ଗୋପାଦ ଗୋପାଦ ଚଳକ ନଦନ୍ତି । ଅମ୍ପାମାନଙ୍କର
ସମ୍ପାଦକମାନେ ଏଥିରେ କରଲେ ଦୋଇ ଗୋପାଦ
ଦୋଇ ପ୍ରକାର ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । ଅଗଣିଷ୍ଠା ଗୋପାଦ
ଗୋପାଦ ସିନା ଗୋପାଦ କରଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଏଣିଲେ
ଏକା ସମ୍ୟ ଦୋଇ କ ଶରେ ମାତ୍ର ଲୋକସା-
ଗଣକ କଥା ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଚଳକ ମନୋବଦ୍ଧ
ସାଧୀ ଗୋପାଦ ଗୋପାଦ ଅଧିକାଂଶ ନଦନ୍ତି । ଗୋପା-
ଦମାନଙ୍କ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଗୋପାଦ ଅଧିକାଂଶ ଦେବା ପରେ
ଦେଖାଯୁ ଲୋକେ ପ୍ରଥମେ ଗୋପାଦ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ
କରବାକୁ ଅନୁଚିତ ଦେଲେ ଏକ ଗୋପାଦ ଗୋପାଦ
ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକାଶକରୁ ଅଧିକ ଦେବା ପ୍ରକାର ସେ
କେବେ ପ୍ରକାର ବାଧା ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ ଗୋପାଦ
ଇତିହାସ ଗୋପାଦମାନେ ଉତ୍କଳରେ କାଶନ୍ତି ।
ଅମ୍ପାମାନେ ଅସରାର ଏକାଗ୍ର ଗୋପାଦ ଗୋପାଦ
ଦୋଷକୁ ପାଶ୍ୟାଦ୍ୟ ଶିକ୍ଷାରେ ଏମନ୍ତ ପଦ୍ମପଦ
କୋଇଅହିଁ ସେ ଅସାଧି ଅଧିକ ଦେଖାଯୁ ପ୍ରାୟ
ଦିଂସଦଂସରୁ ଗୋପାଦ ଗୋପାଦ ଗୋପାଦ ଶିକ୍ଷା-
ଅଛନ୍ତି । କରତ କରସମ୍ୟା ମତେ ଗୋପାଦ
୨୦ ଦୋଷି ଗୋପାଦ ଲୋକ ମଧ୍ୟରୁ ୧୯୨୫-
୨୬ ଗୋପାଦ ଶିକ୍ଷିଥିଲେ । ଅଧିକ ଗୋପାଦ
ଶିକ୍ଷା କଥା ଗୋପାଦରେ ଗୋପାଦ ପଦ୍ମପଦ
ଲୋକଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଦେଖିଲେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକାର
ଗୋପାଦ ଅଧିକାଂଶ ଦୋଷି ଲୋକ ମୂର୍ଖ ।
ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେମନ୍ତ ବକ୍ତୃତା କି
ଅନୋଲନରେ ନ ମାତ୍ରବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
ଅଧିକ କେମନ୍ତ ଅଧିକିତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ
ଉଚ୍ଚ ଅନୋଲନରେ ମାତ୍ରବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
ଅଧିକ ଅଟେ । ପ୍ରକାର ଅଧିକାଂଶ ଦୋଷି ଲୋକ
ବକ୍ତୃତା ଅନୋଲନରେ ନ ମାତ୍ରବା ଦେଖା
ଯାଉଥିବା ପ୍ରକାର ଗୋପାଦ କର୍ତ୍ତୃକ ଉକ୍ତି ଅସାର
ବୋଲିମାନ କ ପାରେ । ଲୋକେ ଅସରାର
ଦୁର୍ଦ୍ଦଳା ବକ୍ତୃତା ବକ୍ତୃତା କରବାକୁ ସରବରା ଅନ-
ୁକ୍ତ ଏକ ସେହି ଦେଖୁ ଗୋପାଦ ସିଏ ଅପ-
ଶାସ କଥା କରଦର ବକ୍ତୃତା କରୁ ନାହାନ୍ତି ।
ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ ଉପର ମାନରେ ଗମକ କରବା
ଅଧା କରଗଲେ ପୁକା କେବେ କିମ୍ପ ଅସାଧି
ଉପସ୍ଥାନମାନ ଦ୍ୟାଗ କରବାକୁ ସାଦ୍ୟ ବାଜ-
ଅଛନ୍ତି ? କେବେକିମ୍ପ ଦେଖର ପ୍ରକାର ଅନୁଷ୍ଠ-
ାସ ବାଲ୍ୟ ବଦାକ ପ୍ରଥା ଗୋପାଦ ଦେବାକୁ
ବକ୍ତୃତା କର ଦୋଇଅଛନ୍ତି ? ମୁଖରେ କହିବା
ପାଠି ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖାଯାଏ ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ
ସେସରେ କେବେକିମ୍ପ ଅଗରର ଦୋଇ ବାଦ-

ଉପସ୍ଥାନ ? ନିନ୍ଦାକଥା ଶିକ୍ଷିବାକୁ ସୁଖ ମାତ୍ର
ଦାହି ଏକ ସେହି ଦେଖୁ ବକ୍ତୃତା ମନୋବଦ୍ଧ
କଥା ବକ୍ତୃତା ଲଗୁଅଛି ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷା ବକ୍ତୃତା
ଗୋପାଦ ସାଧାରଣ ଅନୁଦାନ କଲେ ଅମ୍ପାମାନେ
ପ୍ରକାର ମନୁଷ୍ୟ ଦେବକୁ ଦେଖା କରନ୍ତି ।
ଅଗଣିଷ୍ଠା ସରକାର ପସରୁ ଗୋପାଦ ଶିକ୍ଷା ଦେବା
ପ୍ରକାର କେବେକିମ୍ପ ନିୟମାବଳୀରେ ବାଧା ଦେଖିବା
ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଗୋପାଦ ସେହିକ ଅଧିକ ଗୋପାଦ
ଲଗୁ କର ମନୁଷ୍ୟ ଦେଖାଲେ ଦେଖି
କେବେକିମ୍ପ ଦାଶ୍ୟ ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ କର ପାରବ
ନାହିଁ । କେବେକିମ୍ପ କଥା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକ
ଦେବ କେବେକିମ୍ପ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା
ଦେବ ଏକ ଅମ୍ପାମାନଙ୍କର ପ୍ରକାର ମନୁଷ୍ୟ
ଲଗୁ ଦ୍ୱ ସ ଦେଖାବଦ୍ଧ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳ ଗୋପାଦ ସମିତି ।

ମୋପସରର ପ୍ରକାର ବକ୍ତୃତା କୃଷକମାନ-
ଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଦୁଃଖ ଗୋପାଦ । କେଲେ ଗୋପାଦ
କଲେ କ ଚଳେ ଏକ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଅବସ୍ଥା
ଏକ ପ୍ରକାର ମନୁଷ୍ୟ କାରବାର ଏପର ସେ
ଥରେ ଗୋପାଦ କଲେ ସେ କାଲରୁ ମୁକ୍ତି ଦୋଇ
ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି ଦୁର୍ଦ୍ଦଳ ଗୋପାଦ କମନ୍ତେ
ସରକାର ବାଦାଦୂର ପରସର ଗୋପାଦ ପରି-
କର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରଅଛନ୍ତି । ଏଦାର ଦାମ
ଇଂରଜରେ ଦୋପସରେ ଶିକ୍ଷିତ ଗୋପା-
ଦ ଶିକ୍ଷା ଅଟେ । ଏ ବକ୍ତୃତାରେ ଅନେକ ଓ ବକ୍ତୃ
ପୁସ୍ତକମାନ ବକ୍ତୃତା ଦୋଇ ସେ ସମସ୍ତ ଗୋପାଦ
ପ୍ରକାର ନାନା ଗୋପାଦେ ଅନୁବାଦ ଓ ପ୍ରକାର
ଦୋଇଅଛି ଏକ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାରରେ କେ
ଲୋକାଏ ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃତା ସରକାର ନିୟୁକ୍ତ କର
ଅଛନ୍ତି । ସେହି କର୍ତ୍ତୃତା ଉପାଧି କେଅପ-
ରେ ଶିକ୍ଷା ସୋପାଦରେ ରେଳକ୍ଷ୍ମୀର । ପ୍ରାମେ
ସ୍ତାପକ ଦେବା ସମିତିମାନ ରେଳକ୍ଷ୍ମୀ କରବ୍ୟ
ସେ ସମସ୍ତ ଦେଖାବଦ୍ଧ ପରଦର୍ଶନ କରବା
ଉପଦେଶ ଓ ଉପାଦ ଦେବା ଉପାଦ ବାଦା-
କର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଏଥିରୁ ଗୋପାଦମାନେ
ଦେଖିବେ ସେ ପରସର ଗୋପାଦ ସମିତି ଗଠ
ପରଦର୍ଶନ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହକର ସମସ୍ତ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ସରକାର କରଦେଇଅଛନ୍ତି ଏକ
କେବେ ପ୍ରାମରେ ଏ ପ୍ରକାର ସମିତି ସ୍ତାପକ
ଦୋଇଅଛି ଓ ସେ ସମସ୍ତର ସମ୍ୟା ସାମାଜ୍ୟରେ
କରୁଅଛି । ମାତ୍ର ଏମନ୍ତ ହିକେର ଅନୁଷ୍ଠାନ
ସେମନ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର ମୋପସରେ ବସ୍ତାର ଦେଖା
ଅଗଣିଷ୍ଠା ସେସର ଦେଖି ନାହିଁ । ଅବଧ ଅନେକ
ପ୍ରାମର କଥା କି ବୋଲିବା ଅନେକ କଲର
ଲୋକ ଏକାକି ମର୍ମ ହିଁ ଦାହାନ୍ତି । ଏଦାର

କାରଣ ବେଶ କରୁ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରକାରଣ
 ଅପରାଧ ଓ ବହୁକାଳରୁ ଶୁଳ ଅସୁଧୁବା ପ୍ରଥା
 କରା ସବୁଦିନ ଭର ଭରବାର ନୂତନ କାଳ
 ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ବନ୍ଦା ଦେହ ସେମାନଙ୍କୁ ବାହା
 ଦେବାଦ ନୂତନ ମାର୍ଗ ଅବଲମ୍ବିତ କରୁନାହିଁ
 ପ୍ରବୃତ୍ତି ଦେବାର ଲୋକ ମୋପସରରେ ବରଳ ।
 ଗବର୍ଗମେଷ ପ୍ରକାରଣ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ସାଧୁ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଭୃତ ଚରବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଶିକ୍ଷ
 ସକାଶେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀର ଶିକ୍ଷା ଦାନର
 କ୍ଷମାରତ ଉପାୟ କରବା ଏକାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ।
 ଅଗେ ପ୍ରକାରଣ ଶିକ୍ଷିତ ନ ଦେଲେ ଶିକ୍ଷୋନ୍ନତ
 ଇଂରାଜ ସମ୍ଭବ ଉଦାର ହିରକର ଅନୁଷ୍ଠାନମାନ
 ସଫଳ ଦେବା ସହଜ ନହେ । ଅତଏବ ଇଂ
 ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା ଦାନର ବାହୁଲ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଦେବା ଉଚିତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷା ଦାନର ସେ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅତ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବଲମ୍ବିତ ଉପ-
 କାର ଦେଉଅଛୁ । ଏହାର ଉତ୍ତରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଦେବାକାହୁଣ୍ଡା ପରିଚ୍ଛେଦନାଏ ସେ ଅନେକ
 ଚିନ୍ତିତ ଲୋକ ସୁଦ୍ଧା ଏପ୍ରକାର ସମ୍ପର୍କର ମର୍ମ ବୁଝି
 ସାର କାହୁଁ । ସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ନାମ୍ନାବଳୀ
 ଗ୍ରହ ବୁଝିବା ଓ ବଦଳାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରବା
 ସମ୍ପର୍କର ଶୁଦ୍ଧ ଅନେକ ଲୋକର ନାହିଁ । ସର୍ବ-
 ସାଧାରଣ ସହଜରେ ବୁଝି ପାରବା ସକାଶେ ଏପ୍ର-
 କାର ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପାର ବ୍ୟାପାର ପ୍ରଶ୍ନୋ-
 ତ୍ତର ରୂପେ ଅତି ସରଳ ଉପାରେ ଶୁଦ୍ଧା ଦୋର
 ଗ୍ରାମେ, ବନ୍ଦିତ ଦେଲେ ଅନେକ ଉପକାର
 ଦେବାର ଅସା ଦେଉଅଛୁ । ସରକାରଙ୍କର ଏ
 କ୍ଷମ୍ଭରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବା ବାହୁଣ୍ଡା ।
 ଶିକ୍ଷିତ ନିଦିହାର ଓ ଅପର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଏ
 କ୍ଷମ୍ଭରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବା ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ମାତ୍ର ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବେ ଲୋକ ବୁଝନ୍ତି ।
 ମାତ୍ର ସର ଉକ୍ତି ଦେବା ଉତ୍କଳ ସମ୍ପର୍କମାନ ଚଳି
 ଅଧିକେଶନରେ ଏ କ୍ଷମ୍ଭରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ
 ଲିପିବଦ୍ଧ ଦୋରଥୁଲ । ସେମାନଙ୍କୁ ବଦଳାରେ
 ଚଳି କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋର ଥିବାର ଶୁଦ୍ଧା ନାହିଁ । ସୁରଭି-
 ସରର ବନା ଅତି ଭରସା ଦାହିଁ ।

ବ୍ୟବହାରୀଲୟର ପଦ୍ମର ପଲ ।
 ବ୍ୟବହାରୀ ବ୍ୟବହାରୀଲୟର ବ, ଏ ଓ ଏସ,
 ଏ ଏକ ପ୍ରବେଶିକା ଏହି ଭଳି ପଦ୍ମର ପଲ
 ଏଥର ଯଥା ସମ୍ଭବରେ କଲିକତା ଗେଜେଟରେ
 ବାହାରଅଛୁ । ଓଡ଼ିଶାରେ ପାଠ କରୁଥିବା ଶ୍ରଦ୍ଧ-
 କର ନମ ପ୍ରକାଶ କରଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ତ୍ତର
 ସମ୍ପେସ ସମାଲୋଚନା ପ୍ରକାଶ କଲୁଁ ।

କି, ଏ,

ଗବର୍ଗ ୧୮୭୪ ଗ୍ରହ ପଦ୍ମର ଦୋର-
 ଥୁରେ ସେ ୧୯୨୩ ଅର୍ଥାତ୍ ସରକାର ୨୦

ପାସ କରଥିଲେ । ଏବର୍ଷର ପଦ୍ମର ଥି ମଧ୍ୟ
 ଜବାସାର ନାହିଁ ମାତ୍ର ୨୭୦ ପାସ କରଅଛୁ ।
 ପଦ୍ମର ଥି ଗବର୍ଗ ସଙ୍ଗେ ସମାଦ ମତେ କଲେ
 ସୁଦ୍ଧା ସରକାର ୧୪ ରୁ ଅଧିକ ପାସ କର ଦାହାନ୍ତି
 ସୁରଭି ମନ ଅଟେ । ଦେବଲକ୍ଷ, ଏସ, ସି ରେ
 ଗବର୍ଗର ଏବର୍ଷ ୨୧ ଶ୍ରଦ୍ଧ ପାସ କରଅଛୁ ।
 ଏଠା ରେଭେନ୍ସା, କଲେଜର ଗବର୍ଗ
 ପଦ୍ମର ଦୋରଥୁବା ୪୦ ଗ୍ରହ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମେ
 ୧୮ ଏବଂ ଅଭିରକ୍ତରେ ୨୨ ଜଣ ସୁରଭି
 ସମସ୍ତେ ପାସ କରଥିଲେ । ଏଥର ୧୧ ଜଣ
 ମଧ୍ୟରୁ ୫ ଜଣ ସଫଳ ହୋଇଅଛୁ । ସାଧା-
 ରଣ ପଲସଙ୍ଗେ ଭୁଲଲେ ଏଠାର ପଲ ଭଲ
 ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଏସ, ଏ,

ଏ ପଦ୍ମର ନାମ ଏ ବର୍ଷରୁ ଉତ୍କଳମିତ୍ରବଟ
 ଦେଲ । ଗବର୍ଗ ପଦ୍ମର ଦୋରଥୁବା ୨୪୫୪
 ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଓ ଅଭିରକ୍ତ ଦୁଇଥରରେ ୧୫୧୭
 ବା ସରକାର ୨୨ ପାସ କରଥିଲେ । ଏଥିରୁ
 ୫୧୫ ପାସ କରଅଛୁ । ପଦ୍ମର ଥି ମଧ୍ୟ
 ଗବର୍ଗ ସମାଦ ଧରରେ ସରକାର ୨୪ ରୁ
 ଅଧିକ ସଫଳ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଏଠା ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର ଗବର୍ଗ
 ପଦ୍ମର ଦୋରଥୁବା ୨୧ ମଧ୍ୟରେ ୨୫ ବା ସର-
 କାର ୪୧ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । ଏଥର ୩୫
 ମଧ୍ୟରୁ ୧୨ ଜଣ ବା ସରକାର ୩୪ ପାସ କର
 ଅଛୁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ପଲ ଭୁଲନାରେ
 ମନ ଦୋର ନାହିଁ ।

ବ୍ୟବହାରୀଲୟର ଦୁଇ ବ୍ୟାଧାନୁଷ୍ଠାରେ
 ଏଥର ବ, ଏ, ଓ ଉତ୍କଳମିତ୍ରବଟ ପଦ୍ମର ମାନ
 ପ୍ରଥମ ଗୁଣ୍ଡା ଦେବାରେ ଉତ୍କଳର ପଲ ଯୋଗ,
 ନାମ ଦୋରଅଛୁ । ଏହି କଠିନ ନିୟମ ବ୍ୟବହାର
 ବସର ପଲ ଦେବ କ୍ରମେ ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ପ୍ରବେଶିକା

ଗବର୍ଗ ପଦ୍ମର ଦୋରଥୁବା ୨୫୧୭ ମଧ୍ୟରୁ
 ୪୦୨୨ ଅଥବା ସରକାର ୨୧ ପାସ କରଥିଲେ ।
 ଏବର୍ଷ ୫୮୧୦ ପାସ କରଅଛୁ । ମାତ୍ର ପଦ୍ମର ଥି
 ସଙ୍ଗେ ଦଶକାଳରେ ଉକ୍ତି ଥିବାର କଥିତ
 କୁଅଇ । ବାହାଦୁରେ ସୁଦ୍ଧା ପଲ ମନ ଦୋର
 ନାହିଁ । ସୁଖି ଦାନସାର ଥିବା ଶ୍ରୀକର ଅତି
 ଅଧିକ ପଦ୍ମର ଅଧିକା ଉତ୍କଳ ମାସରେ ବୁଝିବ
 ଦେବ । ସେ ପଲ ବାହାରରେ ସମାଲୋଚନାର
 ସମସ୍ତ ଦେବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍କଳର ସମ୍ପଦ ଗବର୍ଗ ୧୯୧
 ଶ୍ରଦ୍ଧ ପଦ୍ମର ଉତ୍କଳରେ ସେ ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ୧୫୪ ଜଣ ଓ ୧୨ ଶ୍ରେଣୀରେ ୨୧
 ଜଣ ଅଥବା ସରକାର ଏବର୍ଷ ପଦ୍ମର ଦୋର-

ଥୁବା ୨୮୪ ଗ୍ରହ ମଧ୍ୟରୁ ୧୧ ଓ ସେଥିରୁରେ
 ୧୨ ଶ୍ରେଣୀରେ ୨୩ ପାସ କରଅଛୁ । ଏ ପଲ
 ଉତ୍କଳର ଦୋରଅଛୁ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍କଳର ସୁରଭି ପଲ ନିମ୍ନରେ
 ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେଲ ଯଥା :—

ସରକାରୀ	ମୋଟଗାଧୀ	ପାମ	ମୋଟଗାଧୀ	ଗବର୍ଗ	ପଦ
୧୨ ଶ୍ରେଣୀ ।					
ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର	୪୧	୧୭	୩୧	୩୧	
କଟକ ମିଶନ	୧୭	୪	୧୭	୭	
ସି, ଏମ୍, ଏକାଡେମୀ	୪	୫	୩୩	୧୭	
ଓଡ଼ିଶା ଉତ୍କଳର	୩୨	୩	୨୦	୧୭	
ସାକସର	୫	୧	୪	୫	
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା	୧	୪	୭	୨	
କୋଟାକାଳି	୨	୩	୨	୩	
ସୁରଭି	୧୪	୭	୧୩	୧୩	
ଝୋରସା	୧	୫	୭	୫	
ବାଲେଶ୍ଵର	୨୪	୭	୧୧	୧୩	
ବାଲେଶ୍ଵର ମିଶନ	୭	୦	୭	୨	
ଉତ୍କଳ	୧୩	୧	୭	୭	
ମୟୂରଭଞ୍ଜ	୧୮	୪	୧	୧୦	
ନିମ୍ନଗନାଥ	୫	୧	୫	୫	
ମୟୂରପୁର	୪	୨	୪	୧୧	
କାମଡ଼ା	୧	୧	୧	୨	
ବାହାର ଶ୍ରଦ୍ଧ	୨୫	୧	୧୮	୧୪	
” ଶ୍ରଦ୍ଧୀ	୧	୦	୧	୧	
ଶ୍ରଦ୍ଧକ	୫	୦	୫	୦	
୦	—	—	—	—	
	୨୮୪	୨୪	୨୧୫	୧୫୧	

ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଏଥର ରେଭେନ୍ସା
 କଲେଜର ସୁରଭି ପଲ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ହୋଇଅଛୁ
 ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସୁରଭି ପଲ ସଂକ୍ରମଣ-
 କର ଅଟେ । ଏହା ମୟୂରଭଞ୍ଜର ପଲ ପ୍ରାକର
 ହୋଇ ନାହିଁ । ଜଣେ ଉତ୍କଳୀୟ ଶ୍ରଦ୍ଧୀ ଉତ୍କଳୀ
 ହୋଇଥିବା ଏବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଗବର୍ଗ ଅଟେ ।

ପଦ ୧୯୦୧ ମସିହାରେ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପଦ
 ପ୍ରଥମ ପଦ୍ମର ଉତ୍କଳର ଶ୍ରଦ୍ଧମାନେ ଉତ୍କଳୀ
 ହୋଇଅଛୁ । ଯଥା,—

- ଲେଖକ ସମ୍ପଦ ସମିତି ।
- ବାଲକରଣ ।
- ପ୍ରଥମ ବରାଣ ।
- ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳର, ବାଲେଶ୍ଵର
- ଉତ୍କଳର ପାଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଗୋଲ ”
- ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ପାଣ୍ଡେ ନାମ୍ନି ”
- ଲଲମୋହନ ରଥ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଗୋଲ ”
- କୃଷ୍ଣାୟ ବରାଣ ।
- ଗୁମରାଥ ଅଧିକାରୀ ଗଣେଶଚନ୍ଦ୍ର ଦୋରଥୁରୁ
- ଦିନାକର ବେଦେଶ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳର ବାଲେ :

ପୁରୁଷମ୍ବ ରଥ	ଘଣ୍ଟଣାଳ
ମାଗୁଣୀ ଶରପଥୀ	ନମେଇଷାପୁର
ବୃହନ୍ନେ ଶରପଥୀ	ବଳଦେବ ଜଉ
ବଳବ୍ରମ ସତ୍ତାଙ୍ଗୀ	"
କପାଳର ସତ୍ତାଙ୍ଗୀ	ନମେଇଷାପୁର
ବାଳକୃଷ୍ଣ ହିପାଠୀ	ନାଗପୁର
ଶୁକ୍ଳକୃଷ୍ଣ ହିପାଠୀ	ଞ୍ଚର
ସୁଭ୍ର ୨ ସୁ ବରାଣ ।	
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଅଭ୍ୟାସ	ବଳଦେବ ଜଉ
ଉଦୟପାଥ ଦାସ	ଫୁଲଙ୍ଗ
ବାନାମୁର ମିଶ୍ର	ଫେଟକାଳାଳ
କରଦୂର ମିଶ୍ର	"
ସୋମନାଥ ମିଶ୍ର	ଞ୍ଚର
ବାହାଜିଧ ନନ୍ଦ	ବଳଦେବଜଉ
ସୁଭ୍ର ୨ ସୁ ବରାଣ ।	
ଲଜ୍ଜାବଳ ମିଶ୍ର	ଞ୍ଚର
ଜଗନ୍ନାଥ ସମିତି ପୁରୀ ।	
ବ୍ୟାକରଣ ୧ ମ ବରାଣ	
ଅର୍ଦ୍ଧଶତ ଦାସ	ରଘୁନନ୍ଦନ
ବଳମାଳୀ ଦାସ	ସମ୍ବୁଦ୍ଧପୁର
ଉଦ୍ଧାଣ୍ଡଚରଣ ମିଶ୍ର	ପୁରୀ
ସତ୍ତୁମଣି ମିଶ୍ର	ଭୁବନେଶ୍ୱର
ରମ୍ଭୋଦର ମିଶ୍ର	"
ନୀଳହାନ୍ତ ମିଶ୍ର	ନିମାପଡ଼ା
ସୋମନାଥ ମିଶ୍ର	ପୁରୀ
ବଳଭଦ୍ର ରଥ	ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଗଦାଧର ରଥ	ପୁରୀ
ଗୋପୀନାଥ ରଥ	ସତ୍ୟବାଦୀ
୨ ସୁ ବରାଣ	
ଗୋପୀନାଥ ଦାସ	ସତ୍ୟବାଦୀ
ସୁମନ୍ତରଣ ଦାସ	ଜଗନ୍ନାଥ
ତ୍ରିଲୋଚନ ଦାସ	ରଘୁନନ୍ଦନ
ଗଙ୍ଗାଧର ମହାପାତ୍ର	ସମ୍ବଲପୁର
ସଦାଶିବ ମହାପାତ୍ର	ରଘୁନନ୍ଦନ
ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର	ବାଲିଶାହ
ଉତ୍ତାମଣି ମିଶ୍ର	ପୁରୀ
ଫଳର ମିଶ୍ର	ରଘୁନନ୍ଦନ
ଗୋବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର	"
ଦୁରଦର ମିଶ୍ର	"
ଜୟକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର	ନିମାପଡ଼ା
ନାଗପୁର ମିଶ୍ର ପିତା ଗୋବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର	ପୁରୀ
ନାଗପୁର ମିଶ୍ର ପିତା ଭୋମମିଶ୍ର	"
ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର	ବାସୁଦେବପୁର
ବଳଭଦ୍ର ନନ୍ଦ	ସମ୍ବଲପୁର
ବୈଦ୍ୟନାଥ ପୂଜାପଣ୍ଡା	ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବଳମାଳୀ ରଥ	ପୁରୀ
ଫଳର ରଥ	ପୁରୀ
କାଶୀନାଥ ରଥ	ନିମାପଡ଼ା
ପୁରୁଷମ୍ବ ରଥ	ସମ୍ବଲପୁର
କରଦୂର ରଥ	ପୁରୀ
ସାମନ୍ତ ରାଧାଶ୍ୟାମ ଶତନଳ	ପୁରୀ
ନାଗପୁର ହିପାଠୀ	ସତ୍ୟବାଦୀ
ବାଲିଶାହ	
କାବ୍ୟ ୨ ସୁ ବରାଣ	
ସତ୍ୟବାଦୀ ଦୋରା	ପୁରୀ
ଲୋକନାଥ ମହାପାତ୍ର	ପୁରୀ
ଜଗନ୍ନାଥ ନନ୍ଦ	ରମ୍ଭୋଦରପୁର
ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡା	ପୁରୀ
ଗଙ୍ଗାଧର ରଥ	ସତ୍ୟବାଦୀ
ଜଗନ୍ନାଥ ରଥ	ପୁରୀ
୩ୟ ୧ ମ ବରାଣ	
ନୀଳକଣ୍ଠ ମହାପାତ୍ର	ପୁରୀ
ସୁଭ୍ର ୧ ମ ବରାଣ	
ଜଗନ୍ନାଥ ରଥ	ପୁରୀ
୨ ସୁ ବରାଣ	
ସାମନ୍ତ ନାଗପୁର ମହାପାତ୍ର	ପୁରୀ
ବେଦାନ୍ତ ୨ ସୁ ବରାଣ	
ଗୋପୀନାଥ ଦାସ	ପୁରୀ
ସଦାଶିବ ମିଶ୍ର	"
ସଂଖ୍ୟା ୨ ସୁ ବରାଣ	
ରବିଶିଷ୍ଟ ରାଘବରାୟଣ	ପୁରୀ
—*—	
ପ୍ରେସ୍‌ରସକ ।	
ପତ୍ରପ୍ରେସ୍‌ରକଙ୍କୁ ମତାମତ ନମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦାୟୀ ହେବୁ ।	
To The Editor of the Utkal Dipika Sir, Will you kindly allow us, on behalf of Young Orissa, to congratulate our much esteemed countryman Rai Ananda Lal Basu Bahadur on the well and honesty earned high honor so graciously conferred by Government; and to wish him long life to enjoy it with distinction to himself and help and usefulness to suffering humanity. In these recent days of cheap Rai-bahadurism, this with Rai M. S. Rao Bahadur, makes another of the few cases in Orissa of just recognition by Government of hard-working, single-minded devotion to duty, of silent, unpretending and really faithful workers:—of credit and blessing to them who give and them who receive; and hence appreciated alike by all the world beside. Jajpur Most humbly Yours, 28-6-1909. Brahmananda Das.	

ଉତ୍କଳ ।
ଉଦ୍ଭବର ଉପାୟ ।
ସେତେବେଳେ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରବ ବାଦା ମେତେଦୂର ପାର ଉତ୍କଳରେ ସେତେଦୂର କରବ । ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରବାଦ ଅଛି “ ଯାଦ କରବାର ଉପଯୁକ୍ତ ବାଦା ଉତ୍କଳରେ କରବ ବାହିଁ ଉପଯୁକ୍ତ (What is worth doing is worth doing well) ମନ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଭାବ ରଖି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଲେ ପ୍ରକୃତ ମନୁଷ୍ୟର ଉଦ୍ଭବ ହୁଏ । ଏହା ଉପରେ ଅଧିକ ଉଦ୍ଭବ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସମୟରେ ହୋଇଥାଏ ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ ଉଦ୍ଭବର ଉପାୟ ବୋଲି ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଏ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ମ ମନରେ ଭକ୍ତି ଓ ପ୍ରେମର ସହଜ ଉତ୍କଳରେ କରବାର ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅଦେଶ ଅଛି “ସହୃଦୟମି ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଦେବ ଚକ୍ତ ଫୁଲନ” ହେ ଜଗନ୍ନାଥା ଅମ୍ଭେମାନେ ଯେଉଁସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଁ ବାଦା ସେପରି ରୁମ୍ଭର ଫୁଲ ଶୁଭରେ (ପଦ୍ମ ମନରେ ଭକ୍ତି ଓ ପ୍ରେମର ସହଜ) ହରୁଁ । ଜନକ ଗଢ଼ା ଅଭୁଲ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥାଇସୁକା ଏହି ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରଥିବା ଦେଖୁ ଗର୍ବିତ ପଦ୍ମବାଦ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ଗନ୍ଧ୍ୟ ଧନ, ପଣ୍ଡର ସମସ୍ତ ରତବାଦକର-ସେ ବାଦା କର ଦର୍ମରୁରୁପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତୁଅଛନ୍ତି ଏହି ଦାସ ଭାବ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଲୋକ, କୋଷ, ଅମଳେହୋମ, ଅବଦେଲୀ ପ୍ରଭୃତି ଏହା-ବେଳେରେ ଭବେହୁ ହୁଏ । ମାଳିନ ଦେପର କୌଣସି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଉପାୟଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଯୁବକ ଦାଗ୍ରାଦିପୁରେ ପଠ ଏକପ୍ରକାର ସର୍ବଦାଗରର ଅପିସକ୍ତ ସାତ ଦର୍ମପ୍ରାପ୍ତୀ ହୋଇ-ଥିଲେ । ସର୍ବଦାଗର କହିଲେ “ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶାଲି ନାହିଁ” ଚକ୍ତ ସେ କହିଲ “ସେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଅନ୍ତୁ । ମୋର ପ୍ରକୃତଅନ୍ତା-ଶୁଭ ହୋଇଅଛି ।” ଏହା ଶୁଣି ସର୍ବଦାଗର କହିଲେ “ ଏହିପରି ସମସ୍ତେ କହୁଅନ୍ତୁ ସେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ବାଦା ମନୋମାତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଚକ୍ତ ଯୁବକ କହିଲ, “ ପୁକେ ସେହି ଭାବ ଥିଲା ସତ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାଗରେ କିଛି ନ ଥିବା ଦେଖୁ ଅଜି ନୁଁ ମନେ କର ଅସିଅଛି ସେ ସେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉ ପଛରେ ବାଦା ମୁଁ କରବ । ଭଗବାନ ବାଦା ମୋ ପାଇଁ ଶକ୍ତି ହୁଲେ ଏହାହିଁ ମତେ କର କାର୍ଯ୍ୟ କରବ ।” ସର୍ବଦାଗର ମନେ କଲେ ଏହା ଗୁଣବାଦ୍ୟ କାରଣ ପ୍ରକୃତରେ ପାଗଦର ପିଲଙ୍କର ଏପରି ମନ ହୁଏ ନାହିଁ । ଚକ୍ତରେ ସର୍ବଦାଗର କହିଲେ

ଅପିଷ୍ଠରେ ପ୍ରଦେଶ ଉତ୍କଳର ମସୃଣ କରବା ନିମନ୍ତେ ମୁଲ୍ୟମାନେ ବାଦା ଖୋଳୁଅଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭେ ଦଶ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଗସ୍ତା ଗୋଳ ଦୈନିକ ଉତ୍ତରଣା ମନୁର ଦେବୀ ସୁକଳ ହୁରେ ବାଦା ମୁଁ କରକ । ସର୍ବଦାଗର ବାଦାକ ଗୋଟିଏ ଶାକଳ ଦେଇ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବା ନିମନ୍ତେ ଦେଶସ୍ତରୁ କୁଳୁମ ପ୍ରକାଳ କରେ । ଚହୁଁ ସୁଦଳ ଦେବେତରଣା ଗସ୍ତା ଚିତ୍ତିତ ହର ଦେଇ କୋତବାକୁ ଲଗିଲ । ପ୍ରସ୍ତରଣସ୍ତ ସୁକ୍ତିକ ଗୋଳ ଗୋଟିଏ ଧରରେ ରଖି ପରଷାକରୁପେ ସଜାଇଲ ଏବ ଦୋକ୍ତି ଓ ଦର ଦେଇ ପ୍ରସ୍ତର-କ୍ଷଣସବୁ ଦୁଷ୍ଟାଇ ଉକ୍ତି ଖୋଳାସ୍ତାକରୁ ମଧ୍ୟ ପରଷାକ ଚର ରଖିଲ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୁଲ୍ୟ-ମାନେ ଉକ୍ତ ଫକସ ଯେଉଁ ଗ୍ରାବ ଖୋଳୁଥିଲେ ସେଠାରେ ପ୍ରସ୍ତରକ୍ଷଣସବୁ ଇତସ୍ତରୀ ପଡ଼ିଥିବା ଦେହୁ ସର୍ବଦାଗରକ ଗାଢ଼ିରେ ଅପାତ ଲଗିଲ କଳୁ ଶାସତ୍ତେ ସୁଦଳ ଯେଉଁଠାରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦର ବସ୍ତାସମାନୁ ଦୋଇଥିଲ ଉକ୍ତ ଗ୍ରାବରେ କହୁ ଦେଲ ତାହା । ସର୍ବଦାଗର ଲକ୍ଷା ଦରେ ଯେ ଶିଳିତ ଓ ସୁଲତ୍ତର ଏକା ଉତ୍ତମୁକ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅପେ । ଚହୁଁ ଅରଦତ ଉକ୍ତ ସୁଦଳକୁ ମୁଲ୍ୟ-ମାନଙ୍କ ସର୍କାର କରଦେଲେ ଏବ ଦେନିତ ଅଠଅଣା ମକ୍ତର ଦେଲେ । ବାଟଟି ଏପର ସୁକର-ରୂପେ ପ୍ରସ୍ତର ଦେଲ ଯେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଗସ୍ତା ସେପରି ହୋଇ ନାହିଁ । ସର୍କାର ନିଜ ହସ୍ତରେ ସୁଦଳ ଉକ୍ତ, ନୀତ, ତାଲୁ ପ୍ରଭୃତି ଠିକ କରଥିଲେ ଯହୁ ଓ ପରଶମର କୌଣସି କ୍ଷତି ହୋଇ ତାହା । ସର୍ବଦାଗର କ୍ରମେ ବାଦାକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ପରଦର୍ପଣ କରବା ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରାବ ପ୍ରଦାତ ଦେଲେ । ସମସ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାକୁ ଲଗିଲ । ଉକ୍ତ ସୁଦଳ କ୍ରମେ ସର୍ବଦାଗରର ଅଗାଦାର ଓ ପ୍ରଧାନ ଦର୍ପଣକୁ ଦୋଇଥିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସକ୍ଷେ ଏପର ଐହୁତ ଉଦ୍ଦିତ ସମ୍ବନ୍ଧର ନୁଦେ କଳୁ ସମସ୍ତେ ସୁକ୍ତିକ୍ରମ ରମଦତ ଗ୍ରାଣିତମା ଦୋଇ ଅପଣା ଦାର୍ଯ୍ୟ ସୁକ୍ତିରୂପେ ସମ୍ପଦ କରବାକୁ ଅଧିକାର ଓ ବାଧା । ଅଜକାଲର ସୁଶିଳିତ ସୁଦା-ମାନେ ଏଥିରୁ ସୁଶିଳା ଲଭ କଲେ ବଳୁ ମୁଦଳ ବସୟ ଦେବ । ଏକଦେସକ ଗେଜେଟ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲକତା ଦେଲେଟ ।

ବାବୁ ମୋହନ ମୋହନ ପଣ୍ଡା ପୁଅ ନିରଞ୍ଜନ ସୁଲ ସର-ଇନ୍ଦ୍ରପେଦର ପଦରେ ବାଦାଲ ଦେଲେ । କଳମାନର ସୁଲ ସର-ଇନ୍ଦ୍ରପେଦର ବାବୁ ଯାଦେଲ ଚକ୍ର ମିଶ୍ର ତନ ମାସ କୁଟା ଗାଇଲେ । ବାବୁ ଶସ୍ତ୍ରୀୟ ମହାନ୍ତ ଦଳ-ମାନର ସୁଲ ସର-ଇନ୍ଦ୍ରପେଦର ନିମନ୍ତେ ହେଲେ ।

ଏକ ନୂନ ମସ ବାଟ ଦେଶ ଦେଶ ଦେଶ ସପ୍ତାହରେ ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଦେଶର ସୁଦଳର ଦର ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହ ପର ରହିବ ।

ଗ୍ରାମୀୟ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ନଗରରେ ଏ ସପ୍ତାହରେ ଅକାଶ ସବଦା ମେଘାଳନ ଓ କେତେ ସାମାନ୍ୟ ଦର୍ଶା ଦୋଇଥିବ । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଦିନେଶ ଲଗାଥିବ । ଏ ନଗରରେ ଓଢ଼ରଠା ଦେଖା ଦେଇ ଏ ସପ୍ତାହରେ ୧୨ ଟା ନେଇଥିବ ।

କ୍ଷୁଦ୍ର ନଳ ସାତେକ ସମ୍ବଳସୁକ ଦେଇ ଦରୁର ମେନ୍ତେ ଅନ୍ୟ ଯାମା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଏଠା ମାନସିକ ସଂକ୍ରମରେ ଏକ ତା ୨୪ ରପଠାକୁ ବୁଲ ଦଳ ଲଠାଇ ସାଦ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ତା ୩୦ ଦେଶ ଶୈଷ ହୋଇଥିବ । ଏଥିରେ ପଞ୍ଚାଳର ଚାଷୁକ ଅଞ୍ଚ ଦପଦମା ଲେନବା କରୁଅଛି ।

ସାଲେସୁଲ ଥାନା ନଗରରେ ଏକ ମହମଦ ସଙ୍ଘ ବଳୀ କାନନଗୋଇ ଓମେର ଜମି ବାଡ଼ କଲିଦେ ମାର ଚିଟି ବଦଦାରେ ଏକ ମହମଦ ମହ ଗାଈଅଛି । ବଳୀକାନ ନଗୋଇ ଓମେର ଜି ୪୮ ହାଜରରେ ଥାଇ ମହଦମା ବଗର ହେଉଅଛି ।

ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ନକସୀ ଅକ୍ତ ହୋଇ ବସୁନ କ ୧୪ ଟି ଏଠା ଲୁହରଅଗଣ ଲେଲ କେସନରେ ୫ ୧୦୦ ବା ଚ-ଲୋଟସହତ ଧବହୋଇ ଚାଳକରେ ଅଛି ।

କର୍ଣ୍ଣା ପରେ ଚକ୍ରେତର ପୁଣିଲ ପାଗ ହେବାକୁ ଗୁଣର ବୁଦଧା ହୋଇଅଛି ଏବ ଦୁବାଦ ଗାଦ୍ୟପଦ୍ୟ ହେ ଶସ୍ତା ହୋଇଅଛି । ବାଗ ଓ ସରକ ହେ ବସିବାଲ ନଗାସାଏ । ମଃ ବାଃ

କଲକତାଦକାସିଲ ଦର୍ପଣାଲପର ନଗେ ଦେସବି ବ୍ୟାମରନ ଦାସ କଲୋର ପ୍ରେସର ଦ୍ରାସ ବୁଲ (ଚିତଳ ପାଠିୟା) ଅଧ୍ୟାପନାଙ୍କ ଦକ୍ଷୟ ବରଣା ଅପରାଧରେ ମା ୩ ପ ଓ ଦେସମାନ ବସିଥିବା ବୁଦ୍ଧିଜନ ଅଧ୍ୟାପ ଏକ-ମାସ ଓ ହ ୧୫ ନ କାଦପତ୍ର ପାଇଅଛନ୍ତି ।—କଃ ବାଃ

ସୁଦତ ଗତ ଦରୁବ ମୋକଦମାର ଅସମିମାନେ ବୁଦ-କଥା କପତା ଉକ୍ତଲ ନିପୁଣ କର ନ ପାଇବାର ଦେଖି ଶ୍ରୀସୁଲ ନିଜସାହେବ ସାଲସୁ ଉଦ୍ଦେଶନକୁ ଦେହ ଅନୁଗ୍ରହ କର ଉଦ୍ଦିତ ହେବାର ପ୍ରତ୍ନ କଲେଣି ପ୍ରଣାୟଦେବସାହା ନିକାସୀ ବାବୁ ବଧାଦ୍ୟାମ ମାହାନ୍ତ ମୁଦାମାନଙ୍କର ଉକାଲତ ନାମ ଗ୍ରହଣ ଓ କନମାନ ପଢ଼ଣମ କର ସେମାନଙ୍କର ସକ୍ଷମପର୍ଜି ଦାବ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ନ କଣା କଲେ । କଳଗାହେବ ମନୁକ ହୋଇ ସସୁରେ ତାହାକର ସୁଖ୍ୟାପି ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ନିଜର ସାର୍ଥ ସଙ୍ଘେ ଦେଲେ ସେ ମାଲକ ପଦ୍ମେଦକାର କଲେ କିରଗମ ପାଠାତ ମନଲ କରନ୍ତୁ ।—କଃ ବାଃ

ଏକାକିଆ ଏକଦର ସୁବ ନିକାସୀ ସୁମମାନେ ତାହାକର ଶାହୋପଦସରେ ପୁଅ ସୁସାଗର ୫ ୧୫ (କ, ଦାଳ ଦରପଛନ୍ତି । ସୁଶାଗର ଅର୍ଥକ ଅକଣା ଚିତାନ୍ତ ମଳ ଅନ୍ୟ ଦାଦାମାନେ ସାଧ ଉପକ୍ରମରେ ଏପେ ଦାଳ କଦବାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ ନାହିଁ ।—କଃ ବାଃ

ଝଙ୍କଡ଼ ସମ୍ବାଦ ।

ଶ୍ରୀ ଶାଦୋ ଦେଶକର କଡ଼ପଣ୍ୟ ଏ ପରୁରପଣୀ ଏଠ ର ନସକାନ୍ତି କର ପଠାଦେଶରେ ସାବାଦକ ଗାଡ଼ିବ ହୋଇ

ତାକ ଦିନକୁ ଦୋହୁତ ସୁଦଳ ଶୀ ଗୋଟିଏ ଶିଶୁନ ଓ ବୁଦଃ ଚିନ୍ତନନା ଅନ୍ୟାନ୍ୟକ କ ୫୧ ଟି ବସୁଦେ ପର୍ବ ଧାରୀ ଦେଲେ ତାକର ପ୍ରଥମ ଶିଳର ସୁକରସୁକ ଶ୍ରୀ ଅନାତ ପଣା ଗ୍ରାସୁ ବ ୪ ଟି ଦେବ ଦେଉଅପେ ଗୁର ଗାଈଅଛନ୍ତି ସେ ଦେଉଆରେ ଅଛନ୍ତି କୌଣସିମତେ ଏସରେ ପଣାକର ସମ୍ପଦ ଲକ୍ଷା ଦେବ ଓ ସସାଦ ବାଦାକର ଧର୍ମଶିଳ ଦେବ ।

ଗ୍ରାସୁ ବକମାସରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦେବ ଅବଦରତ ବର୍ଣା ଦେବୁ ଏଲେବ ନମି ଏ ସର୍ପାନ୍ତ ପଡ଼ୁଅ ପଡ଼ୁଅଛି ।

ଦନବସୁର ତାକରରେ ଗ୍ରାସୁ ବକମାସ ଦେବ ମନଅର୍ଚ୍ଚିତ ଦେ ମେଘ ହେଉଅଛି, କେୁ ୫ ୩ ଦା ଦେବେ ଗ୍ରାସୁ ଯୋକ୍ତ ମାକରକ ହୁଏ ଗାଈନାହିଁ ।

ସାଧାରଣ ଗାସ୍ୟ ରରମ ଅଛି

ସାଧାରଣ ସମ୍ବାଦ ।

ଏକ ଓ କଳ ବାରଗାହାର ହୋଇ ଓ ବାଦ ଏକା ଲଗନ ନଗରରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ୫ ଲକ୍ଷ ୫୩୩୩ ନକ୍ଷୁ ହୁଅଇ । ଗୁଣିମାନେ ବଦା ବନି କ୍ଷେତରେ ସାରୁରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । କଳା ଛଗବୁଦ୍ଧି ଓ ଦରହତା କଳା ଏତରୂପେ ବ୍ୟବହାର ହେବା ବ୍ୟାଏ ଦେଖାସୁ ଉତ୍ତମ ଅନଗା ନାହିଁ । ମାନ ଅପଦରେ ଏ ସବୁ ଅନକ୍ତ ହୁଅଇ ଦେବ ଅମନନକର ବୁଦ୍ଧିଗଣା ମେଘ ନାହିଁ ।

ବାହାର ଗଲ୍ୟରୁ ସମ୍ପଦ ୨ ଲକ୍ଷ ୫୩୩୩ ଦେସମ ଦେହେରୁ ଉପହାଳ ହୋଇଅଛି । ମହାଦକାକର ସବୁରେ ସେଠାରେ ଦେସମ ବ୍ୟବସାୟର ଏମିତ ଉତ୍ତମ କର ଅନ କର ବ୍ୟାଏ ଅଛି ।

ମାନ୍ଦାଳର ଅନୁପାଳ ନଗରରେ ଏକଲକ୍ଷକଣା ମୁଲ୍ୟ ଅନଦେ ଗୋଟିଏ ଦେଶର ଉପାଦ ବାରବାନା ବସିବ ।

ଗଠ ତା ୧୫ ରପରେ ନିରଗାଡ଼ଠାରେ ଗୋଟିଏ ହୁଲ୍ ଯେବା ବଦାତ ହୋଇଅଛି । କରର ନାମ କେ ରମ ଗ୍ରାମ ଅସ୍ତେଇ ଏବ ବନ୍ୟା ନାମ ବମାଲ୍ୟାସୁ । ଉତ୍ତମୁର ନିକାସ କାଶକମେରେ ଏକ ଦର୍ଶିଗରୁଚେର ଶ୍ରୀ ଦୈଫୁକ ସମ୍ପଦାସୁ-ରୁକ୍ତ ବାସୁ । ଅନେକ ମାନାଗଣା ବାକ୍ତି ବଦାତ ସବୁକର ଉପଶିତ ଦଲେ ।

ହାଇଦରାବାଦର ନିକାମକର ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ମହାଦକା ସର କୁସ୍ତ୍ରପ୍ରସାଦ ବାହାଦୁରୀଙ୍କର ସୁଇ ପଦୀ ମଧ୍ୟରେ ନିଜେ ମସଲମାନ । ତାହାକର ଗର୍ଜନାତ କଳ୍ୟାଉ ମଦେରୁର ସାହେବ ବେଗମ ସହିତ ନିକାସ ମୁରସପ ଅଇର ଦୋଦ ହୋଇଅଛି । ହାଇଦରାବାଦର ହୁଇ ମୁସଲମାନ ବନ୍ୟା ବଦାତ କଲେ ନାଦି ଗାଏ ନା ।

ବାସବତଠାରେ ଏକ ଉପଦେଶକ ସରେ ଅକ୍ତିକର-କଲେ ନ ୨୦ ଏ ସସାଧାର ଉକାଏତ ପ୍ରଦେଶ ଦେ ସୁତ ଗ୍ରାମିନି ମାଚପିଟି କରଣା ଅଲକ୍ଷୀର ଓ ନଗର ଶିକାଦେବି ପଲୀୟନ ଦରପକାର ସାଦ ମିଲଇ । ସୁଦତ ଅଧ୍ୟ ତାକର ସଜାଳ କଦପାଦ ନାହାନ୍ତି ।

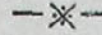
କଲକତା ବାଈକୋର୍ଣି ବରୁଚପତ ଦାସ ମଡୋଦସୁ ଅସୁଧା ନିକରଣ ଅଧିକା କୁଟା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତାକ ଶାଳରେ ଏକଟି ନିପୁଣ ହୋଇଥିବା ବରୁଚପତର ଦ ହର୍ଣା ମଡୋଦସୁ ପଦପଦ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରଦେ ।

ମାନେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସର ସବାଳ ଜବାଳ ଶୁଣି
ବାବୁ ୧୫ ଦିନର ଚନ୍ଦ୍ରା ଚନ୍ଦ୍ରପୁରଣ ଏବଂ
ମୋକଦ୍ଦମାର ସମସ୍ତ ଖରବୁ ତାହା ଦେଖିଥିଲୁ ।
ଏଥିରେ ଇଂଲିଷମାନଙ୍କର ଚେତନା ଦେଖି
ଲୁଣ ।

ଗତ ୧୫ ରଜରେ କଲକତାର ଉଚ୍ଚ-
ସଙ୍ଗୀତ ସମଜ ଭବନରେ ବସନ୍ତା ବିବାହ
ବିଷୟରେ କାହାଣୀ ସମଜର ଏକ ସଭା ବୋଲି
ଥିଲା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଗନ୍ନାଥମାଠର ବସୁ ଚୌଧୁରୀ
ଜମିଦାର ସଭାସଭା ମହୋଦୟ ଦୋର କାର୍ଯ୍ୟ-
ରତ୍ନ କଲେ ବସନ୍ତା ବିବାହର ସପକ୍ଷ ଓ ବିପକ୍ଷ
ଦଳମାନେ ଗୁରା ଗୋଲମାଲ କଲିଗାରେ ଅନ୍ୟ
ଦଳକୁ ସଭା ପ୍ରବେଶ ଦେଲା । ଏ ବିଷୟର
ଇଂଲିଶ ସଭା ପ୍ରାକାଶରେ ପଠକମାନେ ଦେଖି
ଲେ । ଗଣ୍ଡଗୋଲ କାହିଁ ସଭା ବସ୍ତ୍ରୋତ୍ତର କରବା
ଗଢ଼ି ନିନ୍ଦାର କଥା । ଏଥିରୁ ଉତ୍କଳୀୟ ଯେ
ସେହି ବାସ୍ତବ୍ୟ ଜାଣି କବ୍ୟା ରୂପ ଓ ସଂସ୍କୃ-
ତରେ ଶୁଣୁ ଗୋଲ ଓରପତ୍ର ବସନ୍ତା ସେମାନେ
ସଭାର ଯୋଗ୍ୟ ଦୋର କହାନ୍ତି । ସଭାରେ
ଧୀର ଓ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ବିକଳ ପକ୍ଷର ଅପରାଧର
ସଂକଳ ମତ ପ୍ରକାଶ କରି ଏକ ସାହା ପୁସ୍ତକ
ରାଜ ଅଧିକାରୀ ମତରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ତାହା
ସମାଜର ଉପରେ ପାଳନ କରି ଏହାକୁ ସଂସ୍କାର
ଓ ସଂସ୍କରଣ । ଏହା କର ନ ପାରେ ସଭା
ନିନ୍ଦା କରନ୍ତୁ ।

ଫାଲଗୁଣ ପଞ୍ଚମୀକୁ ଯିବା ଭାରତୀୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧ
କବୀର ଗାୟତ୍ରୀର ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ଉପଦେଶ
ଉଦାହ ସମାପଣେ ଭାରତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ସେକେଟିଂ
ଗୋଟିଏ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପରାମର୍ଶଦାୟୀ କର୍ତ୍ତୃକ
କଲକତରେ ହାସନ କରୁଥିଲୁ । ମାନ୍ୟଜର
ରୁଚକ୍ଷୁର ଗର୍ବରୁ ଲଢ଼ି ଅଖିଅଲି ସେହି କର୍ମକ୍ଷିର
ସଭାସଭା ଏକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେ, ସି, ଆଇ,
ସପ୍ତ ପମ୍ପର, ଅଲି ସି, ଆଇ, ଇ, ପ୍ରଭୃତି ଜଣ
ସଭା ଦୋରୁଥିଲୁ । ଏହି କର୍ତ୍ତୃକ କଲକତରେ
ଭାରତୀୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧର ଅଭିଭାବକ ଭୂଲ୍ୟ ଦୋର
ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଅଗ୍ରଣ ଓ ଅସୁବିଧା ନିର୍ବା-
ରଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବେ ଦିଶା ସୁସ୍ଥ ଓ ସଦା
ଖୁସିର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବେ ଓ ଅବଶ୍ୟକତାରେ
ଭାରତୀୟ ସେମାନଙ୍କର ପିତା ବା ଅଭିଭା-
ବକକୁ ସୁସ୍ଥପଣ ଦେବେ । କେପୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃକ
ସଭା କଲକତ ଉତ୍କଳ ଏହି କର୍ତ୍ତୃକ ଜଣେ
ସଦା ସାହାଜ ଜଣେ ଭାରତୀୟ ପ୍ରକୃତ୍ୟ କର
ସମସ୍ତ ଭାରତର ଯେକ ସମ୍ରାପ ବଢ଼ାଇ ଅଛୁ
ଓ ସୁଦେଶର କଲକତ କରାଇ ଅଛୁ । ଏସର
କୃଷିକ କର୍ମର କୁଳକା ନାହିଁ । ସେହି ଇଂରାଜ

ଗର୍ବମେଧକର ପ୍ରକାର ହେବ ନିମନ୍ତେ ଏବେ
ଚନ୍ଦ୍ରା ଓ ମହତ ଦ୍ୱାର ନିୟମ ଦୋରୁଥିବା ଏକଜଣ
ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବସନ୍ତ ବକ୍ତୃତା ଦେଖାଇ ଦର୍ଶ୍ୟ
କରବାରୁ ଅଧିକ କୃତଜ୍ଞ ଦୁର୍ଗ ସ ମସ୍ତାରେ
ଥିଲସର ଜଣା ଯାଉ ନାହିଁ ।

ଗଞ୍ଜାମର ପ୍ରଧାନ ନଗର ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ସାଧା-
ରଣ ସଭା ସମିତି ସକାଶେ କୋଟିଏ ଉପସ୍ଥାପି
ଦର ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକତା ଦେଖାଇ ଜଣେ
ପଦସେବକ ଗଞ୍ଜାମ ଗୁରୁଦର୍ଶନରେ ଏକ ସଭା
ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଥା ମଧ୍ୟରେ
ସେ ଲେଖିଥିଲୁ ଯେ “ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଗଣ୍ଡିକୋଟ ଓ
ଅଠଗଡ଼ ଧରଣର ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ସେହି
କୁବ ଗୁଡ଼ ଅଛୁ ବାହା ଯଦି କେବଳ ଉତ୍କଳୀୟ-
ମାନଙ୍କର ସମଜ ଲାଭ ଉପୁଷ୍ଟ ହୁଏତା ତାହା
କେବେ ସେମାନେ ଅତ୍ର ଏ ବିଷୟରେ କଷ୍ଟଭୋଗ
କଲେ କାହିଁ । କର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଉତ୍କଳୀୟ-
ମାନଙ୍କର ଏହି ଅଣାଟି ଅନ୍ୟ କୁସମ୍ଭବ ।
ଅତଏବ ସୁବନ୍ଧ ରହିବ ଭବନ ପ୍ରାପନର ଚେଷ୍ଟା
କରନ୍ତୁ । ” ଏଥିରୁ ଘୋଷ ହୁଏ ଗଞ୍ଜାମର ଉତ୍କ-
ଳୀୟମାନେ ଅନ୍ୟ କାହାରି ସଙ୍ଗେ ମିଶିବାକୁ
ରୁହାନ୍ତି ନାହିଁ । ଗଣ୍ଡିକୋଟାଧିପତି ଉତ୍କଳୀୟ
ରକା ସେ ବ୍ରହ୍ମପୁରର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ବ୍ୟବ-
ହାର ନିମନ୍ତେ କୁବ ଗୁଡ଼ କାଳ କରୁଥିଲୁ,
ଅନ୍ୟମାନେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲୁ ଉତ୍କଳୀୟ-
ମାନଙ୍କୁ ତାହା କରବା ନିଷେଧ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ-
ଭାବ ଦେଲେ ବାହା ବଢ଼ାଇବା ଉପୁ କଥା ।
କେବେ ତ ଅନ୍ୟମାନେ ବ୍ୟବହାର କଲେ
କେଲି ବାହା ଅଧିକ ଦୋରଗଲା ? ସେବେ
ବାହା ହୁଏ କେବେ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କର ସେ ଗୁଣ୍ୟ
କ୍ଷତ ଯିବା ସେହି କଥାରେ ଭାରତ ଦେଉ ନାହିଁ
କ ? ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କଲକତାରେ ଏପରି ଭାବ
ପୋଷଣ କରବା ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ବହିରେ ଅନୁଷ୍ଠ
କିବା ଅତ୍ର ବିଚ୍ଛି ସଳ କହିଁ ।

ଗତ ୧୫ ରଜ ଶୁକ୍ରବାର ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ
“ଆ କୌଡ଼େଗର ବୈଷ୍ଣବ ସମାଜ” ର ଏକ
ଅଧିବେଶନ ସଭା ଶ୍ରୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ମଠରେ ଦୋର-
ଥିଲା । ପ୍ରାୟମ୍ ସମକ୍ର ଓ କେତେକ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି
ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋରୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ରାଧାକର
ନିବାସୀ ପୂଜ୍ୟପାଦ ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ଗୋସ୍ୱାମୀ
ମହୋଦୟ ସଭାସଭାର ଅଧକ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ ।
ସଭାସଭା ମହୋଦୟ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରୂପା
ଦେବା ପରେ ଅପେକ୍ଷା ମହାଦେଶରେ ଶ୍ରୀ
ଗୌରୀଙ୍କ ଧର୍ମପ୍ରସାରକ ପୁନମାୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ଭାରତ ଓ ଶାନ୍ତିପୁର ନିବାସୀ ପଣ୍ଡିତ-
ପ୍ରମର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମୋକଦ୍ଦମା ଗୋସ୍ୱାମୀ ଏକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାରତୀୟ ବୈଷ୍ଣବମାନେ ଅତ୍ର ସମ୍ଭବ
ସାରସର୍ତ୍ତ ବକ୍ତୃତା କରୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ
ଧର୍ମ ପ୍ରସାର ଓ ସମ୍ଭବ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ଭବ ଏକ
ଶ୍ରୀ ରାଧାକର, ନିକତୀପ ଓ ପୁଣ୍ୟ ଧର୍ମରେ ଶାଖା-
ସମିତି ପ୍ରାପିତ ଦୋର ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର
ପ୍ରତ୍ନମାତ ନାନା ଗୁଣରେ ଅନୁକାମ ଦେବା
ଓ ସରକ୍ରାନ୍ତ ବୈଷ୍ଣବମାନଙ୍କ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ପ୍ରାୟମ୍ ଚୈତନ୍ୟ ଧର୍ମ ପ୍ରସାର ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରସ୍ତା-
ମାନ ସରକ୍ରାନ୍ତ ଦୋର ସଂଗଠିତ ପରେ ସଭା
ଭଙ୍ଗ ଦେଲା ।

ଭାରତ ଗର୍ବମେଧ ସତ ୧୯୦୧ ସାଲର
୩ ଅକ୍ଟ ଅନୁଷ୍ଠାରେ କଳକତାର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ
ଭଦ୍ରକେଶକୁ ନିର୍ବାସନ କର ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରଦେଶର ନାନା ଜେଲ୍ୟାଦାରେ ବିଦ୍ରବ ବା
ଅନିଚ୍ଛୁରୀ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଭବର ସଂକଳ-
ମେଧ ସଭାରେ ଭାରତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ସେକେଟିଂକୁ
ନିମାଗତ ପ୍ରସ୍ତର ପ୍ରସ୍ତ ଦେଉଥିବାର ପାଠକମା-
ନଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି । ନିର୍ବାସନମାନଙ୍କର ଅପରାଧ
ପ୍ରକାଶ କରବା ଉପୁକ୍ତ ଅଭାବରେ ସେମା-
ନଙ୍କର ବିଭବ ଦେବା ଇଚ୍ଛାକ ସେ ସମସ୍ତ
ପ୍ରସ୍ତର ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଟେ । ନାହିଁ ଅନେକ ଦିବା
ଦିବ୍ୟରେ ସଭାସଭା ସଭାକୁ କୌଣସି ସନ୍ତୋଷ-
ଜନକ ଦେଉ ନ ପାଇ ନିଗତରେ ପାରଲମେ-
ନ୍ଦର କ୍ରୋଧ ସଭା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମୋକଦ୍ଦମ ସଦେବ
ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଟର ଶାନ୍ତିକ୍ଷି ଉପସ୍ଥିତ କରୁଅ-
ଛନ୍ତି । ସେହି ପାଣ୍ଡୁ ଲିପିର ଅଭିପ୍ରାୟ ମନ ୧୯-
୧୯ ସାଲର ୩ ଅକ୍ଟର ଭାରତ କରବା ବୁଦ୍ଧେ
ମାହି ବହିର କଠୋରତା ଶକ୍ତି ଅଟେ । ତାହା
ନିର ପ୍ରସ୍ତାବ ଏହି ବୋ ସୁଗାୟ ଗୁଣ୍ଡକୋଟଙ୍କ
ଅଧିକରେ ଅଧିକାରୀର ସଜଦୋହ ବା ଅଗ୍ରାଣ୍ଡ
ନିବାସନ ନିମନ୍ତେ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୋରୁଥିଲୁ
ବାହା ଭାରତରେ ପ୍ରକଳତ ଦେଉ । ସେହି
ବ୍ୟବସ୍ଥା ମତେ ସତ ୧୯୧୯ ସାଲର ୩ ଅକ୍ଟର
ସଂଗଠାଧିକ ଦେଲେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ସୁସ୍ଥ
ଦେବ । ସେହି ସୁସ୍ଥର ଉପସ୍ତ ଏହି କ (୧)
କର୍ତ୍ତବ୍ୟକ ନାମ୍ୟ ବାହା କରବାର ସୁକ୍ଷିପ୍ତ-
କ୍ରମ ସକେତ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବ (୨) ନିର୍ବାସିତ
ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଭ ସେହି ଅପରାଧର ସକେତ ଦୋର-
ଅଛୁ ସେ କ୍ରମର ଧରଣର ଉତ୍କଳରେ
ବାହା କେଶା ସିବ ଓ (୩) ଧର ଉତ୍କଳ
ଦେବା ପୁଣ୍ୟ ନିର୍ବାସିତ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସେହି
ଫାଲଗୁ ଦେଖାଇବାକୁ ଦେବ ସେ ସେ ଗର୍ବମେ-
ଧେୟରେ ଅଧିକ ଦେବତା ଅଥବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ
ଅପରାଧ ତରଫ ସମର୍ଥକ କରବାର ସୁପୋକ
ପାଇବ । ଏପରି ସଂଗଠାଧିକ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ପର୍କି
ସୁକ୍ଷିପ୍ତ ସଙ୍ଗତ ଏକ ଏକ ଭଦ୍ରର ଗର୍ବମେଧ-

ଦ୍ଵାର ଏକ ସମୟରେ ତାହା ପ୍ରକୃତରେ ହୋଇ ପ୍ରକଳ ରହିଥିବାପ୍ରକଳ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଜା ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକଳ ହେବା ଉତ୍କଳ ଏଥିରେ ଦୂରକୁ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଦୁଃଖର ବସୟ ସେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଏହି ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଘାଟନାମଣ୍ଡଳ ଲିଖିତରୂପେ କରନ୍ତୁ ହେବାର ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଶେଷରେ ଉତ୍କଳ ଅପୂର୍ବରୂପେ ନୂତନ ସୂକ୍ଷ୍ମ ବାହାରିବା ଅନୁମତ ନୁହେଁ । ଅତୀତରୁ ଏହି ପ୍ରକୃତରୂପେ ବହୁତ କରୁଛନ୍ତି ହେବ ।

କଲଚରେ ଲେଖକଙ୍କର ଅଭିଳାଷ କାଣ୍ଡ ।

ଜଣେ ପଞ୍ଚାବ ବାସୀ ୨୨ ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ସୁନ୍ଦର କଲଚରେ ସର ଉତ୍କଳସୁମ ନିଜର ଉତ୍କଳ ସାହେବଙ୍କ ଓ ଡାକ୍ତର ଲାଲ ଲାଲଙ୍କୁ ଗୁଳ ଦାରି ଦେଖା ଇତିହାସର ଅବଦାନ ଦ୍ଵାରା ସମାଜରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛନ୍ତି । ସୁନ୍ଦର ଉତ୍କଳରୁ କଲଚରୁ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ିବାକୁ ସାଧ୍ୟ ହେବାର ବଳମପତ୍ରୀ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ପରଶେଷରେ ଏ କରୁଥି ଦୃଶ୍ୟର ଉତ୍କଳ ସଂଗ୍ରହ କରୁଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ସାହେବ ମହୋଦୟ କଲଚରୁ ଉତ୍କଳସୁମ ପ୍ରମମ ନକ ଆନବଣ ପ୍ରକୃତରୂପେ ରଖିବା କଲଚର ମେମ୍ବର କଲଚରୁ ହୋଇଥିଲେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଉତ୍କଳ ପଞ୍ଚାବରୁ ସାହେବଙ୍କ ନିଜରୁ ବାହାର ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିରୂପେ ବାହାର ମତ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଥମିକ କରୁଥିଲେ । କେତେକଦିନରେ କଲଚରେ ଉତ୍କଳଗାର (Indian House) ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସମିତି ସ୍ଥାପନ କରି ଅଭିଳାଷ କାଣ୍ଡ ମାନ ଅଭ୍ୟାସ କରୁଥିଲେ ଏକ ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଚଳନ ମାସ ତା ୨ ଉତ୍କଳରେ ଏ ଦୃଶ୍ୟର ଦୃଶ୍ୟକାଣ୍ଡରେ ଲିପ୍ତ ହୋଇ ନିଜକାଳ ଏକ ପରକାଳ ଦୟା କଲ । ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅପଣା ପତ୍ନୀ ସମ୍ଭବତଃ କାଳରେ ପାଞ୍ଚ ଲେଖନ ସାଧ କମିତଣ ଲକ୍ଷା କଲଚରୁ କଲଚ ସମ୍ମି (Indian Association) ଗୁଡ଼ିକୁ ସାଧୁଥିଲେ । ସେଠାରେ ସାଧକ ଉତ୍କଳ ସଂଗ୍ରହ କଥାଗାର୍ତ୍ତୀ କଲଚୁ ପାଞ୍ଚାବ ଗୁଡ଼ି ଶାନ୍ତିବାକୁ ସାହେବ ସେହି ପ୍ରାକରେ ମତକରେ ଏକ ବାକ୍ୟ ଲକ୍ଷା କରୁଥିଲେ ସାଧ ଉତ୍କଳର ନିଜକାଳା ଗୁଡ଼ିର ଅପାଦ ପାଦ ଦୃଶ୍ୟକାଳରେ ପରକାଳ ମମନ କଲେ । ଉତ୍କଳରୁ ସୁନ୍ଦର ଜଣେ ସିପ୍ତ ହୋଇ କଲଚରେ ଏପର କାଣ୍ଡ କରନ୍ତି ବୋଲି ଅନୁମାନେ ସୁପ୍ତରେ ସୁକା ଉତ୍କଳ ନ ଥିଲୁ । କଲଚର ସମ୍ପାଦକ ଓ ସେଠା ଲେଖକ ସୁନ୍ଦରତଃ ସେ ଏଥିରେ ଅନୁମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତରୂପେ ହେବେ ଏକ ଚିତ୍ତର ପ୍ରକୃତରୂପେ ଅନୁମାନଙ୍କ ଅନୁମାନ ହେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସୁନ୍ଦର ଉତ୍କଳ ଲକ୍ଷଣ-

ଦ୍ଵାରା ତ ଆଉ ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖାହୋଇ ଅଳ୍ପ ଅବଶ୍ୟ ଅନୁମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତରୂପେ ବାବୁ ସୁନ୍ଦରକାଣ୍ଡ ବାଦୁର୍ଯ୍ୟା କଲଚରେ ଉତ୍କଳର ଆଉ ସରା ସଂଗ୍ରହକାର ଏ କାଣ୍ଡ କାଣ୍ଡ ଦୃଶ୍ୟରୁ ଥିବା ଏକ ସେ ହେଉ ସକଳ ଉତ୍କଳଗାରୀ ନିଜର ପଞ୍ଚ ନ ଥିବାର କଲଚରୁ ସିଦ୍ଧି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏକ କଲଚରୀ ଯେ ଅପଣାର ଉଦ୍ଘାଟନା ଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି କଲଚରୁ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ ଏ ଭଳ ଦୃଶ୍ୟ କାଣ୍ଡମାନ ଅଛନ୍ତି ନ ହେବା ପ୍ରକୃତରୂପେ ଦେଖି ଲେଖକର ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା କରୁବ୍ୟ । କୁନ୍ଦରୀ ମାନ କଲଚ ଦେଖାଯୁ ଶିପ୍ତକାରୁ କଲଚରେ ଆଉ ପ୍ରକୃତରୂପେ ମୁଣ୍ଡ ଉତ୍କଳ ଏକ ସେ ଏ କାଣ୍ଡର ମୂଳ ବୋଲି ସୁନ୍ଦରକାଣ୍ଡ ପ୍ରକୃତରେ ଦୃଶ୍ୟଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳ ସେଠାକୁ ବାକ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟକାର କଲଚରେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ହେଉ ପୁଲକ ଚନ୍ଦ୍ର କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ଏକାନ୍ତ ଭବ୍ୟକରୁ କରଣ କରୁ ପୁଲକ ଏହି ଉତ୍କଳ ସାହେବରୁ ବାହାର ମୂଳ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲିପ୍ତ ଥିବା ସମସ୍ତ ଲେଖକ ଶେକ ବାହାର ଉତ୍କଳ ।

ସରକାରୀ ପ୍ରକଳେଷ ପତ୍ର ।

ଶାନ୍ତିକଳ ପତ୍ର ନାମରେ ଗୋଟିଏ ପାଞ୍ଚ କଲଚ ଦ୍ଵାରା ସେକେଟିକଲ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କରେ ଉତ୍କଳ ଗବଣିମେଷ ପ୍ରାମନ କଦବା ବସୟରେ ଅଦେଶ ପ୍ରକୃତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ କର୍ମରୂପ ଏକ ସେହିମାନେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ସେନସକ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରରେ ଟଙ୍କା ଜମା ଦେଖି ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳଗାର କର୍ମରୂପମାନେ ଏଥିରେ ଟଙ୍କା ଜମା ଦେଇ ପାରିବେ । ଏହି ପତ୍ର ଅଗାମୀ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ତ ୧୯୦୧ର ଦର୍ମି ବ୍ୟକ୍ତ ସମସ୍ତକୁ ଜାଣି ଦେଖି ଏକ କାଣ୍ଡ ହେଲ ପରେ ସେତେ ଗୋଟିଏ ଏକ ଫିରକି କର୍ମରୂପ ସରକାରୀ ଉତ୍କଳରେ ପଢ଼ିବେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ତ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଦେଲି ମାସକେ ଏ ପତ୍ରରେ ଟଙ୍କା ଜମା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବ ମାସ ଏବସର ଟଙ୍କାକୁ ଉତ୍କଳ ବେତନ ସାଧୁଥିବା ଗୋଟିଏ ଏକ ଫିରକି କର୍ମରୂପ ଆଉ ଦେଖାଯୁ ସମସ୍ତ କର୍ମରୂପ ପତ୍ର ଏ ପତ୍ରରେ ଟଙ୍କା ଜମା ଦେବା ସୁଜାଣିତ । ଶରକତା ଟଙ୍କା ଠାରୁ ଟ ୧୨ ହାଏ ସେ ସାଦା ଜମା କରବାକୁ ଉତ୍କଳ କରବ ପ୍ରକ ମାସର ବେତନକୁ ଏହି ପତ୍ର ସକା ଶେ ଟଙ୍କା କଟି ନିଅଯିବ ଏକ ପତ୍ରରେ ଜମା ଦେବା ଟଙ୍କା ଉତ୍କଳରେ ଶରକତା ବାସିନ ଟଙ୍କା ଦାନରେ ଚଳି ରୁକି ପୁଦ ଦିଅଯିବ । ବର୍ଷକ

ଧ୍ୟରେ ଜମା ଦେବା ଟଙ୍କାରେ ଉତ୍କଳ ଅଧିକ ଦେବ ନାହିଁ ଏକ କୁଟୀରେ ଥିଲେ କୁଟୀ ସମସ୍ତରୁ ଭଲ ଉପରେ ଦେଖାବ ବର ଦିଅଯାଦ ପାଠକ । ଏ ପାଞ୍ଚରେ ଜମା ଦିଅଯାଦିଆ ଟଙ୍କା ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳିକା ବା ମୂଳ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଅଯାଦ ପାଠକ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳରେ ଜମା ଦେବା ଥିବା ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ବଜା ଆଉରେ ଫେର ଦିଅଯିବ ଏକ ମୂଳ ଦେଲେ ଟଙ୍କା ଏକ ପତ୍ରାଦିକା ଯାଦକୁ ସେ ଦେବା ପାଠକ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବେ ବାଲି ଦିଅଯିବ ମାତ୍ର କୌଣସି ଉତ୍କଳ ପ୍ରକଳ କର ନ ଥିଲେ ବାହାର ବସବା ଟଙ୍କା ଏକ ପତ୍ରାକମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ ଦିଅଯିବ କଲି ପ୍ରାପ୍ତ ବସୟ ସୁଧ ଏକ ସସବା କନ୍ୟା ପଲବେ ନାହିଁ । ବସବା ଟଙ୍କା ବସା ସୁଧ କନ୍ୟା ନ ଥିଲେ କର୍ମରୂପ ଅନ୍ୟ ଯାଦକୁ ଦେବାକୁ ଉତ୍କଳ କରୁଥିବେ ବାଲି ଦିଅ ଯିବ ଏକ ବସ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାଶ ବର ନ ଥିଲେ ଉତ୍କଳ ଦେବାନା ଅପାକରେ ସେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ସୁଗୁଡ଼ ପାଠକର ଦୃଶ୍ୟର ଦେବ ବାଲି ଦିଅଯିବ । କର୍ମରୂପର ନକା ଧର୍ମରୂପୀ କ୍ଵାକି ଅଥବା ଅନ୍ତ୍ୟୁଷ୍ଟି ଦିୟାର ଶକ୍ତି ଅଥବା ସମସ୍ତ ଯାଦା ନିମିତ୍ତ ନିଜର କନ୍ୟା ପାଠକରୁ ବାହାର ବସୁର ନିଜାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ ସେଥି ସକାଶେ ଉତ୍କଳ ମାସର ବେତନ ଅଗାମୀ କୁଅଯାଦ ପାଠକ ଏକ ବାଦା ୧୨ ଦମ୍ଭା ୨୯ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକ ମାସର ବେତନକୁ ବସାଦିଆ ଦ୍ଵାରା ଅପାଦ ଦେବ । ଉତ୍କଳ ଦିଅଯିବା ଟଙ୍କାର ପରକାଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ବା କଲଚରୁ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକଳ ଅଥବା ଉତ୍କଳ ମନୁଷ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ନିଦ୍ରା ହୋଇ ଉତ୍କଳ ଦେବ । ଅନୁମାନଙ୍କର ବେତନରେ ଏ ପାଞ୍ଚର କର୍ମରୂପ ବ୍ୟକ୍ତ ଉତ୍କଳଗାରୀ ଅଛନ୍ତି । ଏକଦା ମିତବ୍ୟୟିକା ସେମନ୍ତ ରୁକି ଦେବ ଅସମସ୍ତକୁ ବେମନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତରେ ଅଧିକ । ସରକାରୀ ଅନ୍ତ ବେତନ ଉତ୍କଳ କର୍ମରୂପମାନେ ଅପଣାର ପେଟ ପାଠକା କଠିନ । ବର୍ଷ ଉତ୍କଳେ ବାଦା କନ୍ୟାଦର ବାସୁରେ ବାକର ରୁଣ କରବା ହକାରୀ ଏକ ବୁଣ କଲେ ଅଲ୍ପ ମିଶ୍ର ବେତନର ଉତ୍କଳ କ ଆଏ । ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଏ ପାଞ୍ଚ ବ୍ୟକ୍ତ ଉତ୍କଳଗରେ ଅଧିକ ଏକ ପାଞ୍ଚକୁ ପାଠକା ଟଙ୍କାକୁ ଅନାଦି ସେମାନେ କର୍ମରୂପରେ ଅଲ୍ପ ବୁଣ କଲରେ ଅବକ ଦେବେ ନାହିଁ । ପୁରୁଷ ଅନୁମାନେ ସକାନ୍ତକରଣରେ ମନୁଷ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟକର ଏ ଅଦେଶ ସକାଶେ କୁନ୍ଦରୀ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଏକ ସେହିମାନଙ୍କ ହିତାର୍ଥେ ଏକା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛୁ ସେମାନେ ପ୍ରକାଶକ ଏଦାର ଅଶ୍ରୁ ପ୍ରକଳ କରବାକୁ ଅପାଦ ଅଦ୍ୟେଷ କରୁଅଛୁ ।

ସାଧାରଣ ପୁସ୍ତକାଳୟ ।

ପରଲୋକଗତ ଋଷ୍ଟ୍ର ସଭେଶ୍ୱରଚନ୍ଦ୍ର ବାଦା-
 ଦୁର ଅପଣାର ଉତ୍ତରଦ୍ୱାରା ବାକର ଅରଜ-
 ଫୁସ୍ତକ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତାସୁ ପୁସ୍ତକ ଓ ଅଲ-
 ଦେମାତ ସାଧାରଣ ପୁସ୍ତକାଳୟ ସହାୟେ ଦାନ
 କରି ଗୁଡ଼ ନିର୍ମାଣ କରିବୁ ଟ ୨୦୦୦ ଟା ଏହି
 ପତ୍ରରେ ଲେଖିଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଚାହେ
 ଏକଜଣାଟର ଓ ମେନେଜରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିୟମା-
 ଧୀନରେ ଦେଖାସୁ ଲୋକ ବ ସ ବରୁଣବା ପ୍ରାଦର
 ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ସକାଶା ରାଜକ ବ୍ୟବହାର ନିମିତ୍ତ
 ପୁସ୍ତକାଳୟ ଗୁଡ଼ ନିର୍ମାଣ ଦେବ ଏବଂ ଚାହେ
 ନାମ "ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ସାଧାରଣ ଲେଖକ" ଦେବ ।
 ସେ ଭର ନିର୍ମାଣର ପ୍ରାଦ ଏକଜଣାଟରମାନେ
 ହିର ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ବାଦା ଗରଣିମେଧ ବମା
 ଉପସ୍ଥଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଲେଖିଦେବା ଚୌଣି
 ସାଧାରଣ ସମାଜକର୍ତ୍ତୃକ ସଂରକ୍ଷିତ ଦେବ ।
 କନସାଧାରଣ କମ୍ପା ସମ୍ପଦମାନ ସଂକ୍ଷେପକ ଭାବେ
 ଗ୍ରହଣହୁଏକ ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ ଓ ଟ ୨୦୦୦ ଟା
 ପ୍ରଦତ୍ତ ହ କଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ କରସୁ ହୋଇ
 ତାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପଦ ଦେବ । ଏହି ଦାନ
 ଗ୍ରହଣ କରିବା କାରଣ ମତ ରକ୍ଷକର ପ୍ରାଠ-
 କାଳରେ ଏଠା ଟାଉନ ଲାଇବ୍ରେରୀ କଲରେ
 ବିଭିନ୍ନପିଣ୍ଡଲିଟିର ତେସ୍ତାନମେକ ଅଭିମତରେ
 ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ଅମ୍-
 ମନଙ୍କର କଲେକ୍ଟର ବଳିଷାଦେବ ମହୋଦୟ
 ସଭାକର ଅଧକ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସ୍ତାନସୁ
 ରଦ୍ଦଲୋକ ଟ ୨୫୦୦ ଟା ସଭାସ୍ଥଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୋଇଥିଲେ । ମହୋଦୟ ମହୋଦୟ ଶକ୍ତିରେ
 ଅପଣା ପଦରେ ବରଦ ଦେଲେ ମୁତ ଋଷ୍ଟ୍ର-
 ବାଦାଦୁର ଉତ୍ତରରେ ଥିବା ପୁସ୍ତକାଳୟ
 ସମ୍ପାଦିତ ସଂପାଦନ ପଠିତ ଦେଲା । ଅମ୍ପେ-
 ମାନେ ବାଦା ଏଠାରେ ପାଠକମାନଙ୍କ ଅବଗଣ
 ନିତ୍ତ ଅବନଳ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ।

" 3. I give all my books [English, Sans-
 crit and Bengali] valued at Rs. 10000 [Ten
 Thousand) or so, except my law books, with
 book almirahs, glass cases and book shelves
 to the public for a public library and
 Rs. 2000 (Two Thousand) for the building
 of a library house which would be accessi-
 ble to the public on certain conditions as
 fixed by the Managers and my Executors,
 the said house to be constructed at some
 place in the centre of the native quarters at
 Cuttack to be called after my mother's name
 " the Annapurna Public Library, " the site
 to be selected by my Executors on condition
 that it should be maintained by Govern-
 ment or any public body or bodies or any
 others for which the latter should execute
 a formal deed."

" 14 If the public and the public bodies
 and others do not accept the offer of my
 books and Rs 2000 (Two Thousand) for a
 public library on condition of guaranteeing
 its maintenance and keeping them in proper
 order &c. the books, almirahs &c may be

sold and the sale proceeds thereof added to
 the bulk of my estate "

ପୁସ୍ତକାଳୟ ମହୋଦୟ କହିଲେ ଯେ
 ଋଷ୍ଟ୍ର ବାଦାଦୁର ଯେଉଁ ଦାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି
 ବାଦା ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ କଲମ୍ପ କରିବା ଉଚିତ
 ନୁହେଁ ବରଂ ଏଠାରେ ଚୌଣିସି ଉପସ୍ଥଳ
 ପୁସ୍ତକାଳୟ ନ ଥିବାରୁ ବାଦା ଗ୍ରହଣ କରିବା
 ବାସ୍ତବ୍ୟ । ମାତ୍ର ଗୁଡ଼ ନିର୍ମାଣ ସହାୟେ ଦାନ
 ଯେ ଟ ୨୦୦୦ ଟା ଦେଇଅଛନ୍ତି ବାଦା
 ସତ୍ୟେଷୁ ନୁହେଁ । ତଥ୍ୟକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକର ମହୋଦୟ
 ଯେଉଁ ନକସା ଓ ଉପସ୍ଥଳ ଗ୍ରହଣ କରିବେ
 ପ୍ରାୟ ଟ ୨୦୦୦ ଟା ଶକ୍ତି ଦେବ । ପୁରୁଷ
 ଟ ୧୦୦୦ ଟା ଗୁଡ଼ାଦ୍ୱାରା ଉଠାଇଲେ କାର୍ଯ୍ୟ
 ତଳିନି ଏବଂ ଏହି ଟାଉନ ଲାଇବ୍ରେରୀ ଦଳ
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଭର ନିର୍ମାଣ ଦେଲେ ସୁବିଧା ଦେବ ।
 ଅଗଷ୍ଟର ମନ୍ଦିରପାଲିଟିର ତେସ୍ତାନମେକ
 ବାଦା କାଳକାଳ୍ୟ ବସୁ କହିଲେ ଯେ ଏହି
 ଟାଉନ ଲାଇବ୍ରେରୀ ଦଳ ଗୋଲିଆ ସମସ୍ତକେ
 ବଳାକାନ ଶ୍ରେଣୀକର ପ୍ରକରଣଦେବ ମହୋ-
 ଦୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ସାଧାରଣ ଲୋକେ
 ଟ ୫୦୦୦ ଟା ଗୁଡ଼ା ଉଠାଇଲେ ସେ ଟ ୧୦୦୦ ଟା
 ଦେବେ । ଗୁଡ଼ା ଉଠାଇବା କାରଣ ୧୯୦୨
 ମସିହା ଜୁନ ମାସରେ ସଭା ହୋଇ ସଭାସ୍ଥଳରେ
 ଟ ୨୫୦୦ ଟା ଗୁଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ଓ
 କର୍ତ୍ତାପାଳକମାନଙ୍କଠାକୁ ସେ ପତ୍ର ଲେଖି-
 ଲେଖି ମାତ୍ର ଚୌଣିସି ଉତ୍ତର ମିଳିଲା କାର୍ଯ୍ୟ
 ଏକଜଣାଟର ମୁତ ଋଷ୍ଟ୍ରବାଦାଦୁରଙ୍କ ଦାନ ହାବୁ
 ଗ୍ରହଣା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ତେଣୁ କଲେ
 ସକଳରେ ଟ ୧୨୦୦ ଟା ଉଠି ପରେ । ପୁରୁଷ
 ମେ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଯେ ଦାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଏବଂ
 ମିତ୍ତନିମିତ୍ତାଣି ଏହି ଟାଉନ ଲାଇବ୍ରେରୀ ସର-
 କରର ଭାବ କେଉଁଥିବାରୁ ଏଥିର ସର-
 କରର ଭାବ ନେବା କାରଣ ମିତ୍ତନିମିତ୍ତାଣିକୁ
 ଲେଖା ଯାଉ । ଲୋକେକର କାର୍ଯ୍ୟ
 ତଳାଇବା ସହାୟେ ମସଲୁ ଟ ୨୫୦୦ ଟା
 ଲେଖା ବି ବିଭିନ୍ନପିଣ୍ଡଲିଟି ଦେବେ । ଏଥିରେ
 ସଭାର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା
 କାରଣ ଟ ୨୦ ମ ମେନେଜର ଗୋଟିଏ ନିମେଷ
 ସମୟ ହୋଇ ସଭା ସ୍ଥଳରେ ଟ ୨୫୦୦ ଟା
 ଗୁଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ ହେବା ପର ସଭା ରକ୍ଷା ଦେବା ।
 ଋଷ୍ଟ୍ର ବାଦାଦୁର ପରଲୋକ ଗମନ କରିଥିବା
 ପୁଲେ ତାଙ୍କ ଦାନ ସମକ୍ଷେ ଅମ୍ପେମାନେ ତତ୍ତ୍ୱ
 ନିହନା ଅନୁଷ୍ଠିତ । ଚାହାଁ ଯେଉଁ ସତ୍ତ୍ୱମାନ
 ସେହି ଦାନ ସଙ୍ଗେ ସେ ସକଳ କରିଅଛନ୍ତି
 ବାଦା ନିର୍ମାଣ ଅଟେ । ଏଠାରେ ପୁସ୍ତକାଳୟ ନ
 ଥିଲେଦି ହୁଇଗୋଟି ପୁସ୍ତକାଳୟ ସ୍ଥାପିତ ଦେବା

ଅସମ୍ଭବ ଏବଂ ପତ୍ରିକା ନିମିତ୍ତ ଦଳ (ପ୍ରସ୍ତୁତର)
 କ ଥାଇ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଦେବା କଲମ୍ପନାମାତ୍ର
 ଏବଂ ସେପରି ସତ୍ତ୍ୱରେ ନିକସାଧାରଣ ପତ୍ରକୁ
 ଦେହ ସମିତ ସେ ଦାନ କେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦେବାର ସମ୍ଭବ ମନେ ଦେଉ ନାହିଁ । ସମିତକୁ
 ପଦେ ଦାନାକର ଏକଜଣାଟରଙ୍କ ନିୟମରେ
 ବାଧା ରହିବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ଚାହାଁ ଗୁଡ଼-
 ମତେ ପ୍ରସ୍ତାବକ ଲେଖି ଦେବେ । ବାଦା ନ
 ଦେଲେ କନସାଧାରଣ ପୁସ୍ତକମାନ ଓ ଗୁଡ଼
 ନିର୍ମାଣର ଲେଖା ପାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ଓ ସେ
 ଗୁଡ଼ ଦାନାକର ସମ୍ପତ୍ତି ଗୁଡ଼ ଉପସ୍ଥଳାକର
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେମନ୍ତ
 ଦାନା ଅପଣା ମାନାକର ସୁରଣାର୍ଥେ ଏହି ପୁସ୍ତ-
 କାଳୟ ଦାନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ
 ଚାହାଁ ଗୁଡ଼େଶ ବ୍ୟସ୍ତ ନ ଥିଲେ । ଏପରି
 ସତ୍ତ୍ୱରେ ଦାନ ବା ପୁସ୍ତକାଳୟ ଗୋଟିଏ ଅଭିନବ
 ବ୍ୟାପାର । ପୁଣି ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥଳରେ ପୁସ୍ତ-
 କାଳୟ କଲେ ଏଠା ଟାଉନ ଲାଇବ୍ରେରୀ କଲର
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ନ ବଢ଼ିଲେଦି ସାଧାରଣ ସଭା
 ସଂଗ୍ରହକଲେ ବାଦା ଅଭିନବ ଅସମ୍ଭବ ଦେବ ।
 ମୁତ ଋଷ୍ଟ୍ର ବାଦାଦୁର ଅପଣା ମାନାକ ନିମ ସଭା
 ଉତ୍ତରେ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଏକଜଣା ଉତ୍ତର ଥାଇ
 ଏହି ଟାଉନ ଲାଇବ୍ରେରୀ ପରେ ତାଙ୍କର ପୁସ୍ତକ-
 ମାନ ବାକ ମାନାକ ନାମରେ ସୁରଣ ସଂଗ୍ରହ
 ଦେବା ପରେ ଅପଣି କରିଥିଲେ । ପୁରୁଷ ସୁରଣ
 ଗୁଡ଼ ନିର୍ମାଣ ଏକଜଣା ପ୍ରସ୍ତୁତମାୟ । କନକସ୍ତଳ
 କର୍ମିତ କରୁଣ ଭାବରେ ଦାନାକର ସମସ୍ତ ନିୟମ
 ପ୍ରକାଶକ କର କାର୍ଯ୍ୟ ତଳାଇବେ କ୍ରମେ
 ଦେଖା ଯିବ । ଅମ୍ପେମାନେ ମନେ ବାହୁଁ ଦେବେ
 ନିମିତ୍ତ ଦେବାକୁ ଗୁଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ କରି ପାରିବେ
 ଦାନାକର ଟିକା ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇ ବକାଶି ବାଦା
 ଅକଳରେ ଲାଇବ୍ରେରୀ ଗୁଡ଼ କରିଦେବେ ଦେବେ
 ଅଧିକ ଉପଦାନ ଦେବ । ସମସ୍ତରେ ଏଠା
 ଟାଉନ ଦଳ ଲାଇବ୍ରେରୀ ପୁସ୍ତକ ହୋଇ ପାରେ
 ବାଦା ଦେଲେ ଉତ୍ତର ପାରିଲେକର ସୁବିଧା
 ଦେବ ।

ପରଲୋକରେ ବିଭିନ୍ନପିଣ୍ଡଲିଟି ପୁସ୍ତକାଳୟ
 ସହାୟେ ମସଲୁ ଟ ୨୫୦୦ ଟା ବାସୁ କରିବାକୁ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବାର ବାଦା ତେସ୍ତାନମାନ ମହୋଦୟ
 ପ୍ରକାଶ କଲେ ଚାହାଁ ଗୁଡ଼େଶ ସେ ସେ ଏ
 ସେସ୍ତରେ ବକାଶିକର ଅଛନ୍ତି । ଏହିପରି ଗୁଡ଼
 ଟାଉନ ଦଳ ଲାଇବ୍ରେରୀ ସହାୟେ ମଧ୍ୟ ବାଦାକ-
 ଠାକୁ ଅପଣା କରୁ । ହୁଇବର୍ଷ ତଳେ ସେ
 ଶେଷୋକ୍ତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ସହାୟେ ତେଣୁ କର
 ବସଲ ଦେବା ପ୍ରକାଶ କଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ
 ଚାହାଁ ଗୁଡ଼େଶ ଦୋଷ ବ୍ୟଥା ପାଇ ନ
 ପାରେ । ତେସ୍ତାନମାନ ମହୋଦୟ ଗୁଡ଼ା ସହାୟେ

